

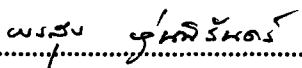
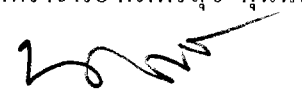
ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมความปลอดภัยในการกีฬา
ของนักเรียนโรงเรียนกีฬาจังหวัดสุพรรณบุรี

ปริญญานิพนธ์
ของ
คารณิ ลิขิตวรศักดิ์

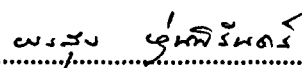
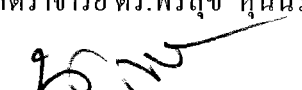
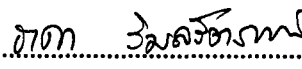
เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกสุขศึกษา
พฤษภาคม 2542
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

คณะกรรมการควบคุมและคณะกรรมการสอบได้พิจารณาปริญญานิพนธ์ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกสุศึกษาของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

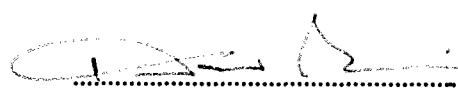
คณะกรรมการควบคุม

..... ประธาน
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พรสุข หุ่นนิรันดร์)
..... กรรมการ
(อาจารย์นิติพันธ์ สระภักดี)

คณะกรรมการสอบ

..... ประธาน
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พรสุข หุ่นนิรันดร์)
..... กรรมการ
(อาจารย์นิติพันธ์ สระภักดี)
..... กรรมการแต่งตั้งเพิ่มเติม
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชาดา วิมลวัตรเวที)
..... กรรมการแต่งตั้งเพิ่มเติม
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์วินัส ปัทมภาสพงษ์)

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้รับปริญญานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกสุศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร.เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์)
วันที่ เดือน พฤษภาคม พ.ศ. 2542

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จได้ด้วยความกรุณาอย่างสูงจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พรสุข หุ่นนิรันดร์ ประธานกรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์ และอาจารย์นิติพันธ์ สระภักดี กรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์ ที่ได้สละเวลาอย่างมากในการให้ความรู้ คำแนะนำ และตรวจแก้ไขทุกขั้นตอนของการทำวิจัย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ วีนัส ปัทมภาสพงษ์ และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ธาดา วิมลวัตรเวที กรรมการแต่งตั้งเพิ่มเติม ที่กรุณาให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์ในการทำวิจัยนี้ และอาจารย์ ร.ท. ไพบุลย์ อ่อนมั่ง ร.น. ที่ให้คำปรึกษาในการใช้สถิติและคอมพิวเตอร์ ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาที่ได้รับเป็นอย่างยิ่ง และขอกราบขอบพระคุณทุกท่านไว้ ณ ที่นี้

ขอขอบคุณผู้เชี่ยวชาญทุกท่านที่ให้ความช่วยเหลือในการตรวจคุณภาพเครื่องมือ คณะอาจารย์โรงเรียนกีฬาจังหวัดสุพรรณบุรี และจังหวัดขอนแก่น กลุ่มตัวอย่างทุกคนที่ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีในการรวบรวมข้อมูล

ดารณี ลิขิตวรศักดิ์

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
คำนำ.....	1
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า.....	4
ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า.....	4
ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า.....	5
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	5
2 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย.....	8
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาค้นคว้า.....	8
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาค้นคว้า.....	25
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	34
สมมติฐานในการวิจัย	35
3 วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า.....	36
แหล่งข้อมูลและกลุ่มตัวอย่าง.....	36
เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล.....	39
วิธีดำเนินการรวบรวมข้อมูล.....	44
วิธีการจัดกระทำกับข้อมูล.....	44
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	45
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลและศึกษาค้นคว้า.....	52
ข้อตกลงเบื้องต้นเกี่ยวกับการวิเคราะห์และแปลผล.....	52
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	52
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	53
ผลการศึกษาค้นคว้า.....	54

บทที่	หน้า
5 บทย่อ สรุปผล อภิปราย และข้อเสนอแนะ.....	67
บทย่อ.....	67
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า.....	67
วิธีดำเนินการวิจัย.....	67
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	68
สรุปผลการวิจัย.....	69
อภิปรายผล.....	71
ข้อเสนอแนะ.....	74
ข้อเสนอแนะเพื่อการปฏิบัติ.....	74
ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป.....	74
บรรณานุกรม	76
ภาคผนวก	84
ภาคผนวก ก	85
ภาคผนวก ข	87
ภาคผนวก ค	97
ภาคผนวก ง	100
ประวัติย่อผู้วิจัย	102

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 แนวทางการจัดหลักสูตรสำหรับนักเรียน โรงเรียนกีฬา.....	10
2 จำนวนประชากร.....	37
3 จำนวนกลุ่มตัวอย่าง.....	38
4 ข้อมูลแสดงจำนวน และคำร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเพศ ชนิดกีฬา และสภาพของสนาม.....	54
5 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความรู้เรื่องความปลอดภัยในการกีฬาของ กลุ่มตัวอย่าง	55
6 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานตามความเชื่อด้านสุขภาพและแยกเป็นการรับรู้ ทั้ง 4 ด้านของกลุ่มตัวอย่าง.....	55
7 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานพฤติกรรมความปลอดภัยในการกีฬาของ กลุ่มตัวอย่าง	58
8 การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอนหาปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมความปลอดภัย ในการกีฬา.....	58
9 การวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนพฤติกรรมความ ปลอดภัยในการกีฬาของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามตัวแปรที่ศึกษา.....	60
10 การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบ 2 ทาง ของพฤติกรรมความปลอดภัยในการกีฬา เมื่อพิจารณาตามเพศ และชนิดกีฬา.....	61
11 พฤติกรรมความปลอดภัยในการกีฬาของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามระดับความรู้เรื่อง ความปลอดภัยในการกีฬา	62
12 การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบ 2 ทาง ของพฤติกรรมความปลอดภัยในการกีฬา เมื่อพิจารณาตามเพศ และความรู้เรื่องความปลอดภัยในการกีฬา.....	62
13 พฤติกรรมความปลอดภัยในการกีฬาของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามระดับ ความเชื่อด้านสุขภาพ.....	63
14 การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบ 2 ทาง ของพฤติกรรมความปลอดภัยในการกีฬา เมื่อพิจารณาตามเพศ และความเชื่อด้านสุขภาพ.....	64

ตาราง	หน้า
15 การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบ 3 ทาง ของพฤติกรรมความปลอดภัยในการกีฬา เมื่อพิจารณาตามชนิดกีฬา ความรู้และความเชื่อด้านสุขภาพ.....	65
16 แสดงค่าความยากง่าย และค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามวัดความรู้เรื่อง ความปลอดภัยในการกีฬา ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามวัดความเชื่อ ด้านสุขภาพและพฤติกรรมความปลอดภัยในการกีฬาของกลุ่มตัวอย่าง.....	98
17 การวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความรู้รายข้อ ของ กลุ่มตัวอย่าง.....	101

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 องค์ประกอบของการเกิดพฤติกรรมการปฏิบัติ	17
2 แบบแผนความเชื่อด้านสุขภาพ ใช้ทำนายพฤติกรรมการป้องกันโรค	24
3 กรอบแนวคิดในงานวิจัย.....	34

บทที่ 1

บทนำ

คำนำ

การพัฒนาประเทศให้เกิดความเจริญก้าวหน้าและบรรลุอุดมการณ์ ในการพัฒนา เศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาตินั้น จำเป็นต้องอาศัยการพัฒนาและยกระดับคุณภาพของประชากรใน ทุกๆ ด้าน เช่น ด้านสุขภาพร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม และสติปัญญา เป็นที่ยอมรับกันทั่วไปว่า คน เป็นทรัพยากรที่มีความสำคัญต่อการพัฒนาประเทศนอกเหนือจากทรัพยากรธรรมชาติ ดังนั้น การที่ประชากรของประเทศมีคุณภาพ คือ มีสุขภาพอนามัยดี มีความรู้สูง มีความเข้าใจและปฏิบัติ ตามขอบเขตหน้าที่ที่ดีแล้ว ทรัพยากรกำลังคนเช่นนี้ สามารถพัฒนาประเทศไปสู่ความรุ่งเรืองได้ (โกวิทย์ วงศ์สุรวัฒน์. 2522 : 28)

การพัฒนาคนจึงเป็นปัจจัยสำคัญของการพัฒนาในอนาคต ดังจะเห็นได้จากในแผนพัฒนา เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2540 - 2544) มุ่งเน้นการพัฒนาศักยภาพของคนทุกคน ทั้งด้านร่างกาย สติปัญญา สุขภาพ พละอนามัย ความรู้ความสามารถและทักษะในการประกอบอาชีพ และสามารถปรับตัวให้ทันต่อกระแสการเปลี่ยนแปลงทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม และการปกครอง แนวทางหนึ่งในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้มีประสิทธิภาพก็คือการกีฬาหรือการออกกำลังกาย เพราะจะเป็นการมุ่งพัฒนาร่างกาย จิตใจ อารมณ์ของผู้เล่น ตลอดจนรู้จักบังคับและฝึกจิตใจของตน ให้อยู่ในระเบียบวินัย และรู้จักเสียสละเพื่อประโยชน์ส่วนรวม ซึ่งมีผลดีต่อสังคม ทางรัฐบาลก็ ได้ตระหนักในเรื่องนี้ จึงจัดทำแผนพัฒนาการกีฬาแห่งชาติขึ้น โดยฉบับแรกเริ่มใช้ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2531 ถึงพ.ศ. 2539 และเพื่อให้การดำเนินงานพัฒนาการกีฬาเป็นไปอย่างต่อเนื่อง จึงได้มีการจัดทำ แผนพัฒนาการกีฬาแห่งชาติฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2540-2544) โดยมีนโยบายเพื่อส่งเสริมให้เด็ก เยาวชน และประชาชนได้ออกกำลังกายและเล่นกีฬา เพื่อพัฒนาให้เป็นทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณภาพทั้งด้าน ร่างกาย สติปัญญา จิตใจ สังคมและจริยธรรม มุ่งพัฒนากีฬาขั้นพื้นฐาน กีฬามวลชน กีฬาเพื่อการ แข่งขันและกีฬาเพื่อการอาชีพ โดยใช้วิทยาศาสตร์การกีฬา เน้นพัฒนาบุคลากรด้านการกีฬา จัดหา สร้างสื่อ อุปกรณ์การกีฬาและสถานกีฬาให้เพียงพอับความต้องการของท้องถิ่น สนับสนุนให้องค์กรภาครัฐและเอกชนทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาคมีส่วนร่วมในการพัฒนาการกีฬารวมทั้ง สร้างเอกภาพการบริหารและการดำเนินงานพัฒนาการกีฬา (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมศาสตร์ราช. 2539 : 168)

ถึงแม้ว่าการเล่นกีฬาจะมีความสำคัญต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน แต่ในการเล่นกีฬาก็อาจเกิดอุบัติเหตุได้ เนื่องจากในการเล่นกีฬาส่วนใหญ่ผู้เล่นย่อมต้องเคลื่อนไหวร่างกาย และใช้กำลังกายมากกว่าการปฏิบัติภารกิจประจำวัน และต้องอยู่ในภาวะแวดล้อมที่ผิดแผกไปจากภาวะแวดล้อมในการดำรงชีวิตตามปกติ จึงมีความเสี่ยงที่จะได้รับอุบัติเหตุจากการพลัดตกหกล้ม หรือถูกกระทบกระแทกมากกว่าผู้ที่ไม่เล่นกีฬา พิชิต ภูมิจันทร์ (2533 : 124) ได้กล่าวไว้ว่า กีฬาจะช่วยให้ผู้เข้าร่วมได้รับความสนุกสนาน ทำให้ร่างกายแข็งแรงสมบูรณ์ ปลูกฝังความมีน้ำใจเป็นนักกีฬา รู้แพ้ รู้ชนะ รู้อภัย จึงเปรียบเทียบการกีฬาว่าเป็นยาวิเศษ แต่ในขณะเดียวกันยาที่ใช้รักษาโรค อาจก่อให้เกิดโทษถึงชีวิตได้ถ้าใช้ไม่ถูกต้อง การกีฬาที่เช่นเดียวกันถ้าหากมีการปฏิบัติที่ไม่ถูกต้อง ขาดความระมัดระวังก็อาจเกิดการบาดเจ็บ และอาจถึงแก่ชีวิตได้เช่นกัน

สาเหตุสำคัญประการหนึ่งที่ทำให้เกิดอุบัติเหตุในการเล่นกีฬานั้นเกิดจากพฤติกรรมของคน และร้อยละ 60-70 ของการเกิดอุบัติเหตุในการเล่นกีฬาสามารถป้องกันได้ (Elkow. 1970 : 12-20) พรหมเพรา ผลเจริญสุข (2515 : 4-11) และ กรมพลศึกษา (2526 : 23-24) ได้ศึกษาถึงอุบัติเหตุในการเล่นกีฬา พบว่าเกิดจากการเล่นกีฬาโดยการขาดทักษะในการเล่นกีฬา การขาดความรู้ที่ถูกต้องในการเล่นกีฬา เช่น การไม่อบอุ่นร่างกายก่อนและหลังการเล่น การออกกำลังอย่างหักโหม การใช้กล้ามเนื้อและส่วนต่างๆ ของร่างกายไม่ถูกวิธี และการที่ผู้เล่นไม่ปฏิบัติตามกฎกติกา การเล่น รวมถึงสนามที่ใช้ในการเล่นกีฬาไม่เหมาะสม ซึ่งสอดคล้องกับ ชีรวัดน์ กุลทนนท์ (2535 : 27-28) และ เอมอัชมา วัฒนบุรณนธ์ (2534 : 3-4) ที่กล่าวว่าสาเหตุหนึ่งของอุบัติเหตุในการเล่นกีฬา เกิดจากตัวผู้เล่นขาดความระมัดระวังในการเล่น ความประมาทในการเล่น และความแตกต่างของสภาพจิตใจ ทั้งความเครียดหรือความใจกล้าบ้าบิ่น ตลอดจนจนถึงการเล่นโดยขาดความพร้อมของร่างกาย การไม่เคารพกติกาการเล่น จะเห็นได้ว่าปัจจัยเกี่ยวกับคนซึ่งได้แก่ ผู้เล่นขาดพฤติกรรม ความปลอดภัยในการเล่นกีฬา เป็นสาเหตุสำคัญที่ก่อให้เกิดอุบัติเหตุในการเล่นกีฬา

โรงเรียนกีฬาจังหวัดสุพรรณบุรีได้จัดตั้งขึ้นเพื่อให้เป็นองค์กรหลักของชาติในการดำเนินการส่งเสริม พัฒนาและยกระดับมาตรฐานการกีฬาของชาติ โดยการพัฒนาคัดเลือกและเยาวชนที่มีความสามารถทางการกีฬาให้มีโอกาสได้รับการส่งเสริม และพัฒนาความสามารถตั้งแต่เยาว์วัยอย่างถูกต้องจริงจัง และเป็นระบบต่อเนื่องให้เป็นนักกีฬาที่มีขีดความสามารถในการเข้าร่วมการแข่งขันระดับชาติและระดับนานาชาติ แต่เมื่อพิจารณาจากสถิติการเจ็บป่วยของนักเรียนโรงเรียนกีฬาจังหวัดสุพรรณบุรี ซึ่งบันทึกโดยงานพยาบาลของโรงเรียน พบว่า ในปี พ.ศ.2536 มีนักเรียนได้รับบาดเจ็บจากอุบัติเหตุการกีฬา จำนวน 126 ครั้ง จากจำนวนนักเรียนในปี พ.ศ.2536 ซึ่งมีทั้งสิ้น 188 คนและในปี พ.ศ.2537 มีนักเรียนได้รับบาดเจ็บจำนวน 272 ครั้ง จากจำนวนนักเรียนทั้งหมด 245 คน จากสถิติการบาดเจ็บดังกล่าว จะเห็นว่าในการฝึกและแข่งขันกีฬานักเรียนมีโอกาสได้รับ

อุบัติเหตุจากการกีฬาได้เสมอ ซึ่งเยาวชนเหล่านี้เป็นผู้ที่เต็มไปด้วยพลังกาย การเรียนรู้ ความคิด ตลอดจนการมีส่วนร่วมในการพัฒนาทางเศรษฐกิจและสังคมที่สำคัญยิ่ง และเป็นกลุ่มที่เล่นกีฬา เมื่อได้รับอุบัติเหตุจากการกีฬาย่อมทำให้เกิดปัญหาอุปสรรคมากมายทั้งต่อตนเองและประเทศชาติ เพราะเป็นการสูญเสียทั้งเงิน โอกาสของสถาบันและตัวนักกีฬาเอง และถ้าได้รับบาดเจ็บมากจะทำให้ นักกีฬามีสมรรถภาพทางกายลดลง เล่นกีฬาได้ไม่เต็มที่ มีโรคเรื้อรังประจำตัวหรือพิการและอาจถึงกับเสียชีวิตไป และยังเป็นอุปสรรคสำคัญของการส่งเสริมกีฬาในส่วนรวม เนื่องจากทำให้เกิด ภาพพจน์ในทางลบต่อกีฬว่าเป็นสิ่งอันตรายและนำมาซึ่งการสูญเสียต่างๆ (ศูนย์เวชศาสตร์การ กีฬา. 2527 : 343 ; ชัยวัฒน์ เหล่าสืบสกุลไทย. 2535 : 62-63)

จากสภาพปัญหาอุบัติเหตุในการกีฬาที่พบกับนักเรียน โรงเรียนกีฬาจังหวัดสุพรรณบุรีดังกล่าว จึงจำเป็นต้องหาแนวทางเพื่อส่งเสริมพฤติกรรมความปลอดภัยในการกีฬาของนักเรียน โรงเรียนกีฬาจังหวัดสุพรรณบุรี โดยการสร้างให้แต่ละคนมีจิตสำนึกที่ดีตระหนักถึงการป้องกัน อุบัติเหตุ นับว่าเป็นสิ่งที่ดีที่สุดที่ทุกหน่วยงาน ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการกีฬาคควรคำนึงถึง โดยการเสริมสร้างทัศนคติและพฤติกรรมของบุคคล (ชัยวัฒน์ เหล่าสืบสกุลไทย 2535 : 62 - 63) แนวทางหนึ่งที่นำมาใช้ในการปลูกฝังจิตสำนึกที่ดีแก่เยาวชน คือ การให้ความรู้ทางด้านสวัสดิศึกษา เพื่อให้เกิดความเข้าใจ ตระหนักถึงปัญหาและมีจิตสำนึกที่ดีเกี่ยวกับความปลอดภัย มีการเรียนรู้และปฏิบัติ จนเกิดสวัสดิคินิสัยตั้งแต่เยาว์วัย (พิชิต ภูมิจันทร์. 2533 : 124) สวัสดิศึกษาเป็นกระบวนการทางการศึกษาที่จะเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของคนทั้งในด้านความรู้ ทักษะ เจตคติ การกระทำและนิสัยเพื่อให้มีสวัสดิภาพหรือความปลอดภัยเกิดขึ้น โดยมีจุดมุ่งหมายให้คนที่ได้รับการศึกษามีจิตสำนึกของความปลอดภัยหรือสวัสดิคินิสัยเกิดขึ้นประจำตัวเพื่อเป็นอาวุธป้องกันอุบัติเหตุต่างๆ ได้ (วิจิตร บุญยะโหดระ. 2527 : 6)

การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมใดๆนั้นย่อมขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายประการ ในทางพฤติกรรมศาสตร์เชื่อว่าพฤติกรรมภายใน อันได้แก่ ความรู้ ความคิด ความรู้สึก ทัศนคติ ค่านิยม การรับรู้และอื่นๆ องค์ประกอบเหล่านี้จะมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการปฏิบัติของบุคคล ซึ่งเป็นพฤติกรรมภายนอกที่แสดงออกมา โดยเฉพาะพฤติกรรมของบุคคลที่เกิดขึ้นมาจากกระบวนการเรียนรู้ ซึ่งสะสมมาตั้งแต่เด็กจะถูกควบคุมและหล่อหลอมโดยสิ่งแวดล้อม การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมดังกล่าวจึงเป็นเรื่องที่ค่อนข้างซับซ้อน (บุญเยี่ยม ตระกูลวงศ์. 2528 : 56) การที่บุคคลจะมีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมสุขภาพที่เหมาะสมในเรื่องใดเรื่องหนึ่งมิใช่เป็นสิ่งที่เกิดขึ้นง่าย ๆ การให้ความรู้เพียงอย่างเดียวไม่สามารถทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมที่ต้องการได้ พฤติกรรมสุขภาพจะเกิดขึ้นได้จะต้องมีปัจจัยต่างๆหลายประการด้วยกัน ปัจจัยที่สำคัญประการหนึ่งคือปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความรู้ ความเข้าใจ ความเชื่อ เจตคติและค่านิยมของบุคคลที่มีต่อเรื่องหนึ่งเรื่องใดที่เกี่ยวข้องกับ

พฤติกรรมสุขภาพของบุคคล องค์ประกอบนี้ เกิดขึ้นจาก การเรียนรู้หรือประสบการณ์ของบุคคลทั้งในทางตรงและทางอ้อม (ธนวรรณ อัมสมบุญ. 2528 : 24 - 26) ซึ่งทั้งความเชื่อและเจตคติเป็นปัจจัยสำคัญในการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมสุขภาพและเจตคติของบุคคล สามารถทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงได้หลายวิธี วิธีหนึ่งคือ การเปลี่ยนแปลงการรับรู้ของบุคคล หรือโดยการเปลี่ยนแปลงความเชื่อของบุคคล เพราะความเชื่อหรือการรับรู้ที่บุคคลแสดงออกมานั้นสะท้อนถึงความรู้ของแต่ละบุคคล (Ajzen and Fishbein. 1980 : 34)

จะเห็นได้ว่าการดำเนินงานเพื่อหาแนวทางในการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมความปลอดภัยในการกีฬาของนักเรียน โรงเรียนกีฬาจังหวัดสุพรรณบุรี จึงจำเป็นที่จะต้องได้ศึกษาถึงปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรม เพื่อสามารถวางแผนและกำหนดวิธีการที่ต้องการเปลี่ยนพฤติกรรมได้อย่างมีประสิทธิภาพ ด้วยเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรม ความปลอดภัยในการกีฬาของนักเรียน โรงเรียนกีฬาจังหวัดสุพรรณบุรี โดยการประยุกต์ใช้แบบแผนความเชื่อด้านสุขภาพในการวิจัยครั้งนี้ ซึ่งวัตถุประสงค์ในการใช้รูปแบบของผู้พัฒนาคือเพื่อทำนาย หรืออธิบายพฤติกรรมสุขภาพ โดยเฉพาะ โรคที่ไม่ปรากฏอาการ (Rosenstock. 1974 : 27) เพื่อนำผลที่ได้จากการศึกษาครั้งนี้เป็นข้อมูลในการเป็นแนวทางเพื่อส่งเสริมพฤติกรรมความปลอดภัยในการกีฬาที่พึงประสงค์ให้นักเรียนต่อไป

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอำนาจในการทำนายพฤติกรรมความปลอดภัยในการกีฬาของนักเรียน โรงเรียนกีฬา จังหวัดสุพรรณบุรี
2. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบพฤติกรรมความปลอดภัยในการกีฬาของนักเรียน โรงเรียนกีฬา จังหวัดสุพรรณบุรีตามตัวแปรเพศ ชนิดกีฬา ความรู้เรื่องความปลอดภัยในการกีฬา และความเชื่อด้านสุขภาพ

ความสำคัญของการค้นคว้า

1. เป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอนวิชาวิทยาศาสตร์การกีฬาสำหรับนักเรียน โรงเรียนกีฬา โดยนำข้อมูลที่ได้ไปปรับปรุงแก้ไขหลักสูตร โดยเฉพาะหลักสูตรทางการกีฬาของโรงเรียนกีฬา

2. เป็นแนวทางสำหรับการค้นคว้าวิจัยเกี่ยวกับการหาแนวทางส่งเสริมให้เกิดพฤติกรรมความปลอดภัยในการกีฬา

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

1. แหล่งข้อมูลและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือ นักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 ของโรงเรียนกีฬาจังหวัดสุพรรณบุรีภาคเรียนที่ 1 ประจำปีการศึกษา 2540 จำนวนนักเรียน 485 คน ชาย 350 คน หญิง 135 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือ นักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 จำนวน 215 คน เป็นนักเรียนชาย 155 คน และนักเรียนหญิง 60 คน ได้มาจากการประมาณขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตาราง Krejcie และ Morgan (พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2538 : 303)

2. ตัวแปรที่ศึกษา

2.1 ตัวแปรอิสระ (Independent Variable) ได้แก่

- เพศ
- ชนิดกีฬา
- สภาพของสนาม
- ความรู้เรื่องความปลอดภัยในการกีฬา
- ความเชื่อด้านสุขภาพ

2.2 ตัวแปรตาม (Dependent Variable) ได้แก่

- พฤติกรรมความปลอดภัยในการกีฬา

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมความปลอดภัยในการกีฬา หมายถึงลักษณะบางประการของนักเรียนหรือสิ่งที่เกี่ยวข้องกับนักเรียน ได้แก่ เพศของนักเรียน ชนิดกีฬาที่นักเรียนศึกษาอยู่ ความรู้เรื่องความปลอดภัยในการกีฬาของนักเรียน สภาพของสนามและความเชื่อด้าน

สุขภาพของนักเรียน ซึ่งอาจจะมีผลต่อพฤติกรรมการปฏิบัติเกี่ยวกับความปลอดภัยในการกีฬาของนักเรียนได้

2. พฤติกรรมความปลอดภัยในการกีฬา หมายถึง การกระทำของนักเรียนโรงเรียนกีฬา จังหวัดสุพรรณบุรี ในการป้องกันการเกิดอุบัติเหตุจากการกีฬา ประกอบด้วย การเตรียมตัวก่อนการเล่นกีฬา เช่น ความสมบูรณ์ทางร่างกาย การอบอุ่นร่างกาย การพักผ่อน ฯลฯ และมารยาทและนิสัย ในขณะที่แข่งขันหรือฝึกซ้อมกีฬา เช่น ความระมัดระวัง การรู้และปฏิบัติตามกติกาการแข่งขัน

3. นักเรียน หมายถึง นักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลาย ในโรงเรียนกีฬาจังหวัดสุพรรณบุรีภาคเรียนที่ 1 ประจำปีการศึกษา 2540

4. โรงเรียนกีฬาจังหวัดสุพรรณบุรี หมายถึง โรงเรียนซึ่งเปิดสอนระดับประถมศึกษาตอนปลาย (ป.4-ป.6) มัธยมศึกษาตอนต้น (ม.1-ม.3) มัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.4-ม.6) รับสมัคร สอบคัดเลือกจากนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษทางการกีฬาเข้าเรียน รัฐบาลออกค่าใช้จ่ายตลอดระยะเวลาที่เรียน ซึ่งในการศึกษาครั้งนี้ ศึกษาเฉพาะนักเรียนในระดับมัธยมศึกษาเท่านั้น

5. เพศ หมายถึง เพศของนักเรียน แบ่งเป็น เพศชายและหญิง

6. ชนิดกีฬา หมายถึง ประเภทกีฬาที่นักเรียนศึกษา โดยแบ่งเป็น 2 ประเภท ดังนี้

(Malatchie, 1986 : 92)

6.1 กีฬาปะทะ ได้แก่ ฟุตบอล ยูโด มวยสากล และแฮนด์บอล

6.2 กีฬาไม่ปะทะ ได้แก่ วอลเลย์บอล เซปักตะกร้อ กรีฑา ว่ายน้ำ กระโดดน้ำ

ยิมนาสติกลีลา ยิมนาสติกสากล ยิงปืน ยกน้ำหนัก เทนนิส เทเบิลเทนนิส แบดมินตัน

7. สภาพของสนาม หมายถึง ลักษณะการจัดสนามให้เกิดความปลอดภัยในการฝึกซ้อมหรือแข่งขันกีฬา ดังนี้

7.1 สนามภายในโรงฝึกพลศึกษา

7.1.1 สภาพของสนามเหมาะสม หมายถึง พื้นผิวสนามเรียบไม่ขรุขระ ไม่มีสิ่งกีดขวางในสนาม แสงสว่างเพียงพอ และการระบายอากาศดี

7.1.2 สภาพของสนามไม่เหมาะสม หมายถึง พื้นผิวสนามขรุขระ มีสิ่งกีดขวางในสนาม แสงสว่างไม่เพียงพอ และการระบายอากาศไม่ดี

7.2 สนามกลางแจ้ง

7.2.1 สภาพของสนามเหมาะสม หมายถึง พื้นผิวสนามเรียบไม่ขรุขระ ไม่มีสิ่งกีดขวางในสนาม และพื้นที่ของสนามมีเพียงพอ

7.2.2 สภาพของสนามไม่เหมาะสม หมายถึง พื้นผิวสนามขรุขระ มีสิ่งกีดขวางในสนาม และพื้นที่ของสนามไม่เพียงพอ

7.3 สระว่ายน้ำ

7.3.1 สภาพของสนามเหมาะสม หมายถึง น้ำในสระสะอาด พื้นไม่ลื่น สภาพรอบๆ สระเรียบร้อย

7.3.2 สภาพของสนามไม่เหมาะสม หมายถึง น้ำในสระไม่สะอาด พื้นลื่น สภาพรอบๆ สระไม่เรียบร้อย

8. ความรู้เรื่องความปลอดภัยในการกีฬา หมายถึง ความสามารถในการจำ เข้าใจ และบอกข้อเท็จจริงเกี่ยวกับความปลอดภัยในการกีฬา ในด้านสาเหตุของการเกิดอุบัติเหตุจากการกีฬา การป้องกันอุบัติเหตุจากการกีฬาและการปฐมพยาบาล

9. ความเชื่อด้านสุขภาพ หมายถึง ความคิดเห็น ความรู้สึกนึกคิดหรือการรับรู้ในด้านต่างๆ ของบุคคลต่อภาวะสุขภาพ ประกอบด้วย

9.1 การรับรู้โอกาสเสี่ยงต่อการเกิดอุบัติเหตุ หมายถึง ความคิดเห็น ความรู้สึกนึกคิดของนักเรียน โรงเรียนกีฬาจังหวัดสุพรรณบุรีว่าตัวเขามีโอกาสเกิดอุบัติเหตุจากการกีฬามากน้อยเพียงใด

9.2. การรับรู้ต่อความรุนแรงของการเกิดอุบัติเหตุ หมายถึง ความคิดเห็น ความรู้สึกนึกคิดของนักเรียน โรงเรียนกีฬาจังหวัดสุพรรณบุรี ว่าการเกิดอุบัติเหตุในการกีฬามีความรุนแรงและส่งผลกระทบต่อตนเอง ครอบครัว และสังคมมากน้อยเพียงใด เช่น เป็นอันตรายถึงชีวิต ความทุกข์ทรมานจากการบาดเจ็บที่เกิดขึ้น ความสิ้นเปลืองในการรักษาและผลกระทบต่อการศึกษา

9.3. การรับรู้ประโยชน์ในการป้องกันอุบัติเหตุ หมายถึง ความคิดเห็น ความรู้สึกนึกคิดของนักเรียน โรงเรียนกีฬาจังหวัดสุพรรณบุรีเกี่ยวกับข้อดีที่จะได้รับเมื่อกระทำหรือ ปฏิบัติตนตามคำแนะนำเพื่อป้องกันการเกิดอุบัติเหตุจากการกีฬา

9.4 การรับรู้อุปสรรคในการป้องกันอุบัติเหตุ หมายถึง ความคิดเห็น ความรู้สึกนึกคิดของนักเรียน โรงเรียนกีฬาจังหวัดสุพรรณบุรี เกี่ยวกับปัญหาและความยุ่งยากที่จะเกิดขึ้นเมื่อกระทำหรือปฏิบัติตนตามคำแนะนำเพื่อป้องกันการเกิดอุบัติเหตุจากการกีฬา

บทที่ 2

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย

ในการศึกษาเพื่อหาปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมความปลอดภัยในการกีฬาของนักเรียนโรงเรียนกีฬาจังหวัดสุพรรณบุรีนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาทบทวนวรรณกรรมต่างๆที่เกี่ยวข้อง ดังนี้ ลักษณะของโรงเรียนกีฬาจังหวัดสุพรรณบุรี และหลักสูตรโรงเรียนกีฬา อุบัติเหตุจากการกีฬา พฤติกรรมความปลอดภัยในการกีฬาและแบบแผนความเชื่อด้านสุขภาพ

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย

ลักษณะของโรงเรียนกีฬาจังหวัดสุพรรณบุรีและหลักสูตรโรงเรียนกีฬา

โรงเรียนกีฬาจังหวัดสุพรรณบุรีเป็น โรงเรียนกีฬาแห่งแรกที่เกิดขึ้นในประเทศไทย การจัดตั้งโรงเรียนกีฬา เนื่องจากกรมพลศึกษาต้องการยกระดับและพัฒนามาตรฐานทางการกีฬา ให้ทัดเทียมนานาชาติ ประกอบกับเพื่อสนองนโยบายของรัฐบาลในการส่งเสริมการกีฬา อย่างกว้างขวางและทั่วถึง เพื่อสร้างเสริมคุณภาพชีวิตและพัฒนามาตรฐานการกีฬา เพื่อให้มีขีดความสามารถในการเข้าร่วมการแข่งขันกีฬากับนานาชาติได้ดียิ่งขึ้น

ในการดำเนินงานกรมพลศึกษาได้แต่งตั้งคณะทำงาน เพื่อศึกษาสภาพปัญหาในการพัฒนาการพลศึกษาและการกีฬาของชาติ ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันและศึกษาแนวทางในการดำเนินงานส่งเสริมและพัฒนาการกีฬาของต่างประเทศ แล้วจัดทำเป็นโครงการที่เป็นรูปธรรมและมีแนวปฏิบัติอย่างชัดเจน โดยผสมผสานการดำเนินงานทุกระบบเข้าด้วยกัน ทั้งทางด้านการศึกษา เศรษฐกิจ สังคมการเมืองและวิทยาศาสตร์การกีฬา เสนอต่อกระทรวงศึกษาธิการและคณะรัฐมนตรีตามลำดับดังนี้

กระทรวงศึกษาธิการ ได้อนุมัติโครงการจัดตั้งโรงเรียนกีฬา เมื่อ วันที่ 21 กุมภาพันธ์ 2532 ส่งโครงการเสนอความเห็นชอบต่อคณะกรรมการศึกษาแห่งชาติและได้รับความเห็นชอบ สมควรสนับสนุนในการประชุมคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ครั้งที่ 8/2532 ในวันที่ 9 ตุลาคม 2532

กระทรวงศึกษาธิการได้เสนอโครงการเพื่อขออนุมัติต่อคณะรัฐมนตรี คณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบเมื่อวันที่ 17 เมษายน 2533 กระทรวงศึกษาธิการ จึงได้ประกาศจัดตั้งโรงเรียนกีฬาจังหวัดสุพรรณบุรีขึ้นเป็นแห่งแรก เมื่อวันที่ 7 สิงหาคม 2533 โดยมีวัตถุประสงค์ดังนี้

1. จัดการศึกษาและการกีฬาสำหรับเด็กและเยาวชนที่มีความถนัดและมีความสามารถพิเศษทางการกีฬา ให้มีโอกาสดำเนินการส่งเสริมและพัฒนาความสามารถทางการกีฬาให้ถึงขีดสูงสุดไปพร้อมกับการพัฒนาทางด้านอารมณ์ สังคม และสติปัญญา

2. ผลิตนักกีฬาให้มีขีดความสามารถและมีคุณภาพเข้าร่วมการแข่งขันกีฬาระดับชาติและนานาชาติ ทดเทียมนานาชาติอารยประเทศ

3. ศึกษาค้นคว้า วิเคราะห์ และวิจัยเพื่อพัฒนาการศึกษา และนักกีฬาของประเทศ

การจัดการศึกษาของโรงเรียนกีฬาเป็นการจัดการศึกษาเพื่อขยายโอกาสทางการศึกษา สำหรับนักเรียนที่มีความถนัดและมีความสามารถพิเศษทางการกีฬา ให้มีโอกาสดำเนินการส่งเสริมและพัฒนาความสามารถทางการกีฬาให้ถึงขีดสูงสุดไปพร้อมๆกับการศึกษาตามหลักสูตรประถมศึกษาและมัธยมศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ โรงเรียนกีฬาจังหวัดสุพรรณบุรีเป็นโรงเรียนประเภทอยู่ประจำ นักเรียนจะต้องพักในหอพักของโรงเรียนทุกคน กำหนดให้กลับบ้านได้เดือนละ 1 ครั้ง นักเรียนทุกคนได้รับเงินอุดหนุนจากรัฐบาลด้านค่าใช้จ่าย ค่าอาหาร เสื้อผ้า ที่พักและอุปกรณ์การเรียน การจัดการเรียนการสอนใช้หลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการเหมือนโรงเรียนทั่วไปทุกประการ นอกจากนั้นยังฝึกสอนกีฬาให้กับนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษในแต่ละชนิดเป็นประจำทุกวันๆละ 3 ชั่วโมง

โครงสร้างหลักสูตรสำหรับนักเรียนโรงเรียนกีฬานั้นจะมีวิชาวิทยาศาสตร์การกีฬาเป็นวิชาบังคับเลือกทุกระดับชั้น ซึ่งวิชาวิทยาศาสตร์การกีฬานั้นจะบรรจุอยู่ในวิชาพลานามัย ในการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์การกีฬาของนักเรียนโรงเรียนกีฬานั้น วัตถุประสงค์ประการหนึ่งของการเรียนก็คือ การเรียนเพื่อให้มีความรู้ ความเข้าใจในหลักการออกกำลังกายอย่างปลอดภัย โดยนักเรียนจะได้เรียนรู้กลไกของการบาดเจ็บจากการกีฬา ลักษณะและสาเหตุของอุบัติเหตุในการกีฬา วิธีการรักษาแก้ไขฟื้นฟู และการป้องกันการบาดเจ็บทางการกีฬา

ตาราง 1 แนวทางการจัดหลักสูตรสำหรับนักเรียนโรงเรียนกีฬา

หลักสูตรวิชาสามัญ	หลักสูตรวิชาการศึกษา
- หลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการ ระดับ ประถมศึกษา ป.4 - ป.6 (เฉพาะ โรงเรียน กีฬาจังหวัดสุพรรณบุรี)	- ฝึกกีฬาเฉพาะทางแก่นักเรียนรายบุคคลตามแผนการฝึก รายชนิดกีฬานบนพื้นฐานของวิทยาศาสตร์การกีฬาและ เวชศาสตร์การกีฬา โดยผู้เชี่ยวชาญการฝึกกีฬาและ โค้ช กีฬาจากต่างประเทศ สอดคล้องกับวิชาเลือกเสรีตามชนิด กีฬาของนักเรียน, ใช้เวลาภาคเช้า-เย็นและวันหยุดราชการ เป็นเวลาฝึกซ้อม ดังนี้
- หลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการ ระดับ มัธยมศึกษาตอนต้น (ม.1 - ม.3) โดยมีวิชาวิทยาศาสตร์การกีฬาเป็นวิชา บังคับเลือกทุกระดับชั้น และมีวิชาการ กีฬา 17 ชนิดกีฬา เป็นวิชาเลือกเสรี ในทุกระดับชั้น	1. กรีฑา 2. กระโดดน้ำ 3. จักรยาน (ยกเว้น โรงเรียนกีฬา จังหวัดสุพรรณบุรี)
- หลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการ ระดับ มัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.4 - ม.6) โดยมีวิชาวิทยาศาสตร์การกีฬาเป็นวิชา บังคับเลือกทุกระดับชั้นและมีวิชา 17 ชนิดกีฬา เป็นวิชาเลือกเสรีใน ทุกระดับชั้น	4. เซปักตะกร้อ 5. เทนนิส 6. เทเบิลเทนนิส 7. แบดมินตัน 8. ฟุตบอล 9. มวยสากล 10. ยกน้ำหนัก 11. ยูโด 12. ยิมนาสติกลีลา 13. ยิมนาสติกสากล 14. วอลเลย์บอล 15. วาโยน้ำ 16. ยิงปืน 17. แฮนด์บอล

อุบัติเหตุจากการกีฬา

คำว่า “อุบัติเหตุ” ตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน (2525: 930) จะหมายถึง เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นโดยไม่คาดคิด หรือเกิดขึ้นโดยบังเอิญ

ณรงค์ ฅ เชียงใหม่ (2532 : 1) ให้ความหมายว่า อุบัติเหตุ หมายถึง อันตรายที่เกิดขึ้นโดยมิได้ตั้งใจมาก่อน

เอนัชมา วัฒนบุรานนท์ (2539 : 3-4) ให้ความหมายว่า อุบัติเหตุ หมายถึง เหตุการณ์หรืออันตรายที่เกิดขึ้นโดยมิได้คาดคิดหรือตั้งใจมาก่อน ซึ่งมีผลให้บุคคลได้รับบาดเจ็บ อันตราย ดาย หรือสูญเสียทรัพย์สิน

ไทเกอร์ชัน (พรสุข หุ่นนิรันดร์. 2534 : 1 ; อ้างอิงมาจาก Thygerson. 1977 : 3) ให้ความหมายของอุบัติเหตุไว้ว่า หมายถึง เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นโดยไม่เจตนา ไม่คาดหวัง ไม่ยินดีให้เกิดขึ้นอันเกิดจากการกระทำที่ไม่ปลอดภัยหรือสถานการณ์ที่ไม่ปลอดภัย ทำให้เกิดผลกระทบที่ไม่ปรารถนามีการบาดเจ็บหรือตาย ทรัพย์สินเสียหาย เราสามารถหลีกเลี่ยงอุบัติเหตุได้โดยการป้องกันอุบัติเหตุ

ดังนั้น อาจกล่าวได้ว่าอุบัติเหตุจากการกีฬา หมายถึง อุบัติเหตุใดๆก็ตามที่มีผลอันเนื่องมาจากการเล่นกีฬา หรือเข้าร่วมกิจกรรมทางพลศึกษา ไม่ว่าผลนั้นจะมากหรือน้อยก็ตาม (ชาญชัย โพธิ์คลัง. 2533 : 10)

การเล่นกีฬาทุกชนิดมีผลทำให้ร่างกายบางส่วนหรือทุกส่วนต้องทำงานหนักขึ้น หรือเกิดความตึงเครียด (Tension) ขึ้น ความตึงเครียดนี้ถ้าเกิดขึ้นในระดับที่เหมาะสมกับสภาวะร่างกายของนักกีฬา ก็จะเป็นผลดีในแง่ของการกระตุ้นให้มีการปรับตัวระหว่างการฝึกซ้อม หรือเล่นกีฬา ทำให้ประสิทธิภาพและความสามารถในการเล่นกีฬาสูงขึ้นถ้าความตึงเครียดนี้เกิดขึ้นในเวลาที่รวดเร็วและปริมาณมากหรือนักเกินระดับสมรรถนะของร่างกาย ก็จะทำให้เกิดอุบัติเหตุหรือการบาดเจ็บได้ ระดับความตึงเครียดที่มีผลทำให้เกิดการบาดเจ็บนั้น มักเป็นความตึงเครียดที่เกิดขึ้นอย่างทันทีทันใดจากการเล่นกีฬาด้วยเทคนิคที่ไม่ถูกต้องหรือจากการปะทะด้วยอุบัติเหตุต่างๆ การบาดเจ็บอาจเกิดขึ้นทันทีหรือเกิดขึ้นอย่างช้าๆ จากการกระทบกระแทกซ้ำๆ จนกลายเป็นการบาดเจ็บในลักษณะของการใช้งานมากเกินไป (กรมพลศึกษา. 2532 : 1)

ในการฝึกซ้อมหรือการแข่งขันกีฬา ผู้เล่นมีโอกาสที่จะได้รับการบาดเจ็บได้ ความรุนแรงของการบาดเจ็บมีความแตกต่างกัน การบาดเจ็บที่พบบ่อยในนักกีฬา ได้แก่ (ธีรวัฒน์ กุลทนันทน์. 2535 : 27)

1. การบาดเจ็บที่เกิดจากอุบัติเหตุ (Traumatic Injury)

1.1 กระดูกแตกหรือหัก (Fracture) พบได้ในกีฬาที่มีการปะทะกัน (Contact Sport) เช่น ฟุตบอล รักบี้ ฮอกกี้ บาสเกตบอล ยูโดและมวย เป็นต้น เมื่อมีการแตกหรือหัก ของกระดูกถือว่าเป็นเรื่องใหญ่เพราะความรุนแรงที่เกิดขึ้นถึงกับกระดูกหักและมักจะมีเนื้อเยื่ออื่นๆ กระแทบกระเทือนอย่างมากด้วย เช่น เอ็นกล้ามเนื้อ หลอดเลือด เส้นประสาทและผิวหนัง

1.2 ข้อเคล็ด ข้อแพลงจากเอ็นข้อต่อฉีกขาด (Sprain) แรงที่มากระทำต่อข้อต่อ ไม่ว่าจะเป็นแรงกระแทกโดยตรงหรือจากทางอ้อมก็สามารถทำให้เอ็นที่ยึดข้อต่อฉีกขาดได้ ทั้งเอ็นภายในข้อต่อหรือภายนอกข้อต่อ การฉีกขาดอาจฉีกขาดเป็นบางส่วนหรือฉีกขาดโดยสมบูรณ์ก็ได้แล้วแต่ความรุนแรงของแรงจากภายนอกที่มากระทำ ตำแหน่งที่ฉีกขาดอาจเป็นตรงกลางเอ็นหรือส่วนปลายที่เกาะกระดูกหรือดิ่งกระดูกที่เกาะให้หลุดตามออกมาเป็นชิ้นเล็ก ๆ ได้

1.3 ข้อเคลื่อน (Dislocation) จะมีการฉีกขาดของเยื่อหุ้มข้อ แคปซูลและเอ็นยึดข้อต่อร่วมด้วย ทำให้ส่วนปลายของกระดูกที่ประกอบกันขึ้นเป็นข้อต่อเลื่อนหลุดออกจากกัน อาจจะเลื่อนหลุดออกจากกันเป็นบางส่วนหรือโดยสมบูรณ์ก็ได้ ที่พบได้บ่อย ๆ คือ ข้อไหล่ ข้อศอก เป็นต้น ที่ยังพบได้บ่อยๆ ในนักกีฬา ก็คือข้อต่อหลุดแล้วซ้ำอีก เช่น ข้อไหล่

1.4 กล้ามเนื้อฉีกขาด (Strain) การฉีกขาดของกล้ามเนื้ออาจจะเกิดจากแรงกระแทกโดยตรงและทางอ้อม เช่น จากแรงกระตุก กระชาก ทำให้เกิดการฉีกขาดของกล้ามเนื้อบางส่วนหรือโดยสมบูรณ์เป็นผลให้มีเลือดออกกลายเป็นก้อนเลือดบริเวณนั้น บางครั้งมีเคล็ดเย็บไปเกาะทำให้กล้ามเนื้อเสียหายที่ไป ผลที่ตามมาก็คือ ประสิทธิภาพของร่างกายและการเล่นกีฬาลดลง

1.5 เอ็นฉีกขาด (Tendon Injury) เอ็นเป็นส่วนที่ต่อจากกล้ามเนื้อและไปเกาะที่กระดูกจึงทำหน้าที่ เช่นเดียวกับกล้ามเนื้อกลไกการฉีกขาดก็เป็นไปในลักษณะเดียวกัน

1.6 ผิวหนังฉีกขาด (Wound) เมื่อมีการฉีกขาดของผิวหนังทำให้มีเลือดออก เช่น แผล ถลอก แผลตັດ แผลแตก

2. บาดเจ็บที่เกิดจากการใช้งานมากเกินไป (Over-Use Injury) บาดเจ็บจากการกีฬาในลักษณะนี้ มักเป็นการยากที่จะทราบแต่เนิ่นๆ จนกระทั่งอาการมากแล้วจึงจะทราบ ซึ่งบางครั้งก็ยากที่จะแก้ไขได้ทันการหรือถึงแม้แก้ไขเป็นปกติได้ก็จะล่าช้า

ลักษณะที่พบบ่อย คือ การอักเสบซึ่งเกิดจากเนื้อเยื่อได้รับบาดเจ็บจากแรงกด แรงเสียดสี การใช้งานมากเกินไป การใช้งานซ้ำๆ ซากๆ และจากแรงกระแทกจากภายนอก อาการที่พบ คือ บวมแดง ร้อน เจ็บ กดเจ็บ และเสียหายที่ การรักษาที่สำคัญที่สุดคือ การขจัดสาเหตุ อาการของการอักเสบในลักษณะนี้จะค่อยเป็นค่อยไปและเพิ่มมากขึ้นเรื่อยๆ แต่บางครั้งอาการลดลงเมื่อมีการ

วอร์มอัพ และจะกลับมาเพิ่มมากขึ้นถ้ายังฝึกต่อไปเรื่อยๆ การอักเสบของเนื้อเยื่อต่างๆ ของร่างกายที่เกิดจากการใช้งานมากเกินไปมีดังนี้

2.1. การอักเสบของเอ็นที่เกาะกระดูก (Tendinitis) เกิดจากการที่มีการใช้งานซ้ำๆ ซากๆ ที่บริเวณเอ็นที่เกาะกระดูก ทำให้มีการฉีกขาดที่เล็กที่ละน้อย (ในเด็ก อาจมีการดึงกระดูกหลุดติดออกมาด้วย) เช่น บริเวณข้อศอกด้านนอก (โรคข้อศอกเทนนิส) บริเวณข้อศอกด้านใน (โรคข้อศอกกอล์ฟ) เป็นต้น อาการที่พบคือ กดเจ็บและเจ็บเมื่อมีการเคลื่อนไหวหรือออกกำลังกาย

2.2 การอักเสบของเอ็นและปลอกเอ็น (Paratendinitis) มักเกิดที่บริเวณเอ็นร้อยหวาย นอกจากนี้ยังพบได้ที่ ไหล่ ข้อมือ และข้อเท้า เป็นต้น

2.3. การอักเสบของเยื่อหุ้มกระดูก (Periostitis) พบบ่อยมากที่สุด คือ ที่กระดูกหน้าแข้ง (บริเวณสันหน้าแข้ง)

2.4. ถุงรองรับการเสียดสีอักเสบ (Bursitis) ถุงน้ำนี้มีหน้าที่รองรับการเสียดสี จะอยู่ระหว่างกระดูกกับเอ็น ระหว่างเอ็นกับเอ็น และอยู่ระหว่างกระดูกหรือเอ็นกับผิวหนัง เช่น ที่ตะโพก ไหล่ ข้อศอก ข้อเข่า และเท้า ตัวอย่าง เช่น เอ็นร้อยหวายมีการเสียดสีบ่อยๆ ครั้งบนถุงน้ำนี้ ทำให้เกิดการอักเสบขึ้น

2.5. กระดูกร้าวหรือแตก (Stress Fracture) เกิดจากการร้าวของกระดูก เนื่องจากการใช้งานมากเกินไปพบในนักวิ่งระยะไกลเพิ่มระยะทางเร็วเกินไปและพื้นที่วิ่งแข็งจะพบกระดูกร้าวที่ขาและเท้า ส่วนนักกีฬาที่เล่นกีฬาด้วยการบิดตัวหรือยกของหนัก เช่น ยิมนาสติกและยกน้ำหนัก จะพบกระดูกร้าวที่หลัง เป็นต้น จะมีอาการกดเจ็บตรงกระดูกตำแหน่งนั้นหรือปวดหลัง การวินิจฉัยค่อนข้างยาก เพราะเอกซเรย์ในระยะแรกไม่เห็น

การบาดเจ็บที่เกิดขึ้นในลักษณะต่างๆ ที่เกิดขึ้นอาจเป็นการบาดเจ็บที่เกิดจากการเล่นกีฬาโดยตรง หรือการบาดเจ็บที่เป็นผลต่อเนื่องจากการบาดเจ็บจากการเล่นกีฬาหรืออาจเป็นความผิดปกติหรือพยาธิสภาพต่างๆ ที่เป็นอุปสรรคของการเล่นกีฬา

สาเหตุของการเกิดอุบัติเหตุจากการกีฬา

สาเหตุของอุบัติเหตุจากการเล่นกีฬา แบ่งได้เป็น 2 สาเหตุด้วยกัน ดังนี้

(ธีรวัฒน์ กุลทนันทน์. 2535 : 27-28 ; เอมอัชมา วัฒนบุรานนท์. 2534 : 3-4 ; พิชิต ภูมิจันทร์. 2533 : 64-67)

1. สาเหตุจากตัวผู้เล่น

2. สาเหตุจากภายนอกตัวผู้เล่น

1. สาเหตุจากตัวผู้เล่น ดังนี้

1.1. ความเหมาะสมของรูปร่างหรือโครงสร้างของร่างกายกับการเล่นกีฬาชนิดนั้นๆ เช่น รูปร่างผอมบางกับการเล่นกีฬาหนักและปะทะกัน ขาบิดขาโก่ง หรือกระดูกสันหลังคด เป็นต้น

1.2 สภาพจิตใจ เช่น เครียด ทำให้การคาดคะเนไม่ถูกต้องแน่นอน เสี่ยงต่อการบาดเจ็บได้ง่าย ทั้งนี้รวมถึงความประมาท ความขี้เกียจ และความประมาทด้วย โดยเฉพาะการขาดความระมัดระวังในการเล่น ความประมาทในการเล่นหรือออกกำลังกาย มักเป็นสาเหตุสำคัญที่ทำให้นักกีฬาได้รับอันตรายได้เสมอ

1.3 การบาดเจ็บในอดีต ทำให้ไม่สามารถใช้ส่วนนั้นๆ ได้อย่างเต็มที่หรือกลัวว่าจะได้รับการบาดเจ็บซ้ำที่เดิมอีกจนลี้มป้องกันที่อื่นทำให้เกิดการบาดเจ็บได้ง่าย

1.4 การขาดความรู้หรือทักษะในการเล่น นักกีฬาที่ไม่มีความรู้หรือขาดทักษะในการเล่น มักประสบอุบัติเหตุได้บ่อยๆ

1.5 ความสมบูรณ์ทางกาย ถ้าร่างกายขาดความสมบูรณ์ทางกายจะตํ่าให้นักกีฬาเหน็ดเหนื่อยและหมดแรงเร็วกว่าที่ควรเป็นผลให้การตัดสินใจช้าลง การสั่งงานของสมองต่อการเคลื่อนไหวไม่เป็นไปตามที่ต้องการ ทำให้ปฏิกิริยาในการป้องกันตนเองและหลีกเลี่ยงอันตรายลดลง จึงเกิดการบาดเจ็บได้ง่าย

1.6 การเตรียมตัวก่อนลงเล่นกีฬาหรือแข่งขัน เป็นสิ่งสำคัญที่จะตํ่าให้นักกีฬาสามารถแข่งขันได้อย่างเต็มที่ การเตรียมตัวที่ไม่พร้อมก่อนการแข่งขัน เช่น การแต่งกายไม่เหมาะสม การไม่ใช้อุปกรณ์เครื่องป้องกัน การอบอุ่นร่างกาย การพักผ่อน การรับประทานอาหารก่อนการแข่งขัน

1.7 การไม่เคารพกติกาในการเล่น อุบัติเหตุอาจพบได้ เนื่องจากในการเล่นนั้นผู้เล่นละเลย ไม่ปฏิบัติตามหรือไม่เคร่งครัดต่อกฎข้อบังคับของการเล่น

2. สาเหตุจากภายนอกตัวผู้เล่น ดังนี้

สนามแข่งขัน คู่แข่ง คนเชียร์ และสิ่งแวดล้อม ดินฟ้าอากาศ ซึ่งไม่ถูกต้องและไม่เหมาะสม สามารถทำให้เกิดอุบัติเหตุและการบาดเจ็บขึ้นได้ทั้งสิ้น

พฤติกรรมความปลอดภัยในการเล่นกีฬา

พฤติกรรม (Behavior) ได้มีผู้ให้ความหมายหลายลักษณะดังต่อไปนี้ เช่น

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน (2525 : 33) พฤติกรรมศาสตร์ หมายถึง กริยาการที่ได้มาภายหลังกำเนิด กล่าวคือ บุคคลจะมีพฤติกรรมเช่นนั้น เพราะได้ร่วมสังสรรค์กับเพื่อนมนุษย์มาก

กว่า พฤติกรรมมนุษย์ต่างกับพฤติกรรม ที่มีมาในกำเนิดสันดานอันเป็นสามัญอยู่ในชีวิตสัตว์ชนิดอื่นทั่วไป

สิทธิโชค วรรณสันติกุล (2529 : 9-11) พฤติกรรมไม่ได้หมายถึง การแสดงออกในท่าทีของมนุษย์เท่านั้น แต่พฤติกรรมเป็นปฏิกิริยาทุกชนิดที่มนุษย์แสดงออกมาภายนอก พฤติกรรมภายในอาจมีทั้งสิ่งที่เป็นรูปธรรม นามธรรม เช่น ปฏิกิริยาของอวัยวะภายในร่างกาย ความรู้สึกนึกคิด เจตคติ มักจะเป็นพฤติกรรมที่ไม่สามารถเห็นได้ชัดเจน ส่วนพฤติกรรมภายนอกเป็นปฏิกิริยาที่คนเราแสดงออกตลอดเวลาของการดำรงชีวิต เป็นพฤติกรรมที่แสดงออกมาให้ผู้อื่นมองเห็นทั้งทางวาจาและการกระทำ

สมจิตต์ สุพรรณทัศน์และคนอื่น ๆ (2533 : 97 - 101) กล่าวว่า พฤติกรรม หมายถึง ปฏิกิริยาหรือกิจกรรมของสิ่งมีชีวิต ซึ่งทั้งที่มีอยู่ภายในหรือแสดงออกมาภายนอก พฤติกรรมภายในเป็นกิจกรรมที่เกิดขึ้นในตัวบุคคลซึ่งสมองจะทำหน้าที่รวบรวม สะสมและสั่งการ อันเป็นผลเกิดขึ้นจากการทำงานของระบบประสาทและขบวนการเปลี่ยนแปลงทางด้านชีวเคมีของร่างกาย พฤติกรรมภายนอกหมายถึง ปฏิกิริยาของบุคคลที่ปรากฏออกมาให้ผู้อื่นเห็นได้ทั้งทางวาจา การกระทำ ท่าทางต่าง ๆ มีความสำคัญ เพราะเป็นปัจจัยที่สำคัญที่สุดในการอยู่ร่วมกันของคนในสังคม เป็นปัจจัยที่สำคัญในการสร้างความสัมพันธ์ของคนในกลุ่ม และของกลุ่มต่อกลุ่ม หรือชุมชนต่อชุมชน

โกลเดนสัน (Goldenson. 1984 : 90) ได้ให้คำจำกัดความไว้ว่า พฤติกรรมเป็นการกระทำ หรือการตอบสนองการกระทำทางจิตวิทยาของแต่ละบุคคล และเป็นปฏิสัมพันธ์ ในการตอบสนองต่อสิ่งกระตุ้นภายใน หรือภายนอก รวมทั้งเป็นกิจกรรมการกระทำต่าง ๆ ที่เป็นไปอย่างมีจุดมุ่งหมายสังเกตเห็นได้

บลูม (Bloom. 1975 : 65-197) ได้กล่าวถึงพฤติกรรมว่าเป็นกิจกรรมทุกประเภทที่มนุษย์กระทำ ไม่ว่าสิ่งนั้นจะสังเกตได้หรือไม่ เช่น การทำงานของหัวใจ การทำงานของกล้ามเนื้อ การคิด ความรู้สึก ความสนใจ เป็นต้น จะมีผลออกมาในรูปที่สังเกตได้ด้วยบุคคลอื่นและที่สังเกตไม่ได้ พฤติกรรมดังกล่าวมีส่วนประกอบด้วยกัน 3 ส่วน คือ

1. พฤติกรรมด้านพุทธิปัญญา (Cognitive Domain)

พฤติกรรมด้านนี้เกี่ยวข้องกับความรู้ การจำ ข้อเท็จจริงต่าง ๆ รวมทั้งการพัฒนาความสามารถและทักษะทางสติปัญญา การใช้วิจารณญาณเพื่อการตัดสินใจ พฤติกรรมด้านพุทธิปัญญานี้ประกอบด้วยความสามารถระดับต่าง ๆ ซึ่งเริ่มต้นจากการรับรู้ระดับง่าย ๆ และเพิ่มการใช้ความคิดและพัฒนาสติปัญญามากขึ้นเรื่อย ๆ

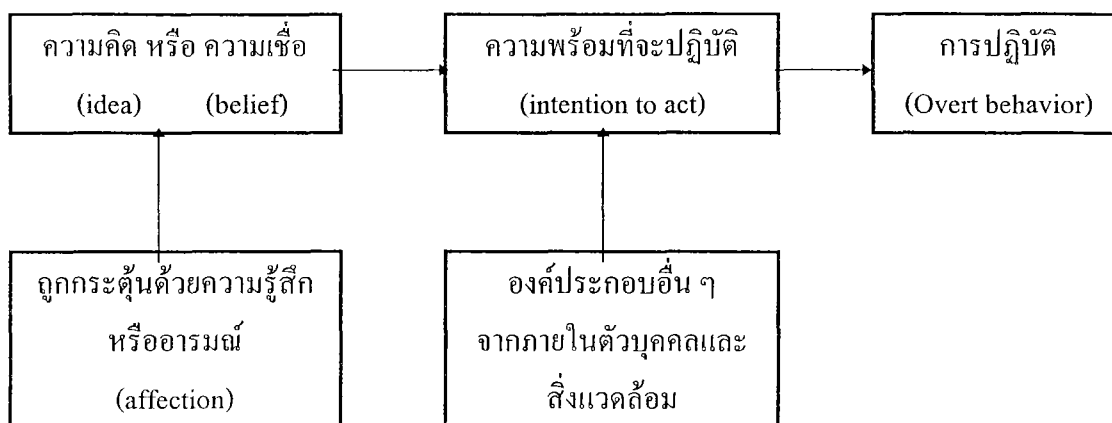
2. พฤติกรรมด้านเจตคติ (Affective Domain)

พฤติกรรมด้านนี้หมายถึง ความสนใจ ความรู้สึก ทำที่ ความชอบ การให้คุณค่า การรับการเปลี่ยน หรือปรับปรุงค่านิยมที่ยึดถืออยู่ พฤติกรรมด้านนี้เกิดภายในจิตใจของบุคคลและเป็นส่วนหนึ่งที่จะเป็นตัวกำหนดพฤติกรรมด้านอื่น ๆ

3. พฤติกรรมด้านการปฏิบัติ (Psychomotor Domain)

พฤติกรรมนี้เป็นการใช้ความสามารถที่แสดงออกทางร่างกาย ซึ่งรวมทั้งการปฏิบัติ หรือ พฤติกรรมที่แสดงออกและสังเกตได้ในสถานการณ์หนึ่ง ๆ พฤติกรรมแสดงออกเป็นเป้าหมายขั้นสุดท้ายของการศึกษา ซึ่งจะต้องอาศัยพฤติกรรมระดับต่าง ๆ ที่กล่าวมาเป็นองค์ประกอบ พฤติกรรมด้านนี้เมื่อแสดงออกมาจะสามารถวัดผลได้ง่าย แต่กระบวนการที่จะให้เกิดพฤติกรรมนี้ ต้องอาศัยระยะเวลา และการตัดสินใจหลายขั้นตอน

พฤติกรรมยังหมายถึง การกระทำหรือการแสดงออกของสิ่งมีชีวิตที่มีต่อสภาพแวดล้อม เพื่อการอยู่รอดของชีวิตนั้นเป็นเบื้องต้น โดยแบ่งออกเป็น 2 ชนิดคือ พฤติกรรมปลุกย่อย (Molecular Behavior) เป็นส่วนประกอบที่ทำให้เกิดการกระทำต่างๆ เช่น การเคลื่อนไหวของ กล้ามเนื้อ และ พฤติกรรมรวมที่แสดงออกเพื่อความหมายอย่างใดอย่างหนึ่ง (Molar Behavior) ซึ่งจะต้องมีวัตถุประสงค์อย่างใดอย่างหนึ่งจึงแสดงพฤติกรรมออกมา (มุกดา สุขสมาน. 2528 : 81-83) โรทิจ (Rokeach) กล่าวว่า เจตคติทุกอย่างของบุคคลเป็นส่วนที่มีผลทำให้เกิดการปฏิบัติ หรือกล่าวอีกนัยหนึ่ง คือมีส่วนประกอบทางด้านการปฏิบัติหรือทางพฤติกรรม (Behavior Component) นั่นเอง เหตุผลก็เพราะว่าความเชื่อทุกความเชื่อที่รวมตัวกันเข้าเป็นเจตคติ ไม่ว่าจะเป็นความเชื่อด้านการอธิบายประเมินค่า หรือการสนับสนุนก็ตาม จะเป็นตัวแทนของความพร้อมในการจะกระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่ง (ประภาเพ็ญ สุวรรณ. 2526 : 26) การทำนายพฤติกรรมปฏิบัติของบุคคลนั้น โคเทคดาปานิ (Kothandapani. 1971 : 9) ได้เสนอแนะวิธีการที่จะแก้ปัญหาเกี่ยวกับการทำนาย พฤติกรรมอาจทำได้โดยการวัดเจตคติของบุคคลในด้านต่างๆ 3 ด้าน คือ ความรู้สึก ความเชื่อ และความตั้งใจที่จะกระทำ และขณะเดียวกันก็ศึกษาพฤติกรรม หรือการปฏิบัติจริง จากแนวความคิด ดังกล่าวสรุปได้ดังนี้

ภาพประกอบ 1 องค์ประกอบของการเกิดพฤติกรรมกาปฏิบัติ

ที่มา : Kothandapani. 1971 : 9

ในเรื่องของความปลอดภัย หรือ สวัสดิภาพ นั้น ได้มีผู้ให้ความหมายไว้ดังนี้

ความปลอดภัย หรือ สวัสดิภาพ หมายถึง สถานะการปราศจากภัย หรือการพ้นภัย รวมถึงการปราศจากอันตราย (Danger) การบาดเจ็บ (Injury) การเสี่ยงภัย (Risk) หรือการสูญเสีย (เฉลิมชัย ชัยกิตติกรณ์. 2533 : 17)

วีรพงษ์ เกลิมจิระรัตน์ และวิฑูรย์ สิมะ โชคดี (2535 : 19) กล่าวว่า ความปลอดภัย หรือ สวัสดิภาพ หมายถึง การปราศจากภัยและอันตรายที่มีโอกาสจะเกิดขึ้น

ดังนั้น ความปลอดภัยจึงหมายถึงการ ไม่มีอุบัติเหตุ และการดำรงชีวิตประจำวันอย่างมีความมั่นใจ ไม่เสี่ยงภัย และมีการเตรียมป้องกันไว้ก่อนอย่างถูกต้องเหมาะสมและสม่ำเสมอ

จากรายละเอียดที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่า พฤติกรรมนั้นประกอบด้วยองค์ประกอบหลายด้านแต่มีพฤติกรรมด้านการปฏิบัติเป็นการแสดงออกขั้นสุดท้าย ในด้านพฤติกรรมความปลอดภัยก็มีองค์ประกอบและความหมายเช่นเดียวกับพฤติกรรมโดยทั่วไป และมีเป้าหมายสุดท้ายเหมือนกันก็คือ การให้ประชาชนปฏิบัติเกี่ยวกับเรื่องความปลอดภัยเช่น การปฏิบัติตนเกี่ยวกับการป้องกันอุบัติเหตุที่อาจจะเกิดขึ้นในชีวิตประจำวัน โดยธรรมชาติมนุษย์ทุกคนย่อมต้องการความปลอดภัย การดูแลให้เกิดความปลอดภัยในกิจกรรมต่างๆที่มนุษย์กระทำ จึงเป็นเป้าหมายพื้นฐานของประชาชนทั่วไป ซึ่งในการแข่งขันหรือฝึกซ้อมกีฬาย่อมมีปัญหายุบัติเหตุและอันตรายที่จะเกิดขึ้นตามมา การกระทำหรือการปฏิบัติตนในการป้องกันอุบัติเหตุจากการกีฬาจึงเป็นเป้าหมายที่ต้องการให้เกิดขึ้นเพื่อให้การแข่งขันหรือฝึกซ้อมกีฬาเกิดความปลอดภัย จึงกล่าวได้ว่า พฤติกรรมความปลอดภัยในการกีฬานั้น หมายถึง การกระทำหรือการปฏิบัติตนในการป้องกันอุบัติเหตุจากการกีฬา

ซึ่งในการป้องกันอุบัติเหตุจากการกีฬากระทำได้โดยกำหนดมาตรการป้องกันอุบัติเหตุจากการกีฬา

มาตรการป้องกันอุบัติเหตุจากการกีฬา

การป้องกันอุบัติเหตุจากการกีฬามีมาตรการสำคัญ 3 ประการดังนี้

1. การให้การศึกษา (Education)
2. การปรับปรุงทางวิศวกรรม (Engineering)
3. การบังคับตามกฎหมาย (Enforcement) *

1. การให้การศึกษา (Education)

การที่บุคคลจะเห็นความสำคัญ มีจิตสำนึกที่ดีและปฏิบัติงานในการป้องกันอุบัติเหตุได้อย่างถูกต้อง จะต้องให้ความรู้เกี่ยวกับปัญหา สาเหตุ และการป้องกันอุบัติเหตุ ซึ่งการให้ความรู้เป็นวิธีการหนึ่งในการเสริมสร้างทัศนคติและพฤติกรรมของบุคลากร เป็นการโน้มน้าวชักจูง และพัฒนาบุคลากรให้เกิดความเห็นชอบคล้อยตามอย่างเต็มใจ ช่วยให้รู้จักยั้งคิดและมองการณ์ไกลถึงความเสียหายที่อาจจะเกิดขึ้น (ชัยวัฒน์ เหล่าสืบสกุลไทย, 2535 : 62)

ในด้านความปลอดภัยในการกีฬา ความรู้ที่จำเป็นประกอบด้วยองค์ประกอบ 3 ด้าน คือ (ชาญชัย โพธิ์คลัง, 2533 : 17-64)

1. ด้านการป้องกันการเกิดอุบัติเหตุจากการฝึกซ้อมหรือแข่งขันกีฬา
2. ด้านการปฐมพยาบาล เมื่อเกิดอุบัติเหตุหรือการบาดเจ็บจากการฝึกซ้อมหรือแข่งขันกีฬา
3. ด้านการบำบัดรักษาการบาดเจ็บจากการฝึกซ้อมหรือแข่งขันกีฬา

1. ด้านการป้องกันการเกิดอุบัติเหตุจากการฝึกซ้อมหรือแข่งขันกีฬา

กิจกรรมทางกีฬาจะมีบุคคลต่าง ๆ มาเกี่ยวข้องและมีหน้าที่รับผิดชอบเฉพาะอย่างแตกต่างกัน แต่ก็มีการทำงานประสานกันอย่างไร้ขีดเพื่อตรวจและดูแลนักกีฬาลดจนการฝึกนักกีฬาให้พร้อมสำหรับการแข่งขัน ทุกคนที่เกี่ยวข้องควรมีความรู้ในการป้องกันการเกิดอุบัติเหตุจากการฝึกซ้อมหรือแข่งขันกีฬา

1.1 ผู้เล่นจึงควรมีความรู้ในเรื่องต่อไปนี้ (เอมอัชมา วัฒนบุรานนท์, 2534 : 7-8 ; พิชิต ภูมิจันทร์, 2533 : 68-69)

1.1.1 การรักษาสภาพของร่างกาย โดยการพักผ่อนให้เพียงพอแก่ความต้องการของร่างกาย รู้จักเลือกประเภทของกิจกรรมหรือกีฬาที่เหมาะสมกับสภาพร่างกาย และเลือกรับ

ประทานอาหารที่มีคุณค่าครบถ้วน

1.1.2 การควบคุมอารมณ์ในขณะที่ออกกำลังกายหรือเล่นกีฬา และเข้าใจถึงลักษณะการเกิดอุบัติเหตุในการเล่นกีฬาแต่ละประเภท ทั้งนี้เพื่อให้ความพร้อม รู้จักระมัดระวังอุบัติเหตุ และไม่หวนกลับไปเล่นจนเกินไป

1.1.3 การเรียนรู้วิธีการและทักษะในการเล่นกีฬาอย่างถูกต้องและเหมาะสม รู้จักกติกาการเล่น และกฎเกณฑ์ต่างๆ ในการแข่งขัน และสิ่งที่สำคัญคือต้องอบอุ่นร่างกายทุกครั้งก่อนการซ้อมหรือแข่งขัน เพราะเป็นการเตรียมพร้อมร่างกายให้มีความพร้อมที่จะฝึก หรือแข่งขัน รวมถึงการผ่อนคลายให้เย็นลง หลังจากหยุดการฝึกหรือแข่งขันซึ่งจะช่วยให้ร่างกายปรับตัวได้ทัน

1.1.4 การเรียนรู้อุบัติเหตุและข้อควรระวังในการออกกำลังกายหรือการเล่นกีฬา

1.2 ผู้ฝึกสอน ต้องมีความรู้ในด้านฝึกสอนอย่างถูกหลักวิชาและคำนึงถึงความปลอดภัย ซึ่งควรมีความรู้ ดังนี้ (ศูนย์เวชศาสตร์การกีฬา การกีฬาแห่งประเทศไทย. 2527 : 351-352)

1.2.1 การเลือกผู้รับการฝึกที่มีสภาพร่างกายที่เหมาะสมกับกีฬาที่สอน

1.2.2 การสร้างเทคนิคพื้นฐานหรือเทคนิคขั้นสูงให้เหมาะสมกับสภาพร่างกายและระดับการเล่นของผู้ได้รับการฝึก

1.2.3 การสร้างเสริมความสมบูรณ์ทางกายและการบำรุงร่างกายของผู้รับการฝึกอย่างถูกหลักวิชาทางวิทยาศาสตร์การกีฬา

1.2.4 การสอนให้ผู้รับการฝึกรู้จักต้นเหตุต่างๆ ของอุบัติเหตุที่อาจเกิดขึ้นได้ในกีฬาที่เล่น และรู้จักป้องกัน

2. ด้านการปฐมพยาบาล เมื่อเกิดอุบัติเหตุหรือการบาดเจ็บจากการฝึกซ้อมหรือแข่งขันกีฬา

การปฐมพยาบาลเบื้องต้นที่ควรจะทำคือ การใช้หลักการ RICE เพื่อหยุดขบวนการบวมและปวด หลักการดังกล่าวประกอบด้วย R = Rest หมายถึง การหยุดใช้ส่วนที่ได้รับบาดเจ็บ I = Ice ความเย็นโดยใช้น้ำแข็ง C = Compression การรัดกระชับบริเวณที่ได้รับบาดเจ็บ และ E = Elevation การยกส่วนที่ได้รับบาดเจ็บให้สูงกว่าระดับหัวใจเพื่อให้การไหลกลับของเลือดดำเนินไปได้สะดวกขึ้น เพื่อลดการบวม

3. ด้านการบำบัดรักษาการบาดเจ็บจากการฝึกซ้อมหรือแข่งขันกีฬา (สุกิจ แสงนิพัทธ์กุล. 2537 : 313-318)

นักกีฬาที่ได้รับบาดเจ็บจากการแข่งขัน ควรได้รับการปฐมพยาบาลในสนามอย่างถูกต้อง และได้รับการรักษาที่ถูกต้องและทันต่อเวลา สามารถจำแนกการรักษาได้เป็นชนิดต่างๆ ดังนี้

3.1 การรักษาด้วย RICE

3.2 การรักษาด้วยความเย็น

3.3 การรักษาด้วยความร้อน

3.4 การรักษาด้วยการพันผ้าและใส่เฝือกอ่อน

3.5 การรักษาด้วยยา

3.6 การรักษาโดยการผ่าตัด

ความรู้ (Knowledge) เป็นองค์ประกอบสำคัญอันหนึ่งขององค์ประกอบพฤติกรรมสุขภาพ ทั้งด้านความรู้ ทักษะคิด และการปฏิบัติตนด้านสุขภาพ การที่จะให้เกิดพฤติกรรมสุขภาพหรือ สวัสดิภาพหรือการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมสุขภาพนั้นต้องอาศัยองค์ประกอบทั้ง 3 ประการร่วมกัน ประสานสัมพันธ์และสอดคล้องกันอยู่เสมอ จะแยกเน้นอย่างใดอย่างหนึ่งไม่ได้ แต่ต้องอาศัยซึ่งกัน และกันส่งผลถึงกัน พฤติกรรมสุขภาพทั้งด้านความรู้ ทักษะคิดและการปฏิบัติมีความสัมพันธ์กัน ความรู้ด้านสุขภาพและสวัสดิภาพอาจทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางด้านทักษะคิดและการปฏิบัติทาง สุขภาพและสวัสดิภาพ (นิภา มนูญปัจจุ. 2528 : 20) การให้ความรู้แก่เด็กนักเรียน เยาวชน และ ประชาชนทุกระดับเพื่อให้เกิดความเข้าใจ ตระหนักถึงปัญหา และมีจิตสำนึกที่ดีเกี่ยวกับความ ปลอดภัย หรือมีสวัสดิคตินิสัย (Safety Minded) ก็คือ การให้ “สวัสดิศึกษา” ในการจัดการเรียนการ สอนสวัสดิศึกษาหรือการให้ความรู้เกี่ยวกับความปลอดภัยแก่นักเรียน เยาวชน และประชาชนทั้งใน ระบบและนอกระบบโรงเรียนนั้น ปัญหา สมบูรณ์ศิลป์ (2527 : 21-22) ได้กล่าวไว้ว่า ไม่ควรเน้น การให้ความรู้เพียงอย่างเดียว แต่ควรให้มีการฝึกปฏิบัติอย่างจริงจังเป็นประจำ จะเป็นการเสริมสร้าง ให้เด็กได้นำความรู้ที่ได้รับไปปฏิบัติจนเกิดเป็นสวัสดิคตินิสัย

2. การปรับปรุงทางวิศวกรรม (Engineering)

การปรับปรุงทางวิศวกรรมเป็นการปรับปรุงแก้ไข ทางวิศวกรรมความปลอดภัย ได้แก่ สิ่งก่อสร้างและเครื่องประดิษฐ์ อุปกรณ์ต่างๆ ให้มีมาตรฐานความปลอดภัยซึ่งในแง่ของความ ปลอดภัยในการกีฬา จะได้แก่ สนามและอุปกรณ์กีฬา สนามต้องออกแบบให้เหมาะสม การดูแล อุปกรณ์และเครื่องอำนวยความสะดวกต่างๆ อุปกรณ์ควรมีความมั่นคงถาวรและถูกต้องตาม มาตรฐาน หากมีการชำรุดควรจัดการดำเนินการซ่อมแซมแก้ไขให้อยู่ในสภาพที่สมบูรณ์ และก่อน นำอุปกรณ์ไปใช้ ควรสำรวจอุปกรณ์ทุกครั้งและเก็บรักษาให้เรียบร้อย

3. การบังคับตามกฎหมาย (Enforcement)

การออกกฎระเบียบให้ปฏิบัติตามเพื่อลดอุบัติเหตุซึ่งต้องมีการบังคับให้ปฏิบัติตามอย่าง เคร่งครัด ซึ่งในการเล่นกีฬาหรือการแข่งขันนั้น ถ้านักกีฬาไม่รู้กฎกติกาการแข่งขันก็เปรียบเสมือน

การขับรดโดยไม่รู้กฎจราจร โอกาสเกิดอุบัติเหตุจากการถูกผู้อื่นชน หรือไปชนผู้อื่นย่อมเกิดขึ้นได้ง่ายมาก ดังนั้นทั้งนักกีฬาและผู้ตัดสินจึงต้องเข้าใจกฎกติกาการแข่งขันอย่างถ่องแท้และปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด (สมชาย รัตนทองคำ. 2537: 363)

จากมาตรการทั้งสาม สรุปเป็นข้อเสนอแนะกฎของความปลอดภัยในการเล่นกีฬาดังนี้ (รัตนา เสงส์สวัสดิ์. 2527 : 90)

1. อย่าฝืนเล่นกีฬาต่อไปหลังจากเล่นจนเหน็ดเหนื่อยมากเกินไป
2. อย่าพยายามเล่นกีฬาหรืออุปกรณ์ที่เสี่ยงต่ออันตราย ถ้าคนไม่ถนัด
3. ควรสวมใส่เครื่องมือหรืออุปกรณ์เพื่อป้องกันอันตราย
4. ควรดูละเล่นถ้าเห็นว่าเครื่องมือหรืออุปกรณ์ไม่เรียบร้อย
5. พยายามอย่าดึงดันในสิ่งที่เกินขีดความสามารถของตนเอง
6. ถ้าเกิดการบาดเจ็บต้องเอาใจใส่และรักษาทันที
7. เลือกกิจกรรมที่อยู่ในขีดความสามารถของร่างกาย
- 8.อบอุ่นร่างกายก่อนการเล่นหรือแข่งขันทุกครั้ง
9. ควรได้รับการตรวจร่างกายเป็นระยะ ๆ

แบบแผนความเชื่อด้านสุขภาพ

ความเชื่อ (Belief) นั้นเป็นตัวกำหนดพฤติกรรมให้บุคคลประพฤติปฏิบัติตามความคิดความเข้าใจนั้น ๆ โดยอาจจะรู้ตัวหรือไม่รู้ตัวก็ได้ และความเชื่อในสิ่งนั้น ๆ ไม่จำเป็นต้องอยู่บนพื้นฐานแห่งความเป็นจริงเสมอไป อาจเป็นเพียงความรู้สึกนึกคิด ความเข้าใจ ความคาดหวัง หรือสมมติฐานซึ่งอาจมีเหตุผลหรือไม่มีเหตุผลก็ได้ (Rokeach, 1970) ความเชื่อของบุคคลขึ้นอยู่กับความรู้ที่เขามีกับข้อมูลข่าวสารที่เขาได้รับที่เขาได้รับจากแหล่งที่เขาเชื่อถือ โดยความเชื่อจะเป็นตัวกำหนดพฤติกรรมอีกต่อหนึ่ง นั่นคือบุคคลจะกระทำหรือไม่กระทำการใด ตามความเชื่อของเขาหรือความเชื่อจะเป็นตัวเสริมกำลังพฤติกรรมอย่างที่เขาได้ทำไปแล้ว ให้เกิดความคงทนยิ่งขึ้น (พันธุทิพย์ งามสูตร. 2531 : 401) ความเชื่อจะมีอิทธิพลต่อเจตคติและบรรทัดฐานของกลุ่มอ้างอิง ซึ่งทั้ง 2 องค์ประกอบนี้จะมามีอิทธิพลต่อความตั้งใจที่จะกระทำพฤติกรรม (Intention) และความตั้งใจที่จะกระทำพฤติกรรมจะมีอิทธิพลต่อพฤติกรรม (Behavior) และการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมส่วนใหญ่มาจากการเปลี่ยนแปลงความเชื่อ (Ajzen and Fishbein, 1980 : 80) ฟลอริโอและคนอื่นๆ (Florio and others, 1979 : 46) กล่าวว่า ความเชื่อทางสุขภาพของแต่ละบุคคล มีส่วนทำให้บุคคล

หลีกเลี่ยงการเกิดอุบัติเหตุหรือการบาดเจ็บได้ จะเห็นได้ว่า ความเชื่อมีอิทธิพลต่อการแสดงออกของมนุษย์ แม้กระทั่งในเรื่องของพฤติกรรมความปลอดภัย

แบบแผนความเชื่อด้านสุขภาพ (Health Belief Model) มีพื้นฐานแนวความคิดมาจาก ทฤษฎีทางสังคม-จิตวิทยา ซึ่งพยายามอธิบายพฤติกรรม การตัดสินใจเลือกกระทำของบุคคลโดยมีสมมติฐานว่า พฤติกรรมของมนุษย์ถูกกำหนดจากการให้คุณค่าต่อสิ่งที่บุคคลจะได้รับ และความคาดหวังในผลที่จะได้รับจากการกระทำนั้น ซึ่งได้มาจากแนวความคิดของ Kurt Lewin ตั้งแต่ปี ค.ศ. 1950 ที่กล่าวว่า โลกของผู้รับรู้จะเป็นสิ่งกำหนดพฤติกรรมของการรับรู้ ซึ่งหมายถึงความเชื่อด้านสุขภาพจะเกี่ยวข้องกับการรับรู้ของบุคคล สิ่งแวดล้อมที่อยู่รอบ ๆ ตัวจะไม่มีผลต่อการกระทำ ยกเว้นเสียแต่ว่าสิ่งแวดล้อมนั้นจะอยู่ในการรับรู้ หรือในจิตใจของบุคคลนั้น (Becker. 1974 : 2)

ต่อมาในปี ค.ศ. 1966 โรเซนสตอค (Rosenstock) ได้นำมาจัดตั้งเป็นแบบแผนของความเชื่อด้านสุขภาพ (Health Belief Model) โดยนำเอาจิตวิทยาสังคมเข้ามาอธิบายพฤติกรรมของบุคคลว่า บุคคลโดยทั่วไปมักจะไม่ได้แสวงหาการป้องกันโรค หรือการตรวจสุขภาพประจำปี ถ้าเขาไม่มีแรงจูงใจ หรือไม่มีความรู้เกี่ยวกับโรคนั้น ๆ ยกเว้นในกรณีที่บุคคลมีการรับรู้ว่าเขามีภาวะเสี่ยงต่อการเกิดโรค พอสรุปได้ว่าองค์ประกอบในแบบแผนความเชื่อของโรเซนสตอค จะคำนึงถึงปัจจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการที่บุคคลจะมีพฤติกรรมหลีกเลี่ยงจากการเป็นโรคบุคคลนั้นจะต้องมีความเชื่อว่า

1. เขามีโอกาสเสี่ยงต่อการเป็นโรค
2. โรคนั้นมีความรุนแรงต่อชีวิตเขาพอสมควร
3. การปฏิบัติตัวในการหลีกเลี่ยงจากการเป็นโรค จะให้ผลดีแก่เขาในการลดโอกาสเสี่ยง

หรือ ช่วยลด ความรุนแรงของโรค (Rosenstock. 1974 : 39)

ต่อมา เบคเกอร์ และ ไมแมน (Becker and Maiman. 1974 : 348) ได้ปรับปรุงแบบแผนความเชื่อด้านสุขภาพใหม่ เพื่ออธิบายพฤติกรรมและการตัดสินใจของบุคคลที่นำไปสู่การกำหนดพฤติกรรมการป้องกันโรค และพฤติกรรมอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการรักษาตนเอง โดยเพิ่มปัจจัยอื่นๆ ที่นอกเหนือจากการรับรู้ของบุคคลที่พบว่ามีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการปฏิบัติเพื่อป้องกันโรค การเสนอแนวความคิดนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อจะปรับปรุงความสามารถในการทำนายพฤติกรรม (Predictability of Health Behavior) ให้ดีขึ้น สรุปเป็นปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับแบบแผนความเชื่อด้านสุขภาพไว้ดังนี้

1. การรับรู้ถึงโอกาสเสี่ยงต่อการเกิดโรค (Perceived Susceptibility) เป็นความเชื่อที่มีผลโดยตรงต่อการปฏิบัติตามคำแนะนำด้านสุขภาพ ทั้งในภาวะปกติและภาวะเจ็บป่วยของบุคคล แต่ละบุคคลจะมีความเชื่อในระดับที่ไม่เท่ากันที่จะหลีกเลี่ยงการเป็นโรค โดยการปฏิบัติตามคำแนะนำเพื่อป้องกันโรคและรักษาสุขภาพที่แตกต่างกัน บุคคลที่มีการรับรู้โอกาสเสี่ยงต่อการเกิดโรคจะ

เห็นความสำคัญของการมีสุขภาพดี ดังนั้นการรับรู้โอกาสเสี่ยงต่อการเกิดโรคจึงเป็นปัจจัยสำคัญในการทำนายพฤติกรรมการปฏิบัติเพื่อป้องกันโรคของบุคคลได้ (Becker. 1977 : 366)

2. การรับรู้ถึงความรุนแรงของโรค (Perceived Severity) หมายถึงการที่บุคคลมีความเชื่อต่อความรุนแรงของโรคที่มีต่อร่างกาย ก่อให้เกิดความพิการ เสียชีวิต ในแบบแผนความเชื่อด้านสุขภาพกล่าวว่า แม้บุคคลจะตระหนักถึงโอกาสเสี่ยงต่อการเกิดโรค แต่พฤติกรรมการป้องกันโรคอาจจะยังไม่เกิดขึ้น ถ้าบุคคลไม่มีความเชื่อว่าโรคนั้นจะทำให้เกิดอันตรายหรือกระทบกระเทือนต่อสถานะทางสังคม

3. การรับรู้ผลประโยชน์ของการปฏิบัติ (Perceived Benefits) หมายถึงการที่บุคคลรับรู้ว่าการปฏิบัติตามคำแนะนำในการป้องกันโรคนั้นสามารถหลีกเลี่ยงจากการเจ็บป่วย หรือการเป็นโรคได้ และมีความเชื่อว่าสิ่งที่เขาจะปฏิบัติเป็นวิธีที่ดี เหมาะสม ที่จะช่วยป้องกันโรคได้จริงดังนั้นการตัดสินใจที่จะปฏิบัติตามคำแนะนำนั้น ก็ขึ้นอยู่กับเปรียบเทียบถึงข้อดีข้อเสียของพฤติกรรมนั้นๆ

4. การรับรู้อุปสรรคในการปฏิบัติ (Perceived Barriers) หมายถึงการคาดการณ์ล่วงหน้าของบุคคลต่อการปฏิบัติตนโดยไม่มีอุปสรรคหรือความยุ่งยากที่จะกีดขวางต่อการปฏิบัตินั้นๆ ถึงแม้ว่าบุคคลจะรับรู้ถึงโอกาสเสี่ยงและความรุนแรงของโรคเป็นอย่างดี แต่ถ้าขาดความร่วมมือ และการยอมรับในการปฏิบัติตามคำแนะนำแล้ว บุคคลนั้นจะไม่สามารถเกิดพฤติกรรมป้องกันโรคได้ ดังนั้นการรับรู้อุปสรรคในการปฏิบัติจึงเป็นปัจจัยหนึ่งที่จะร่วมทำนายพฤติกรรมป้องกันโรคของบุคคลได้

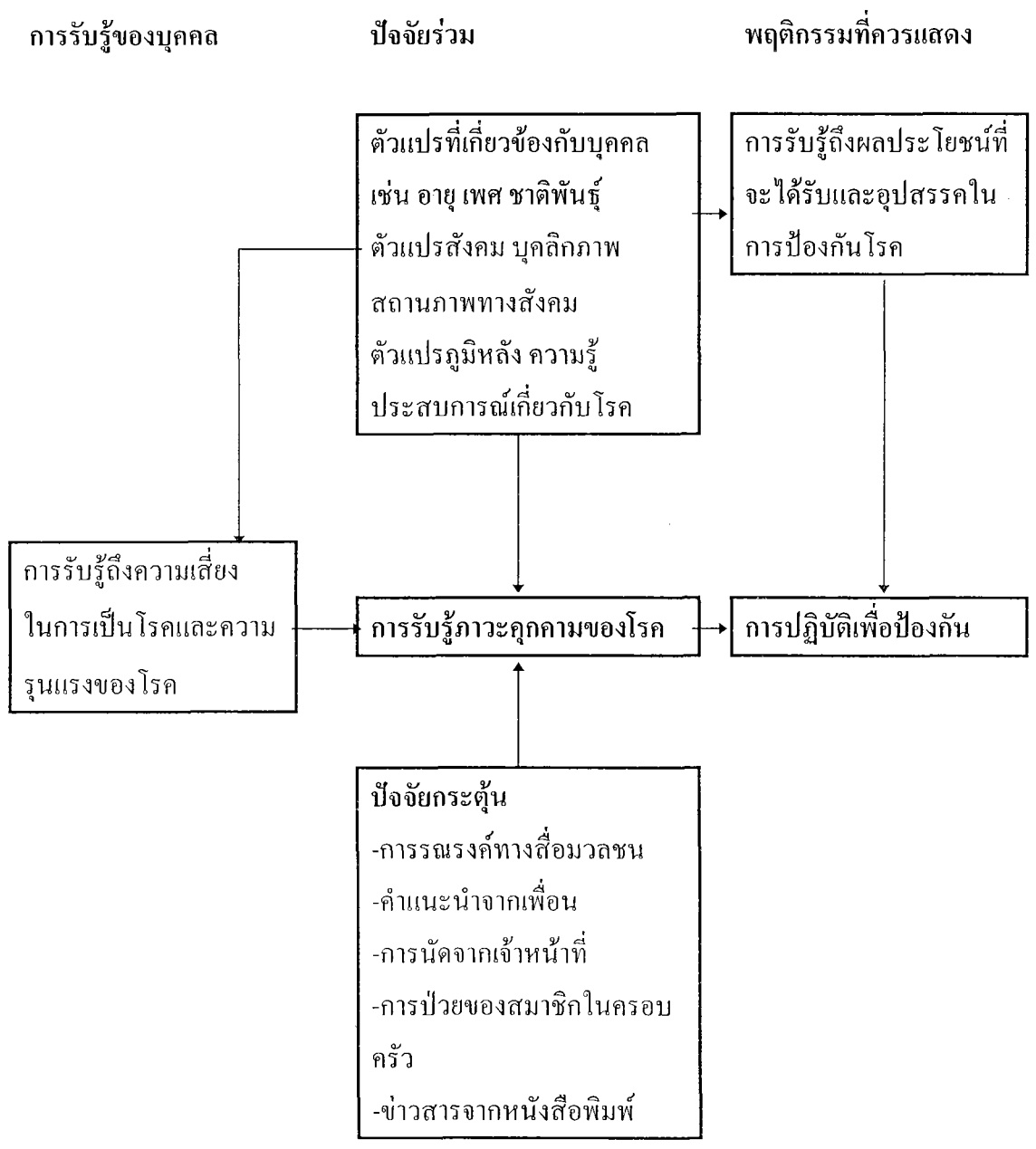
5. แรงจูงใจ (Motivation) หมายถึง สภาพของอารมณ์ ความรู้สึกเมื่อมีสิ่งมากระตุ้น ซึ่งอาจมาจากภายใน หรือภายนอกตัวบุคคล เช่น เมื่อเจ็บป่วยปัจจัยที่ทำให้ผู้ป่วยปฏิบัติตามนั้นขึ้นอยู่กับระดับของแรงจูงใจว่ามาก น้อยเพียงใด

6. ปัจจัยร่วม (Modifying Factor) หมายถึงปัจจัยอื่น ๆ ที่มีผลต่อการแสดงพฤติกรรมของบุคคล ได้แก่

- ปัจจัยพื้นฐานทางด้านประชากร เช่น เพศ อายุ เชื้อชาติ ศาสนา เป็นต้น
- ปัจจัยด้านจิตวิทยาสังคม เช่น การศึกษา อาชีพฐานะเศรษฐกิจ สถานภาพสมรส บุคลิกลักษณะ

- ปัจจัยโครงสร้างพื้นฐาน เช่น ความรู้เดิม ประสบการณ์ที่ผ่านมา

สรุปได้ว่าแบบแผนความเชื่อด้านสุขภาพสามารถนำมาทำนายพฤติกรรมสุขภาพเกี่ยวกับการปฏิบัติเพื่อป้องกันโรคได้ตามกรอบแนวคิดของ Becker ดังนี้

ภาพประกอบ 2 แบบแผนความเชื่อด้านสุขภาพ ใช้ทำนายพฤติกรรมการป้องกันโรค
ที่มา : Becker. 1974 : 7

การวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เนื่องจากการศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมความปลอดภัยในการกีฬา โดยนำแบบแผนความเชื่อด้านสุขภาพเป็นกรอบแนวความคิดในการศึกษา ยังไม่มีผู้ทำการศึกษาไว้ ผู้วิจัยจึงได้ทบทวนวรรณกรรมและการวิจัยที่เกี่ยวข้องโดยศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมสุขภาพเกี่ยวกับการป้องกันโรค โดยเฉพาะ โรคที่ไม่ปรากฏอาการ ซึ่งจะมีความคล้ายคลึงกับพฤติกรรมเกี่ยวกับความปลอดภัยในการกีฬา

การวิจัยในต่างประเทศ

1. ความเชื่อด้านสุขภาพกับพฤติกรรม

แลงลี (Langlie. 1977 : 244-260) ศึกษาความสัมพันธ์ของการรับรู้กับพฤติกรรมการป้องกันโรคทั้งพฤติกรรมทางอ้อม ได้แก่ การซื้อของ การเดินทาง พฤติกรรมทางตรง ได้แก่ การออกกำลังกาย การบริโภคอาหาร การใช้เวลา การไปรับการตรวจเบื้องต้น การไปรับภูมิคุ้มกันโรคในกลุ่มตัวอย่างที่มีอายุตั้งแต่ 18 ปีขึ้นไป จำนวน 383 คน พบว่า การรับรู้ประโยชน์ของการปฏิบัติ และการรับรู้อุปสรรคของการปฏิบัติมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมทางตรงและทางอ้อมที่ป้องกันโรคได้

แฮลลอน (Hallal. 1982 : 137-142) ศึกษาความสัมพันธ์ของความเชื่อด้านสุขภาพกับการตรวจเต้านมของเพศหญิงในกลุ่มตัวอย่าง 201 คน ที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไป พบว่า การรับรู้โอกาสเสี่ยงของการเกิดโรค การรับรู้ประโยชน์ของการตรวจเต้านมด้วยตนเอง มีความสัมพันธ์กับการตรวจเต้านมด้วยตนเอง แต่ในเรื่องการรับรู้โอกาสเสี่ยงไม่มีความสัมพันธ์กับความร่วมมือในการตรวจเต้านมด้วยตนเอง โดย 1 ใน 4 ของกลุ่มตัวอย่างมีความเชื่อด้านสุขภาพดี และมีการตรวจเต้านมด้วยตนเองเป็นบางครั้งเท่านั้น

บัลช์ และแอนนอทท์ (Bush and Iannotti. 1990 : 69-86) ศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างแบบแผนความเชื่อด้านสุขภาพกับการใช้ยาในเด็กวัยรุ่น จำนวน 270 คน พบว่า การรับรู้ความรุนแรงของโรค การรับรู้ประโยชน์ของการใช้ยา มีความสัมพันธ์ต่อการระมัดระวังมิให้เกิดอาการเจ็บป่วย และการดูแลสุขภาพของตนเอง

2. ความปลอดภัยในการกีฬา

เจเบอร์ริช และคนอื่นๆ (Gerberich and others. 1985 : 1370-1374) ได้ศึกษาเกี่ยวกับ ความรุนแรงและการประทุษร้ายเหตุของนักฟุตบอลในโรงเรียนมัธยมศึกษา รัฐมินเนโซตา สหรัฐอเมริกา ผลการวิจัย พบว่า มีการบาดเจ็บร้อยละ 78 การบาดเจ็บที่เกิดขึ้นตลอดฤดูกาลแข่งขัน สูงขึ้นร้อยละ 51 ของผู้เล่นทั้งหมด ในการแยกเล่นแต่ละทีม พบว่า อัตราการบาดเจ็บอยู่ระหว่างร้อยละ 64.94 การบาดเจ็บที่เกิดขึ้นจากการกระแทกร้อยละ 19 และนักฟุตบอลที่สลับร้อยละ 69 ที่สามารถกลับไปเล่นได้ในเวลา 10 วัน อันตรายที่เกิดขึ้นจากการกระแทกต้องใช้เวลา 6 - 9 เดือน จึงหายเป็นปกติ และมี 6 รายที่พิการตลอดชีวิต

ซาฟราน และคนอื่นๆ (Safran and others. 1989 : 239-249) ศึกษาเรื่องการอบอุ่นร่างกายกับการป้องกันการบาดเจ็บของกล้ามเนื้อ พบว่า สาเหตุหนึ่งของการบาดเจ็บคือ การหดตัวอย่างเร็วของกล้ามเนื้อ และการใช้กำลังกล้ามเนื้อมากเกินไป ซึ่งสามารถป้องกันได้โดยการอบอุ่นร่างกาย และการยืดกล้ามเนื้อก่อนทำการเล่นกีฬา

คุก และคนอื่นๆ (Cook and others. 1990 : 1-8) ศึกษาเกี่ยวกับการบาดเจ็บจากการวิ่งในประชาชนชาวอเมริกัน พบว่า ร้อยละ 50-70 ของประชาชน 25-40 ล้านคนที่ออกกำลังกาย จะได้รับบาดเจ็บจากการวิ่ง อวัยวะที่ได้รับบาดเจ็บมากที่สุดคือ ข้อเข่า การบาดเจ็บมักเกิดขึ้นในระหว่างการวิ่ง สาเหตุการบาดเจ็บเกิดจากการวิ่งในสภาพพื้นผิวที่ไม่ดี การขาดความรู้ในการฝึกซ้อม และอุปกรณ์การวิ่ง เช่น รองเท้าไม่เหมาะสม

กริฟฟิน (Griffin. 1994 : 83-93) ศึกษาการบาดเจ็บของเท้าและข้อเท้าในนักกีฬาเยาวชน พบว่า ปัญหาของเท้าและข้อเท้า เป็นปัญหาที่พบบ่อยในนักกีฬาเยาวชน ซึ่งมีสาเหตุจากโครงสร้างตั้งแต่กำเนิดเอง และจากการใช้งานมากเกินไป ของกระดูกอ่อนบริเวณผิวข้อ (epiphyseal plate)

การวิจัยในประเทศไทย

1. ความเชื่อด้านสุขภาพกับพฤติกรรม

จินตนา เหลืองสุวลัย (2534 : ก-ข) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้และเจตคติต่อโรคกับพฤติกรรมการป้องกันการติดเชื้อโรคเอดส์ของวัยรุ่น ในเขตชุมชนแออัดคลองบางชื่อ จำนวน 200 คน พบว่า การรับรู้ต่อโรคเอดส์ ได้แก่ การรับรู้โอกาสเสี่ยงของการติดเชื้อโรค การรับรู้ความ

รุนแรงของโรค การรับรู้ประโยชน์-อุปสรรคของการป้องกันการติดเชื้อโรคเอดส์ มีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมการป้องกันโรคเอดส์ ส่วนในเรื่องของระดับการศึกษา พบว่า มีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมการป้องกันโรคเอดส์ คือวัยรุ่นที่มีระดับการศึกษาสูงจะมีพฤติกรรมการป้องกันโรคเอดส์ดีกว่าวัยรุ่นที่มีการศึกษาดำ แต่พบว่า วัยรุ่นอายุน้อย และเป็นโสด ไม่มีโอกาสเสี่ยงต่อการติดเชื้อโรคเอดส์

นิตยา เ็นจำ (2535 : ก-ข) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความเชื่อด้านสุขภาพ และปัจจัยพื้นฐานบางประการ กับพฤติกรรมการปฏิบัติตนเพื่องดสูบบุหรี่ของบุคลากรชายในโรงพยาบาลเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 162 คน พบว่า การรับรู้โอกาสเสี่ยงต่อการเกิดโรคมีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมการปฏิบัติตนเพื่องดการสูบบุหรี่ คือผู้ที่มีการรับรู้โอกาสเสี่ยงต่อการเกิดโรคสูงมีพฤติกรรมการงดสูบบุหรี่ดี แต่การรับรู้ความรุนแรงของโรค และการรับรู้ประโยชน์-อุปสรรคในการปฏิบัติตนเพื่องดสูบบุหรี่กลับพบว่าไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการปฏิบัติตนเพื่องดสูบบุหรี่ และความเชื่อด้านสุขภาพโดยรวมมีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมการปฏิบัติตนเพื่องดสูบบุหรี่ ส่วนปัจจัยบางประการ ได้แก่ อายุ รายได้เฉลี่ย ประวัติการมีสมาชิกในครอบครัวและเพื่อนใกล้ชิดสูบบุหรี่นั้น พบว่า มีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติตนเพื่องดการสูบบุหรี่

สุวรรณี ปรีชาวณิช (2535 : ก-ข) ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการใช้อุปกรณ์ป้องกันหูของพนักงานโรงงานทอผ้า โดยศึกษาความสัมพันธ์และความสามารถในการทำนายของปัจจัยด้านการรับรู้เกี่ยวกับโรคประสาทหูเสื่อมจากการทำงานในสิ่งแวดล้อมที่มีเสียงดังและสิ่งชักนำให้มีการใช้อุปกรณ์ป้องกันหูกับพฤติกรรมการใช้อุปกรณ์ป้องกันหูในกลุ่มตัวอย่างจำนวน 250 คน พบว่าการใช้อุปกรณ์ป้องกันหูของพนักงานมีความสัมพันธ์กับการรับรู้เกี่ยวกับโรคประสาทหูเสื่อมจากการทำงานในสิ่งแวดล้อมที่มีเสียงดังและการรับรู้ความรุนแรงของโรคประสาทหูเสื่อมจากการทำงานในสิ่งแวดล้อมที่มีเสียงดัง สิ่งชักนำภายนอก และการรับรู้ต่อโอกาสเสี่ยงของการเกิดโรคประสาทหูเสื่อมจากการทำงานในสิ่งแวดล้อมที่มีเสียงดังสามารถร่วมกันทำนายพฤติกรรมการใช้อุปกรณ์ป้องกันหูของพนักงานได้ร้อยละ 30.44

รุ่งศรี ศศิธร (2536 : ก-ข) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างแบบแผนความเชื่อด้านสุขภาพ ความเชื่ออำนาจควบคุมทางสุขภาพ กับการปฏิบัติเพื่อป้องกันการเกิดอุบัติเหตุจากการทำงานของพนักงานก่อสร้าง จำนวน 200 คน พบว่า การรับรู้ตามแบบแผนความเชื่อด้านสุขภาพอยู่ในระดับปาน

กลาง แบบแผนความเชื่อด้านสุขภาพ ความเชื่ออำนาจภายในตน และปัจจัยชักนำภายนอกนั้นมี ความสัมพันธ์ทางบวกกับการปฏิบัติเพื่อป้องกันการเกิดอุบัติเหตุจากการทำงาน ส่วนปัจจัยในเรื่อง เพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน พบว่าไม่มีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติเพื่อป้องกันการเกิดอุบัติเหตุจากการทำงาน

นภัสวรรณ อินประสิทธิ์ (2536 : ก-ข) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความเชื่อด้านสุขภาพ กับพฤติกรรมสุขภาพในการป้องกันโรคซิฟิลิโคซิสของคณงานโรงโม่หิน จังหวัดสระบุรี จำนวน 210 คน พบว่า ลักษณะงาน รายได้ครอบครัว การรับรู้ประโยชน์-อุปสรรค และการรับรู้ความรุนแรงของโรค มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับพฤติกรรมสุขภาพในการป้องกัน โรคซิฟิลิโคซิส และสามารถร่วม ทำนายพฤติกรรมสุขภาพในการป้องกันโรคซิฟิลิโคซิสได้ร้อยละ 25.2

บุญกร สุรรังสรรค์ (2536 : ก-ข) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความเชื่อด้านสุขภาพ กับ การปฏิบัติเพื่อป้องกันอันตรายจากมลพิษทางเสียงของตำรวจจราจร ในกรุงเทพมหานคร จำนวน 320 คน พบว่า ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ทางลบกับพฤติกรรมปฏิบัติเพื่อป้องกันมลพิษทางเสียง คือ ระดับการศึกษา และปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมปฏิบัติเพื่อป้องกันมลพิษทางเสียง คือ การรับรู้ประโยชน์-อุปสรรคของการปฏิบัติเพื่อป้องกันมลพิษทางเสียง แรงจูงใจด้านสุขภาพ และสิ่งชักนำภายนอกที่ก่อให้เกิดการปฏิบัติ ส่วนปัจจัยที่ร่วมทำนายการปฏิบัติเพื่อป้องกันมลพิษทางเสียง คือ สิ่งชักนำภายนอกที่ก่อให้เกิดการปฏิบัติ แรงจูงใจด้านสุขภาพ สิ่งชักนำภายใน และระดับการศึกษา ซึ่งมีอำนาจในการทำนายได้ ร้อยละ 30.37

สุรินทร์ กลัมพากร (2538 : ก-ข) ศึกษาความสัมพันธ์และความสามารถในการทำนายพฤติกรรม การใช้เข็มขัดนิรภัยของผู้ขับขี่รถยนต์ตามปัจจัยของแบบแผนความเชื่อด้านสุขภาพจากกลุ่มตัวอย่าง 400 คน พบว่า การรับรู้ตามแบบแผนความเชื่อด้านสุขภาพโดยรวม การรับรู้ประโยชน์-อุปสรรคของการใช้เข็มขัดนิรภัย สิ่งชักนำให้มีการปฏิบัติโดยรวม สิ่งชักนำภายนอกมีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมการใช้เข็มขัดนิรภัย และการรับรู้ประโยชน์-อุปสรรคของการใช้เข็มขัดนิรภัย สิ่งชักนำภายใน สิ่งชักนำภายนอก สามารถร่วมทำนายพฤติกรรมการใช้เข็มขัดนิรภัย ได้ร้อยละ

41.25

2. ความปลอดภัยในการกีฬา

พริ้มเพรา ผลเจริญสุข (2515 : 4 - 11) ได้วิเคราะห์อุบัติเหตุในการเรียนวิชาพลศึกษาของ นักศึกษามหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พลศึกษา พบว่า ประมาทครึ่งหนึ่งของอุบัติเหตุเกิดจากการ เล่นกีฬา สถานที่ที่ได้รับบาดเจ็บ ได้แก่ สนามกีฬา โรงฝึกพลศึกษา สระว่ายน้ำ ในลู่วิ่ง และห้อง กีฬาในร่ม สาเหตุที่ทำให้เกิดอุบัติเหตุ ได้แก่ ครูผู้สอน หรือผู้ควบคุมไม่ได้สัดส่วนกับจำนวนนัก เรียน ครูผู้สอนและผู้เรียนขาดทักษะ ไม่มีการอบอุ่นร่างกายอย่างเพียงพอ ประมาท โอ้อวด คึกคะนอง นักเรียนเล่นตามลำพัง นักเรียนมีสุขภาพไม่สมบูรณ์ ขณะเล่นเครื่องใช้และ อุปกรณ์ไม่ดีและไม่ปลอดภัย

กรมพลศึกษา (2526 : ไม่มีเลขหน้า) ได้ทำวิจัยเรื่องการบาดเจ็บและความต้องการการ ตรวจรักษา โดยส่งแบบสอบถามไปยังครูพลศึกษาที่ทำหน้าที่ควบคุมการฝึกซ้อมนักกีฬาของ โรงเรียนในกรุงเทพมหานครที่ส่งนักกีฬาเข้าร่วมการแข่งขันกีฬาและกรีฑานักเรียน ประจำปี พ.ศ. 2525 ซึ่งจัดโดยกรมพลศึกษาจำนวน 236 แห่ง ได้รับแบบสอบถามคืนมา 156 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 66.10 พบว่า สาเหตุที่ทำให้ให้นักกีฬาได้รับบาดเจ็บส่วนใหญ่ เกิดจากตัวนักกีฬา ไม่มีความสมบูรณ์ ทางร่างกายเพียงพอ สนามเล่นไม่เหมาะสมหรือชำรุด ผู้เล่นไม่ปฏิบัติตามกฎกติกาการเล่น ส่วน ของร่างกายที่ได้รับบาดเจ็บจากกีฬาประเภทต่างๆ พบว่า มวยได้รับบาดเจ็บที่ปากและฟัน ฟุตบอล ได้รับบาดเจ็บที่ข้อเท้า ข้อเข่า เท้า นิ้วเท้าและต้นขา วอลเลย์บอลบาดเจ็บที่มือและนิ้วมือ บาสเกตบอลบาดเจ็บที่ข้อเท้าและข้อเข่า ยิมนาสติกบาดเจ็บที่คอและข้อมือ กรีฑาประเภทลู่วิ่งบาดเจ็บ ที่ต้นขา

ธีรวัฒน์ กุลทนันทน์ และนิสารัตน์ ใจดี (2529 : ไม่มีเลขหน้า) ได้ทำการศึกษาการบาดเจ็บจากการเล่นกีฬาที่เกิดขึ้นตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2524-2527 จากศูนย์วิทยาศาสตร์การกีฬาแห่งประเทศไทย พบว่า มีนักกีฬายบาดเจ็บทั้งหมด 4,328 ราย เป็นชาย 3,156 ราย (ร้อยละ 72.9) และหญิง 1,172 ราย (ร้อยละ 27.1) ชนิดกีฬาที่มีการบาดเจ็บมากที่สุด คือ ฟุตบอล ร้อยละ 29.29 ซึ่งอวัยวะที่บาดเจ็บมากที่สุดคือ บริเวณขา ร้อยละ 63.36 ตำแหน่งที่บาดเจ็บมากที่สุดคือ ข้อเข่า ร้อยละ 29.10

ประทุม ม่วงมี (2531 : ไม่มีเลขหน้า) ได้ทำการศึกษาเรื่องการบาดเจ็บจากการแข่งขันกีฬา บาสเกตบอล “บางแสนคลาสสิก” โดยศึกษาจากการแข่งขันซึ่งเป็นการชิงชนะเลิศระดับโรงเรียน มัธยมศึกษาในภาคตะวันออก ปีการศึกษา 2526 และ 2530 นักกีฬาที่เข้าร่วมการแข่งขันเป็นนักเรียน ชาย-หญิงของโรงเรียนต่างๆที่กำลังเรียนอยู่ระหว่างชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 ในปีการศึกษานั้นๆเป็น

นักกีฬาชาย 264 คน หญิง 72 คน มีเมทซ์การแข่งขันทั้งสิ้นรวม 86 เมทซ์ การแข่งขันทั้งสองฤดู การแข่งขัน มีบาดเจ็บเกิดขึ้น 34 ราย (เฉลี่ย 1 รายใน 2.5 เมทซ์) ร้อยละ 1.6 และ 8.3 เป็นนักกีฬา หญิงและชายตามลำดับ การบาดเจ็บเกิดขึ้นในอัตรา 0.16 ต่อนักกีฬาหญิง 1 คนและ 0.08 ต่อนักกีฬา ชาย 1 คน บาดเจ็บที่เกิดขึ้นมากที่สุดได้แก่ ตะคริว ร้อยละ 38.2 ประมาณครึ่งหนึ่งของนักกีฬาที่ได้ รับบาดเจ็บกลับลงสู่สนามแข่งขันต่อไปได้ ในเมทซ์เดียวกัน ส่วนใหญ่ของผู้บาดเจ็บที่ลงแข่ง ขันต่อไปไม่ได้สาเหตุมาจากตะคริว

การวิจัยเกี่ยวกับตัวแปรที่เกี่ยวข้อง

1. เพศ

ปัจจัยที่มีผลต่อบุคคลนั้นมีหลายประการด้วยกัน เพศ เป็นลักษณะหนึ่งของบุคคลที่จะ กำหนดบทบาททางสังคมทำให้พฤติกรรมของบุคคลต่อกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่งแตกต่างกันออกไป โอเรม ได้กล่าวว่า "เพศเป็นปัจจัยพื้นฐานที่มีผลต่อความสามารถในการดูแลตนเองของบุคคล โดย จะเป็นตัวกำหนดความต้องการการดูแลตนเองโดยทั่วไป เพื่อดึงไว้ซึ่งการทำหน้าที่ และสวัสดิภาพ ของบุคคล" (Orem, 1988 : 235-238) และจากการศึกษาการวิจัยที่สนับสนุนแนวความคิดนี้มีดังนี้

จากการศึกษาของวอล์กเกอร์และคณะ พบว่าเพศหญิงมีพฤติกรรมการส่งเสริมสุขภาพ ด้านการออกกำลังกาย การรับประทานอาหารและการมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมสูงกว่าเพศชาย (นิรนาท วิทยาโชคศิริคุณ, 2534 : 21 อ้างอิงมาจาก Walker, et al. 1988) และการศึกษาในเด็กไทย เกี่ยวกับพฤติกรรมสุขภาพของเด็กวัยเรียนเกี่ยวกับการดูแลตนเอง พบว่าเพศหญิงมีการดูแลตนเอง ดีกว่าเพศชาย (สุรีย์ จันทน์โมลี และคนอื่น ๆ, 2527 ; วิณา ทองวิเศษสุข, 2528 ; เฉลา เพียรชอบ, 2529) และจากการศึกษาของกรมพลศึกษา (2530) เกี่ยวกับพฤติกรรมสุขภาพของนักเรียนระดับ มัธยมศึกษาตอนต้นในประเทศไทย พบว่าพฤติกรรมการปฏิบัติในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการป้องกัน อุบัติเหตุ และการปฐมพยาบาลนักเรียนหญิงมีพฤติกรรมปฏิบัติดีกว่านักเรียนชาย

ส่วนในเรื่องความปลอดภัยจากการศึกษาของ ภรณ์ สุขศิริ (2531) เกี่ยวกับการปฏิบัติตน ทางด้านความปลอดภัยของนักศึกษาในวิทยาลัยพลศึกษา พบว่านักเรียนหญิงมีการปฏิบัติตนทาง ด้านความปลอดภัยดีกว่านักเรียนชาย และ วิณา พันธุ์สอาด (2535) ได้ศึกษาพฤติกรรมความ ปลอดภัยด้านการจราจรทางบกของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนในสังกัดกรมสามัญ ศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร พบว่านักเรียนหญิงมีการปฏิบัติทางด้านความปลอดภัยด้านการจราจร ทางบกดีกว่านักเรียนชาย แต่ไม่สอดคล้องกับชัยงค์ ผ่องแผ้ว (2532) ที่ศึกษาเกี่ยวกับสวัสดินิสัยใน

การขับขีรถจักรยานยนต์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในจังหวัดปราจีนบุรี พบว่านักเรียนชาย และนักเรียนหญิงมีสวัสดิคติในการขับขีรถจักรยานยนต์ไม่แตกต่างกันและจากการศึกษาของ มยุณา ช่างบุญ (2538) เกี่ยวกับความรู้ เจตคติและการปฏิบัติเกี่ยวกับการป้องกันการบาดเจ็บทาง กีฬาของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น พบว่า การปฏิบัติเกี่ยวกับการป้องกันการบาดเจ็บทาง กีฬาของนักเรียนชาย และนักเรียนหญิงไม่มีความแตกต่างกันแสดงว่าเพศยังคงเป็นปัจจัยพื้นฐานในการศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรม

2. ชนิดกีฬา

ชนิดกีฬาเป็นปัจจัยหนึ่งที่มีผลต่อพฤติกรรมความปลอดภัยในการกีฬา จากการศึกษาของ สเตราส์ พบว่า ชนิดกีฬามีความสัมพันธ์กับปัจจัยเสี่ยงต่อการเกิดอุบัติเหตุจากการกีฬา (Strauss. 1991 : 441) และ ชไนเดอร์และกรีนเบิร์ก ที่ศึกษาเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมที่เสี่ยงต่อ อันตรายกับการเลือกชนิดกีฬา พบว่า นักกีฬาวิ่ง,เดินเพื่อสุขภาพ และเทนนิส จะมีพฤติกรรมที่เสี่ยง น้อยกว่านักกีฬาประเภททีม และกีฬาชนิดอื่น ๆ (Schneider and Greenberg. 1992 : 231 - 237) กรมพลศึกษา (2522) ได้วิเคราะห์สาเหตุของการเกิดอุบัติเหตุในวิทยาลัยพลศึกษา ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2522 พบว่าสาเหตุหนึ่งคือ เป็นผลของกีฬาบางประเภทที่มีความรุนแรงในตัวเอง กีฬา บางประเภทมีลักษณะเฉพาะ เช่นเป็นเกมส้นัก มีการปะทะกันเสมอ เช่น รักบี้ฟุตบอล ฟุตบอล จึงมักเป็นเหตุให้มีอุบัติเหตุเกิดขึ้นมากกว่ากีฬาประเภทอื่น (รัตนา เสงส์สวัสดิ์. 2527 : 90) จากเหตุผล ดังกล่าว จะเห็นได้ว่า ชนิดกีฬา จึงน่าจะเป็นปัจจัยหนึ่งที่ใช้ในการศึกษาพฤติกรรมความปลอดภัย ในการกีฬา ของนักเรียน โรงเรียนกีฬาจังหวัดสุพรรณบุรี

3. สภาพของสนาม

สภาพของสนามที่นักเรียนต้องใช้ทำการฝึกซ้อมหรือแข่งขัน เป็นปัจจัยร่วมหนึ่งที่มีผลต่อ พฤติกรรมความปลอดภัยในการกีฬา จากการศึกษาสาเหตุการบาดเจ็บจากการวิ่งในประชาชน อเมริกันของคุกและคนอื่นๆ (Cook and others. 1990) พบว่าสาเหตุหนึ่งเกิดจากการวิ่งในสนามที่มี พื้นผิวที่ไม่เหมาะสม ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของกองส่งเสริมพลศึกษาและสุขภาพ (2526) ที่ ศึกษาเรื่องการบาดเจ็บและความต้องการการตรวจรักษาของนักกีฬา โรงเรียนในกรุงเทพมหานครที่ ส่งนักกีฬาเข้าร่วมการแข่งขันกีฬาและกรีฑานักเรียน พบว่า สาเหตุที่ทำให้นักกีฬาได้รับบาดเจ็บ ส่วนใหญ่ เกิดจากสนามเล่นไม่เหมาะสมหรือชำรุด จากผลการศึกษาข้างต้น สภาพของสนามเป็น ปัจจัยหนึ่งที่มีผลต่อพฤติกรรม ความปลอดภัยในการกีฬา

4. ความรู้เกี่ยวกับความปลอดภัยในการกีฬา

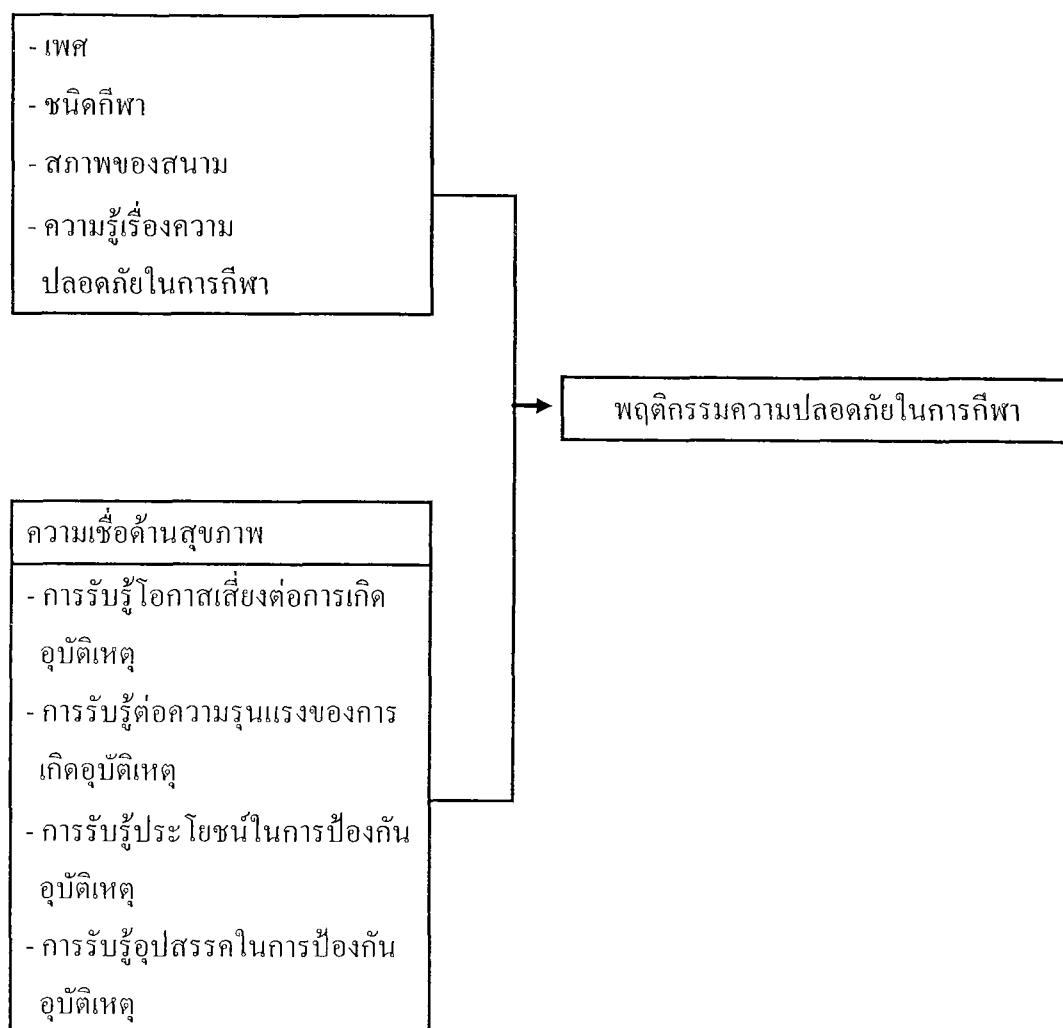
ประสบการณ์การเรียนรู้มีผลต่อพฤติกรรมสุขภาพและสวัสดิภาพของเด็ก (ประภาพัณญ์ สุวรรณ. 2523 : 8) ได้มีการศึกษาเกี่ยวกับความรู้และพฤติกรรมการป้องกันอุบัติเหตุ ดังนี้ จากการศึกษาของ ปกิจ พรหมายน (2530) เกี่ยวกับความรู้และการปฏิบัติตนในการป้องกันอุบัติเหตุจากการจราจรของผู้ขับขี่รถยนต์นั่งส่วนบุคคล พบว่า ความรู้มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการปฏิบัติตนในการป้องกันอุบัติเหตุจากการจราจร และ สุมิตรา สร้อยอินทร์ (2536) ที่ศึกษาความรู้และการปฏิบัติตนในการป้องกันมลพิษทางอากาศ ของผู้ขับขี่ที่มาชำระค่าภาษีป้ายทะเบียนรถที่กรมการขนส่งทางบก พบว่า ความรู้ในการป้องกันมลพิษทางอากาศมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการปฏิบัติตนในการป้องกันมลพิษทางอากาศ แต่ไม่สอดคล้องกับ ภรณ์ สุขศิริ (2531) ที่ศึกษาเกี่ยวกับการปฏิบัติตนทางด้านความปลอดภัยของนักศึกษาในวิทยาลัยพลศึกษา พบว่านักศึกษาที่มีความรู้ในเรื่องความปลอดภัยแตกต่างกันมีการปฏิบัติตนทางด้านความปลอดภัยไม่แตกต่างกัน และจากการศึกษาพฤติกรรมความปลอดภัยด้านการจราจรทางบกของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนในสังกัดกรมสามัญศึกษา เขตกรุงเทพ महानครของวนิดา พันธุ์สอาด (2535) พบว่าความรู้ไม่มีความสัมพันธ์ทางสถิติกับการปฏิบัติของนักเรียนเกี่ยวกับความปลอดภัยด้านการจราจรทางบก นอกจากนี้จากการศึกษาของมยุณา ช่างกัญญ์ (2538) เกี่ยวกับความรู้ เจตคติ และการปฏิบัติ เกี่ยวกับการป้องกันการบาดเจ็บทางกีฬาของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น พบว่า ความรู้กับการปฏิบัติเกี่ยวกับการป้องกันการบาดเจ็บทางกีฬานักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นไม่มีความสัมพันธ์กัน

5. ความเชื่อด้านสุขภาพ

ความเชื่อด้านสุขภาพมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมสุขภาพและความปลอดภัย โดยเฉพาะพฤติกรรมในด้านการป้องกันโรคหรือความปลอดภัย เช่น การประยุกต์แบบแผนความเชื่อด้านสุขภาพในการใช้อุปกรณ์ป้องกันหู และการงคสูบบุหรี่ (Glendon and Mckenna. 1995 : 84-85) จากการศึกษาของรุ่งศรี ศศิธร (2536) เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างแบบแผนความเชื่อด้านสุขภาพ ความเชื่ออำนาจควบคุมทางสุขภาพ กับการปฏิบัติเพื่อป้องกันการเกิดอุบัติเหตุจากการทำงานของแรงงานก่อสร้าง จำนวน 200 คน พบว่าแบบแผนความเชื่อด้านสุขภาพมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการปฏิบัติเพื่อป้องกันการเกิดอุบัติเหตุจากการทำงาน และ สุรินทร กลัมพากร (2538) ศึกษาความสัมพันธ์และความสามารถในการทำนายพฤติกรรมการใช้เข็มฉีดยาของผู้ขับขี่รถยนต์ตามปัจจัยของแบบแผนความเชื่อด้านสุขภาพ จากกลุ่มตัวอย่าง 400 คน พบว่า การรับรู้ตามแบบแผนความเชื่อด้านสุขภาพโดยรวมสามารถร่วมทำนายพฤติกรรมการใช้เข็มฉีดยาได้ร้อยละ 41.25 แต่ไม่

สอดคล้องกับแฮลลอน (Hallal, 1982) ที่ศึกษาความสัมพันธ์ของความเชื่อด้านสุขภาพกับการตรวจ
 ด้านของเพศหญิงในกลุ่มตัวอย่าง 201 คน ที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไป พบว่า 1 ใน 4 ของกลุ่มตัวอย่างมี
 ความเชื่อด้านสุขภาพดี และมีการตรวจเต้านมด้วยตนเองเป็นบางครั้งเท่านั้น

ในการการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารวิชาการ พบว่า แบบแผนความเชื่อด้านสุขภาพ
 (Health Belife Model) สามารถนำมาวิเคราะห์สาเหตุของพฤติกรรมและทำนายพฤติกรรมการ
 ปฏิบัติตนเกี่ยวกับการป้องกันโรคได้ ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยจึงได้นำแบบแผนความเชื่อด้านสุขภาพ
 มาประยุกต์ใช้ในการวิเคราะห์หาสาเหตุของพฤติกรรมความปลอดภัยในการกีฬาของนักเรียน
 โรงเรียนกีฬาจังหวัดสุพรรณบุรี

ภาพประกอบ 3 กรอบแนวคิดในการวิจัย

สมมติฐานในการวิจัย

1. เพศ ชนิดกีฬา สภาพของสนาม ความรู้เรื่องความปลอดภัยในการกีฬา ความเชื่อด้านสุขภาพสามารถร่วมกันทำนายพฤติกรรมความปลอดภัยในการกีฬานักเรียนได้
2. นักเรียนชายและหญิง ที่ศึกษาชนิดกีฬาที่ต่างกันจะมีพฤติกรรมความปลอดภัยในการกีฬาแตกต่างกัน
3. นักเรียนชายและหญิง ที่มีความรู้เรื่องความปลอดภัยในการกีฬาต่างกันจะมีพฤติกรรมความปลอดภัยในการกีฬาแตกต่างกัน
4. นักเรียนชายและหญิง ที่มีความเชื่อด้านสุขภาพต่างกันจะมีพฤติกรรมความปลอดภัยในการกีฬาแตกต่างกัน
5. นักเรียนที่ศึกษาชนิดกีฬาที่ต่างกัน ความรู้เรื่องความปลอดภัยในการกีฬาต่างกัน และมีความเชื่อด้านสุขภาพต่างกัน จะมีพฤติกรรมความปลอดภัยในการกีฬาแตกต่างกัน

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาวิจัย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อหาปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมความปลอดภัยในการกีฬาโรงเรียนกีฬาจังหวัดสุพรรณบุรี ซึ่งมีขั้นตอนการดำเนินงาน ดังนี้

แหล่งข้อมูลและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่จะศึกษาในครั้งนี้คือนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 ของโรงเรียนกีฬาจังหวัดสุพรรณบุรีสังกัดกรมพลศึกษา ภาคเรียนที่ 1 ประจำปีการศึกษา 2540 มีจำนวนนักเรียน 485 คน เป็นนักเรียนชาย 350 คน เป็นนักเรียนหญิง 135 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ นักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 จำนวน 215 คน ได้มาจากการประมาณขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตาราง Krejcie และ Morgan (พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2538 : 303

วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่าง

จากการประมาณขนาดของกลุ่มตัวอย่างได้จำนวน 215 คน คิดเป็นสัดส่วนนักเรียนชาย 155 คน และนักเรียนหญิง 60 คน เมื่อได้กลุ่มตัวอย่างเรียบร้อยแล้ว ทำการสุ่มตัวอย่างโดยสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) ดังนี้

1. ชนิดกีฬาที่นักเรียนศึกษา มีทั้งสิ้น 16 ชนิดกีฬา กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างในแต่ละชนิดกีฬาเป็นสัดส่วนตามขนาดของประชากร ชนิดกีฬา เพศ และระดับการศึกษา (Stratified Random Sampling)

2. สุ่มตัวอย่างในแต่ละชนิดกีฬาแบบสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ได้กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชาย 155 คน และนักเรียนหญิง 60 คน รายละเอียดดังปรากฏตามตาราง 3

ตาราง 2 แสดงจำนวนประชากร

ที่	ชนิดกีฬา	ม.1		ม.2		ม.3		ม.4		ม.5		ม.6		รวม
		ช	ญ	ช	ญ	ช	ญ	ช	ญ	ช	ญ	ช	ญ	
กีฬาปะทะ														
1	ฟุตบอล	18	-	16	-	14	-	18	-	19	-	2	-	87
2	ยูโด	1	2	5	1	2	-	2	1	2	1	-	-	17
3	มวยสากล	3	-	5	-	6	-	9	-	4	-	2	-	29
4	แฮนด์บอล	-	-	-	-	-	1	-	5	-	3	-	3	12
	รวม	22	2	26	1	22	1	29	6	25	4	4	3	145
กีฬาไม่ปะทะ														
1	วอลเลย์บอล	2	6	15	3	2	4	3	7	-	8	-	-	50
2	เซปักตะกร้อ	10	-	6	-	10	-	24	-	7	-	7	-	64
3	กรีฑา	2	4	5	2	5	7	10	5	7	5	9	8	69
4	ว่ายน้ำ	9	8	7	2	1	1	3	5	1	1	2	-	40
5	กระโดดน้ำ	3	-	3	-	-	1	-	1	-	-	1	-	9
6	ยิมนาสติกลีลา	-	1	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	4
7	ยิมนาสติกสากล	2	2	4	1	1	1	-	2	1	3	3	-	20
8	ยิงปืน	3	2	2	1	1	-	-	-	1	-	-	-	10
9	ยกน้ำหนัก	-	-	3	-	-	-	5	1	-	-	-	-	9
10	เทนนิส	1	1	1	2	3	1	1	-	3	-	2	1	16
11	เทเบิลเทนนิส	-	2	3	1	3	2	1	2	3	1	2	-	20
12	แบดมินตัน	5	3	3	1	3	1	4	2	1	3	3	-	29
	รวม	37	29	52	16	29	18	51	25	24	21	29	9	340
รวมทั้งสิ้น		59	31	78	17	51	19	80	31	49	25	33	12	485
		90		95		70		111		74		45		

ตาราง 3 แสดงจำนวนกลุ่มตัวอย่าง

ที่	ชนิดกีฬา	ม.1		ม.2		ม.3		ม.4		ม.5		ม.6		รวม
		ช	ญ	ช	ญ	ช	ญ	ช	ญ	ช	ญ	ช	ญ	
กีฬาปะทะ														
1	ฟุตบอล	8	-	7	-	6	-	8	-	8	-	1	-	38
2	ยูโด	1	1	2	-	1	-	1	-	1	-	-	-	7
3	มวยสากล	1	-	2	-	3	-	4	-	2	-	1	-	13
4	แฮนด์บอล	-	-	-	-	-	1	-	2	-	1	-	1	5
	รวม	10	1	11	-	10	1	13	2	11	1	2	1	63
กีฬาไม่ปะทะ														
1	วอลเลย์บอล	1	3	8	1	1	2	1	3	-	4	-	-	24
2	เซปักตะกร้อ	4	-	3	-	4	-	11	-	3	-	3	-	28
3	กรีฑา	1	2	2	1	2	3	4	2	3	2	4	4	30
4	ว่ายน้ำ	4	4	3	1	1	-	1	2	1	-	1	-	18
5	กระโดดน้ำ	1	-	1	-	-	1	-	-	-	-	1	-	4
6	ยิมนาสติกลีลา	-	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	2
7	ยิมนาสติกสากล	1	1	1	1	1	-	-	1	1	1	1	-	9
8	ยิงปืน	1	1	1	-	-	-	-	-	1	-	-	-	4
9	ยกน้ำหนัก	-	-	1	-	-	-	2	1	-	-	-	-	4
10	เทนนิส	1	-	1	1	1	-	1	-	1	-	1	1	7
11	เทเบิลเทนนิส	-	1	1	1	1	1	-	1	1	1	1	-	9
12	แบดมินตัน	2	1	1	1	1	1	2	1	1	1	1	-	13
	รวม	16	14	23	8	12	8	22	11	12	9	13	4	152
รวม		26	15	34	8	22	9	35	13	23	10	15	5	215
		41		42		31		48		33		20		

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ลักษณะของเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 5 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสภาพของนักเรียนตามตัวแปรที่ต้องการศึกษา ได้แก่ เพศ ระดับการศึกษา ชนิดกีฬา

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับสภาพของสนามกีฬาในโรงเรียน

ตอนที่ 3 เป็นแบบวัดความรู้เรื่องความปลอดภัยในการกีฬา ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบปรนัย ชนิดเลือกตอบ แต่ละข้อมี 4 ตัวเลือก ซึ่งจะมีคำตอบที่ถูกต้องข้อละ 1 คำตอบ

ตอนที่ 4 เป็นแบบวัดความเชื่อด้านสุขภาพ แบ่งเป็นการรับรู้ 4 ด้าน

4.1 การรับรู้โอกาสเสี่ยงต่อการเกิดอุบัติเหตุ

4.2 การรับรู้ต่อความรุนแรงของการเกิดอุบัติเหตุ

4.3 การรับรู้ประโยชน์ในการป้องกันอุบัติเหตุ

4.4 การรับรู้อุปสรรคในการป้องกันอุบัติเหตุ

ลักษณะของแบบสอบถามวัดความเชื่อด้านสุขภาพนี้เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่าของลิเคิร์ต (Likert) ซึ่งประกอบด้วยข้อความที่มีทั้งด้านบวกและด้านลบ ให้ผู้ตอบแบบสอบถามประเมิน การรับรู้ ความเชื่อของตนเองว่าเห็นด้วยมากน้อยเพียงใดตามข้อความที่ได้ระบุไว้ในแบบวัด โดย แบ่งออกเป็น 5 ระดับ ดังนี้

หมายเลข 1 หมายถึง ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง คือ เมื่อเห็นว่าข้อความหรือประโยคนั้นไม่ตรงกับความคิดหรือความเชื่อของผู้ตอบแบบสอบถามเลย

หมายเลข 2 หมายถึง ไม่เห็นด้วย คือ เมื่อเห็นว่าข้อความหรือประโยคนั้นตรงกับความคิดหรือความเชื่อของผู้ตอบแบบสอบถามเพียงเล็กน้อย

หมายเลข 3 หมายถึง ไม่แน่ใจ คือ เมื่อเห็นว่าข้อความหรือประโยคนั้นตรงกับความคิดหรือความเชื่อของผู้ตอบแบบสอบถามพอสมควร

หมายเลข 4 หมายถึง เห็นด้วย คือ เมื่อเห็นว่าข้อความหรือประโยคนั้นตรงกับความคิดหรือความเชื่อของผู้ตอบแบบสอบถามมาก

หมายเลข 5 หมายถึง เห็นด้วยอย่างยิ่ง คือ เมื่อเห็นว่าข้อความหรือประโยคนั้นตรงกับความคิดหรือความเชื่อของผู้ตอบแบบสอบถามอย่างยิ่ง

ตอนที่ 5 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมความปลอดภัยในการกีฬา

ลักษณะแบบสอบถามวัดการปฏิบัติมีตัวเลือก 3 ตัว ได้แก่

ปฏิบัติเป็นประจำ หมายถึง การกระทำที่ผู้ตอบแบบสอบถามปฏิบัติเป็นประจำ

ปฏิบัติเป็นบางครั้ง หมายถึง การกระทำที่ผู้ตอบแบบสอบถามปฏิบัติเป็นบางครั้งและหวั่น
กระทำไม่สม่ำเสมอ

ไม่เคยปฏิบัติเลย หมายถึง การกระทำที่ผู้ตอบแบบสอบถามไม่เคยได้กระทำเลย

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

การสร้างเครื่องมือดำเนินการตามลำดับดังนี้

1. ศึกษาเทคนิคและวิธีการสร้างแบบทดสอบจากตำราที่เกี่ยวข้องกับการวัดและประเมิน
ผลทางการศึกษา
2. ศึกษาเนื้อหาเรื่องความปลอดภัยในการกีฬา หลักการออกกำลังอย่างปลอดภัยในเนื้อหา
วิชาวิทยาศาสตร์การกีฬา และเอกสารอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับความปลอดภัยในการกีฬา
3. สร้างแบบทดสอบความรู้ แบบเลือกตอบ 4 ตัวเลือก แบบวัดความเชื่อด้านสุขภาพแบบ
มาตราส่วนประเมินค่าของลิเคิร์ต (Likert's Scale) แบ่งเป็น 5 อันดับ คือ เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย
ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง และแบบสอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมความปลอดภัยใน
การกีฬาแบบ 3 ตัวเลือก คือ ปฏิบัติเป็นประจำ ปฏิบัติเป็นบางครั้งและไม่เคยปฏิบัติ เมื่อสร้างเครื่องมือ
เสร็จแล้วนำไปให้คณะกรรมการควบคุมปริญญาบัณฑิตตรวจสอบ และนำมาปรับปรุงแก้ไข

เกณฑ์ในการให้คะแนน

1. แบบสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับสภาพของสนาม ถ้านักเรียนตอบในด้านสภาพของสนามที่
เหมาะสม ได้แก่ พื้นผิวของสนามเรียบ ไม่ขรุขระ ไม่มีสิ่งกีดขวางในสนาม แสงสว่างเพียงพอ การ
ระบายอากาศดี พื้นที่ของสนามมีเพียงพอ บริเวณขอบสระไม่ลื่น น้ำในสระสะอาด สภาพรอบๆสระ
เรียบร้อย ให้ 1 คะแนน ถ้านักเรียนตอบในด้านสภาพของสนามที่ไม่เหมาะสม ได้แก่ พื้นผิวของ
สนามขรุขระ มีสิ่งกีดขวางในสนาม แสงสว่างไม่เพียงพอ การระบายอากาศไม่ดี พื้นที่ของสนามไม่
เพียงพอ บริเวณขอบสระลื่น น้ำในสระไม่สะอาด สภาพรอบๆสระไม่เรียบร้อย ให้ 0 คะแนน
- เกณฑ์ในการตัดสินสภาพของสนาม ได้แก่

สภาพของสนามเหมาะสม	หมายถึง	คะแนนที่ตอบด้านความเหมาะสม ระหว่าง 8-10 ข้อ
สภาพของสนามเหมาะสม ปานกลาง	หมายถึง	คะแนนที่ตอบด้านความเหมาะสม ระหว่าง 3-7 ข้อ
สภาพของสนามไม่เหมาะสม	หมายถึง	คะแนนที่ตอบด้านความเหมาะสม ระหว่าง 0-2 ข้อ

2. แบบทดสอบความรู้ แบบเลือกตอบ ถ้านักเรียนตอบถูกให้ 1 คะแนน ตอบผิดให้ 0 คะแนน ถ้าไม่ตอบหรือตอบเกินก็จะได้ 0 คะแนนเช่นกัน เกณฑ์ในการให้คะแนนใช้ตามเกณฑ์การประเมินผลในระดับชั้นมัธยมศึกษา ของกระทรวงศึกษาธิการ ดังนี้

ความรู้ระดับดีมาก	หมายถึง	คะแนนที่ตอบถูกร้อยละ 80 - 100 ได้แก่คะแนนระหว่าง 14-16 ข้อ
ความรู้ระดับดี	หมายถึง	คะแนนที่ตอบถูกร้อยละ 70 - 79 ได้แก่คะแนนระหว่าง 12-13 ข้อ
ความรู้ระดับปานกลาง	หมายถึง	คะแนนที่ตอบถูกร้อยละ 60 - 69 ได้แก่คะแนนระหว่าง 10-11 ข้อ
ความรู้ระดับผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำ	หมายถึง	คะแนนที่ตอบถูกร้อยละ 50 - 59 ได้แก่คะแนนระหว่าง 8-9 ข้อ
ความรู้ระดับต่ำกว่าเกณฑ์ขั้นต่ำ	หมายถึง	คะแนนที่ตอบถูกร้อยละ 0 - 49 ได้แก่คะแนนระหว่าง 0-7 ข้อ

3. แบบวัดความเชื่อด้านสุขภาพ การให้คะแนนความคิดเห็นมีทั้งข้อความที่เป็นไปในทางบวกและทางลบ ดังนั้นการให้คะแนนจะให้ตามความหมายของข้อความ ดังนี้

ข้อความทางบวก			ข้อความทางลบ		
เห็นด้วยอย่างยิ่ง	5	คะแนน	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	1	คะแนน
เห็นด้วย	4	คะแนน	เห็นด้วย	2	คะแนน
ไม่แน่ใจ	3	คะแนน	ไม่แน่ใจ	3	คะแนน
ไม่เห็นด้วย	2	คะแนน	ไม่เห็นด้วย	4	คะแนน
เห็นด้วยอย่างยิ่ง	1	คะแนน	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	5	คะแนน

เกณฑ์การตัดสินคะแนนเฉลี่ยของความเชื่อด้านสุขภาพรายด้าน (วิเชียร เกตุสิงห์. 2538 : 9)

ค่าเฉลี่ย	1.00 - 1.49	หมายถึง	มีการรับรู้น้อยที่สุด
ค่าเฉลี่ย	1.50 - 2.49	หมายถึง	มีการรับรู้เพียงเล็กน้อย
ค่าเฉลี่ย	2.50 - 3.49	หมายถึง	มีการรับรู้ปานกลาง
ค่าเฉลี่ย	3.50 - 4.49	หมายถึง	มีการรับรู้มาก
ค่าเฉลี่ย	4.50 - 5.00	หมายถึง	มีการรับรู้มากที่สุด

เกณฑ์การตัดสินคะแนนเฉลี่ยของความเชื่อด้านสุขภาพรวม (วิเชียร เกตุสิงห์. 2538 : 9)

ค่าเฉลี่ย	1.00 - 1.49	หมายถึง	ความเชื่อด้านสุขภาพต่ำมาก
ค่าเฉลี่ย	1.50 - 2.49	หมายถึง	ความเชื่อด้านสุขภาพต่ำ
ค่าเฉลี่ย	2.50 - 3.49	หมายถึง	ความเชื่อด้านสุขภาพปานกลาง
ค่าเฉลี่ย	3.50 - 4.49	หมายถึง	ความเชื่อด้านสุขภาพสูง
ค่าเฉลี่ย	4.50 - 5.00	หมายถึง	ความเชื่อด้านสุขภาพสูงมาก

4. แบบสอบถามการปฏิบัติ การให้คะแนนขึ้นกับข้อความดังนี้

ข้อความทางบวก			ข้อความทางลบ		
ปฏิบัติเป็นประจำ	2	คะแนน	ปฏิบัติเป็นประจำ	0	คะแนน
ปฏิบัติเป็นบางครั้ง	1	คะแนน	ปฏิบัติเป็นบางครั้ง	1	คะแนน
ไม่เคยปฏิบัติ	0	คะแนน	ไม่เคยปฏิบัติ	2	คะแนน

เกณฑ์การตัดสินคะแนนเฉลี่ยของการปฏิบัติ มีดังนี้ (วิเชียร เกตุสิงห์. 2538 : 9)

ค่าเฉลี่ย	1.34 - 2.00	หมายถึง	มีพฤติกรรมความปลอดภัยในการกีฬาดี
ค่าเฉลี่ย	0.67 - 1.33	หมายถึง	มีพฤติกรรมความปลอดภัยในการกีฬานานกลาง
ค่าเฉลี่ย	0.00 - 0.66	หมายถึง	ไม่มีพฤติกรรมความปลอดภัยในการกีฬาเลยหรือมีแต่ไม่ดีควรปรับปรุง

การหาคุณภาพเครื่องมือ

1. การหาความเที่ยงตรงตามเนื้อหาของเครื่องมือ (Content Validity) นำแบบทดสอบและแบบสอบถามที่ได้รับการปรับปรุงแก้ไข ไปให้ผู้เชี่ยวชาญเรื่องความปลอดภัยในการกีฬาจำนวน 6 ท่านพิจารณาตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหา

1.1 การพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ ว่าสอดคล้องกับสิ่งที่จะวัดหรือไม่ โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

ถ้าแน่ใจว่าสอดคล้องกับสิ่งที่ต้องการจะวัด ให้คะแนน +1 คะแนน

ถ้าไม่แน่ใจว่าสอดคล้องกับสิ่งที่ต้องการจะวัด ให้คะแนน 0 คะแนน

ถ้าแน่ใจว่าไม่สอดคล้องกับสิ่งที่ต้องการจะวัด ให้คะแนน -1 คะแนน

1.2 นำผลจากการให้คะแนนของผู้เชี่ยวชาญ มาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IC) ในแต่ละข้อแล้วพิจารณาดังนี้ ถ้าได้ค่า IC มากกว่าหรือเท่ากับ 0.5 ก็แสดงว่าแบบสอบถามข้อนั้น มีความเที่ยงตรงตามเนื้อหา สามารถนำไปใช้ได้ แต่ถ้าได้ค่า IC น้อยกว่า 0.5 ก็แสดงว่าแบบสอบถามข้อนั้น ไม่มีความเที่ยงตรงตามเนื้อหา ไม่สามารถนำไปใช้ได้ ผลการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ ดังนี้

1.2.1 แบบสอบถามวัดความรู้เรื่องความปลอดภัยในการกีฬา จำนวน 38 ข้อ

ได้ข้อคำถามที่มีค่า $IC \geq .05$ จำนวน 34 ข้อ

1.2.2 แบบสอบถามวัดความเชื่อด้านสุขภาพ แบ่งเป็น 4 ส่วน ดังนี้

1.2.2.1 วัดการรับรู้โอกาสเสี่ยงต่อการเกิดอุบัติเหตุ จำนวน 15 ข้อ

ได้ข้อคำถามที่มีค่า $IC \geq .05$ จำนวน 11 ข้อ

1.2.2.2 วัดการรับรู้ต่อความรุนแรงของการเกิดอุบัติเหตุ จำนวน 19 ข้อ

ได้ข้อคำถามที่มีค่า $IC \geq .05$ จำนวน 17 ข้อ

1.2.2.3 วัดการรับรู้ประโยชน์ในการป้องกันอุบัติเหตุ จำนวน 14 ข้อ

ได้ข้อคำถามที่มีค่า $IC \geq .05$ จำนวน 14 ข้อ

1.2.2.4 วัดการรับรู้อุปสรรคในการป้องกันอุบัติเหตุ จำนวน 16 ข้อ

ได้ข้อคำถามที่มีค่า $IC \geq .05$ จำนวน 15 ข้อ

รวมแบบสอบถามวัดความเชื่อด้านสุขภาพ ได้ข้อคำถามจำนวน 57 ข้อ

1.2.3 แบบสอบถามวัดพฤติกรรมความปลอดภัยในการกีฬา จำนวน 38 ข้อ

ได้ข้อคำถามที่มีค่า $IC \geq .05$ จำนวน 34 ข้อ

2. นำแบบทดสอบและแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้ (Try-Out) กับนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 ของโรงเรียนกีฬาจังหวัดขอนแก่น จำนวน 100 คน นำคะแนนที่ได้มาวิเคราะห์ ดังนี้

2.1 หาค่าความยากง่ายของแบบสอบถามวัดความรู้เรื่องความปลอดภัยในการกีฬา ได้ข้อคำถามที่มีค่าความยากง่ายระหว่าง .46 ถึง .80 โดยแบบสอบถามจำนวน 34 ข้อ ได้ข้อคำถามจำนวน 31 ข้อ ตัดทิ้งไป 3 ข้อ

2.2 หาค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามวัดความรู้เรื่องความปลอดภัยในการกีฬา โดยใช้วิธีสหสัมพันธ์แบบพอยต์ไบซีเรียล (สุณี รักษาเกียรติศักดิ์, 2539 : 119) ได้ข้อคำถามที่มีค่าอำนาจจำแนกระหว่าง .20 ถึง .46 โดยแบบสอบถามจำนวน 31 ข้อ ได้ข้อคำถามจำนวน 16 ข้อ ตัดทิ้งไป 15 ข้อ

2.3 หาค่าอำนาจจำแนกของแบบวัดความเชื่อด้านสุขภาพและแบบสอบถามด้านพฤติกรรมความปลอดภัยในการกีฬา ด้วยวิธีการหาค่าสหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนแต่ละข้อกับ

คะแนนรวมทั้งฉบับ (Item to Total Correlation) แล้วคัดเลือกเฉพาะข้อคำถามที่มีค่าอำนาจจำแนกเป็นบวก และมากกว่าศูนย์ (สุณี รักษาเกียรติศักดิ์. 2539 : 117-125)

2.3.1 แบบสอบถามวัดความเชื่อด้านสุขภาพ จำนวน 64 ข้อ ได้ข้อคำถามจำนวน 25 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนกระหว่าง .21 ถึง .53

2.3.2 แบบสอบถามวัดพฤติกรรมความปลอดภัยในการกีฬา จำนวน 34 ข้อ ได้ข้อคำถามจำนวน 23 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนกระหว่าง .26 ถึง .50

3. การหาค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือ (Reliability)

3.1 แบบสอบถามวัดความรู้เรื่องความปลอดภัยในการกีฬา นำมาหาค่าความเชื่อมั่นโดยใช้สูตรคูเดอร์ ริชาร์ดสัน 20 (KR 20) (สุณี รักษาเกียรติศักดิ์. 2539 : 121) โดยแบบสอบถามวัดความรู้ จำนวน 16 ข้อ มาหาค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับได้ .68

3.2 แบบสอบถามวัดความเชื่อด้านสุขภาพและวัดพฤติกรรมความปลอดภัยในการกีฬาไปหาค่าความเชื่อมั่น โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบัต (Cronbach Alpha - Coefficient) (พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2538 : 125- 126)

3.2.1 แบบสอบถามวัดความเชื่อด้านสุขภาพ จำนวน 25 ข้อ มาหาค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับได้ .78

3.2.2 แบบสอบถามวัดพฤติกรรมความปลอดภัยในการกีฬา จำนวน 23 ข้อ มาหาค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับได้ .84

วิธีดำเนินการรวบรวมข้อมูล

1. ขั้นเตรียมการ

1.1 ขอนหนังสือแนะนำตัวในการขอความร่วมมือในการใช้พื้นที่ทำการวิจัยและใช้กลุ่มประชากร จากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร ไปถึงอธิบดีกรมพลศึกษา

1.2 นำหนังสือแนะนำตัวจากอธิบดีกรมพลศึกษาไปขอความร่วมมือจากโรงเรียนกีฬา จังหวัดสุพรรณบุรี

2. ขั้นดำเนินการ

2.1 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปให้อาจารย์ผู้ฝึกสอนแต่ละชนิดกีฬา และอธิบายขั้นตอนในการตอบแบบสอบถาม

2.2 อาจารย์ผู้ฝึกสอนแต่ละชนิดกีฬาดำเนินการให้นักเรียนตอบแบบสอบถาม

2.2 ผู้วิจัยเก็บรวบรวมแบบสอบถามและ ตรวจสอบแบบสอบถามทุกฉบับให้มีความสมบูรณ์

2.3 นำแบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์ มาลงรหัสเพื่อการวิเคราะห์ข้อมูลด้วย

คอมพิวเตอร์

วิธีจัดการกับข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเอสพีเอสเอส ในการทดสอบสมมติฐาน โดยมีลำดับขั้นตอนดังนี้

1. จัดทำคู่มือการลงรหัสและนำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามมาลงรหัส
2. ตรวจสอบความถูกต้องในการลงรหัส
3. จัดกระทำกับข้อมูลในการป้อนข้อมูลในโปรแกรม
4. ดำเนินการประมวลผลข้อมูล

การวิเคราะห์ทางสถิติมีดังนี้

1. สถิติพรรณนา วิเคราะห์การกระจายของกลุ่มตัวอย่าง ตามตัวแปรเพศ ชนิดกีฬา สภาพของสนาม ความรู้เรื่องความปลอดภัยในการกีฬา ความเชื่อด้านสุขภาพและพฤติกรรมความปลอดภัยในการกีฬา โดยใช้ค่าการแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่ามัธยฐาน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
2. การวิเคราะห์เพื่อหาปัจจัยที่มีผลในการทำนาย พฤติกรรมความปลอดภัยในการกีฬา จากตัวแปรเพศ ชนิดกีฬา สภาพของสนาม ความรู้เรื่องความปลอดภัยในการกีฬา และความเชื่อด้านสุขภาพในการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) แบบขั้นตอน (Stepwise Method) ทดสอบสมมติฐานข้อที่ 1
3. การวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างตัวแปรต้นที่มากกว่า 2 กลุ่มใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทาง (Two-way Analysis of Variance) ในการทดสอบสมมติฐานข้อที่ 2-4 และใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสามทาง (Three-way Analysis of Variance) ในการทดสอบสมมติฐานข้อที่ 5 และทดสอบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยโดยใช้ วิธีของเชฟเฟ (Scheffe'S)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพื้นฐาน ได้แก่

1.1 ค่าร้อยละ

1.2 ค่าคะแนนเฉลี่ย (Mean) โดยใช้สูตร (ชูศรี วงศ์รัตน์. 2537 : 40)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

$\bar{X}$ แทน ค่าเฉลี่ย

$\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนน

N แทน จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด

1.3 หาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยใช้สูตร (ชูศรี วงศ์รัตน์. 2537 : 74)

$$S = \sqrt{\frac{N \sum X^2 + (\sum X)^2}{N(N-1)}}$$

S แทน ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

$\sum X^2$ แทน ผลรวมทั้งหมดของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง

$\sum X$ แทน ผลรวมทั้งหมดของคะแนนแต่ละตัว

N แทน จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง

2. สถิติที่ใช้หาคุณภาพของแบบทดสอบและแบบสอบถาม

2.1 หาค่าดัชนีความเที่ยงตรงจากสูตร (พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2538 : 117)

$$IC = \frac{\sum R}{N}$$

IC แทน ดัชนีความสอดคล้องของแบบทดสอบ

$\sum R$ แทน ผลรวมคะแนนความถี่ของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

2.2 หาค่าความยากง่าย และค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบความรู้จากสูตร
(พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2538 : 129-130 ; สุนิ รักษาเกียรติศักดิ์. 2539 : 119)

$$P = \frac{R}{N}$$

P	แทน ค่าความยากของคำถามแต่ละข้อ
R	แทน จำนวนผู้ตอบถูกในแต่ละข้อ
N	แทน จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด

$$r_{pbis} = \frac{Y_p - Y_q}{S_y \sqrt{pq}}$$

r_{pbis}	แทน ค่าอำนาจจำแนกประจำข้อ
Y_p	แทน ค่าเฉลี่ยของคะแนนรวมของกลุ่มที่ตอบข้อนั้นถูก
Y_q	แทน ค่าเฉลี่ยของคะแนนรวมของกลุ่มที่ตอบข้อนั้นผิด
S_y	แทน ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนรวมทั้งหมด
p	แทน ค่าความยากของคำถามแต่ละข้อ(สัดส่วนของผู้ที่ตอบข้อนั้นถูก)
q	แทน ค่า (1-p) ซึ่งคือ สัดส่วนของผู้ที่ตอบข้อนั้นผิด

2.3 หาค่าอำนาจจำแนกของแบบวัดความเชื่อด้านสุขภาพและแบบสอบถาม
พฤติกรรมความปลอดภัยในการกีฬา โดยหาค่าสหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนแต่ละข้อกับคะแนนรวม
ทั้งฉบับ (Item To Total Correlation)

$$r = \frac{N \sum XY - \sum X \sum Y}{\sqrt{[N \sum X^2 - (\sum X)^2][N \sum Y^2 - (\sum Y)^2]}}$$

r	แทน	สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร X กับตัวแปร Y
$\sum X$	แทน	ผลรวมของคะแนนรายข้อ(Item) ของกลุ่มตัวอย่าง
$\sum Y$	แทน	ผลรวมของคะแนนรวม(Total) ของกลุ่มตัวอย่าง
$\sum X^2$	แทน	ผลรวมของกำลังสองของคะแนน X
$\sum Y^2$	แทน	ผลรวมของกำลังสองคะแนน Y

$\frac{\sum XY}{N}$ แทน ผลรวมของผลคูณระหว่างคะแนน X กับ Y
 N แทน จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

2.4 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบความรู้ โดยใช้สูตรของ คูเดอร์-ริชาร์ดสัน 20 (KR 20) จากสูตร (พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2538 : 124)

$$r_{tt} = \frac{n}{n-1} \cdot \frac{S_t^2 - \sum pq}{S_t^2}$$

r_{tt} แทน ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ
 n แทน จำนวนข้อในแบบทดสอบ
 p แทน ค่าความยากของข้อคำถามแต่ละข้อ (สัดส่วนของคนทำถูก)
 q แทน 1-p (สัดส่วนของคนทำผิด)
 S_t^2 แทน ความแปรปรวนของคะแนนทั้งหมด

2.5 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดความเชื่อด้านสุขภาพและแบบสอบถามพฤติกรรมความปลอดภัยในการกีฬา โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาของ ครอนบัต (Cronbach Alpha Coefficient) จากสูตร (พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2538 : 125 - 126)

$$\alpha = \frac{n}{n-1} \left[\frac{1 - \sum S_i^2}{S_t^2} \right]$$

α แทน สัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่น
 n แทน จำนวนข้อในแบบทดสอบ
 S_i^2 แทน คะแนนความแปรปรวนของข้อสอบแต่ละข้อ
 S_t^2 แทน คะแนนความแปรปรวนของข้อสอบทั้งหมด

3. สถิติทดสอบสมมติฐาน

3.1 การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) ทดสอบสมมติฐานข้อที่ 1 การวิเคราะห์การถดถอยเพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรตามและตัวแปรต้นเพื่อนำไปสู่การพยากรณ์ หรือการประมาณค่าของตัวแปรตามด้วยตัวแปรต้น โดยต้องใช้

ตัวแปรต้นตั้งแต่ 2 ตัวขึ้นไปและเป็นรูปแบบความสัมพันธ์ในเชิงเส้นตรง ซึ่งมีรูปแบบของสมการถดถอยดังนี้ (ศิริชัย พงษ์วิชัย, 2539 : 294-295)

$$\text{สมการในรูปของประชากร } Y = \beta_0 + \beta_1 X_1 + \beta_2 X_2 + \dots + \beta_k X_k + \varepsilon$$

$$\text{สมการในรูปของตัวอย่าง } y = b_0 + b_1 x_1 + b_2 x_2 + \dots + b_k x_k + e$$

$$\text{สมการพยากรณ์ } y = b_0 + b_1 x_1 + b_2 x_2 + \dots + b_k x_k$$

- Y = ค่าของตัวแปรตาม(Dependent Variable) จะใช้สัญลักษณ์ y สำหรับค่าปริมาณ หรือทำนาย (Predict) จากตัวอย่าง
- X_i = ค่าของตัวแปรอิสระ (Independent Variable) ตัวที่ i จะใช้สัญลักษณ์ X_i สำหรับตัวแปรอิสระที่ i ที่ได้จากตัวอย่าง
- β_0 = ค่าคงที่ (Constant) ของสมการถดถอย b_0 สำหรับค่าคงที่ของสมการถดถอยในรูปตัวอย่าง
- β_i = ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอย (Regression Coefficient) ของตัวแปรอิสระที่ i (X_i)และใช้สัญลักษณ์ b_i สำหรับค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวแปรอิสระตัวที่ i ที่ได้จากตัวอย่าง X_i ซึ่งค่า B_i หรือ b_i นี้จะแสดงอัตราการเปลี่ยนแปลงของค่า X ตัวที่ i ต่อค่า Y ดังนี้คือ ถ้าค่า X ตัวที่ i เปลี่ยนไป 1 หน่วย จะทำให้ค่า Y เปลี่ยนไป B_i หรือ b_i หน่วยโดยคำนึงถึงตัวแปรอิสระตัวอื่นๆ นอกเหนือจากตัวที่ i มีค่าคงที่ ดังนั้นค่า B_i หรือ b_i อาจจะเรียกว่า Partial Regression Coefficient
- ε = ค่าความแตกต่างหรือความคลาดเคลื่อน (Error or Residual) ของการประมาณค่า Y
- e = ความคลาดเคลื่อนที่เกิดขึ้น คือ $e_j = y_i - y_j$
- k = จำนวนตัวแปรอิสระที่ใช้ในสมการถดถอย

การประมาณค่าตัวแปรตาม Y โดยตัวแปรอิสระ $X_1, X_2, \dots, X_n$ นั้นยังคงใช้กำลังสองน้อยที่สุด (Least - square Method) เพื่อนำไปหาค่าสัมประสิทธิ์ b_1

3.2 การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทาง (Two - way Analysis of Variance) เพื่อทดสอบสมมติฐานข้อที่ 2-4 จากสูตร (ศิริชัย พงษ์วิชัย, 2539 : 222)

$$X_{ij} = \mu + \alpha_i + \beta_j + \varepsilon_{ij} ; i = 1, 2, \dots, r$$

$$j = 1, 2, \dots, j$$

μ	แทน	ค่าเฉลี่ยโดยทั่วไป (General Grand Mean)
α_i	แทน	ค่าคงที่ซึ่งแสดงผลกระทบ (Mean effect) ของปัจจัยที่ 1 ระดับ i
β_j	แทน	ค่าคงที่ซึ่งแสดงผลกระทบ (Mean effect) ของปัจจัยที่ 2 ระดับ j
ε_{ij}	แทน	ค่าความคลาดเคลื่อนจากค่าเฉลี่ยของค่าสังเกต X_{ij}

3.2 การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสามทาง (Three - way Analysis of Variance)

เพื่อทดสอบสมมติฐานข้อที่ 5 จากสูตร (Ferguson AG. 1981 : 278)

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F
แถว (R)	$nCL \sum (\bar{X}_{r..} - \bar{X}_{..})^2$	$R - 1$	S_r^2	S_r^2 / S_w^2
คอลัมน์ (C)	$nRL \sum (\bar{X}_{c..} - \bar{X}_{..})^2$	$C - 1$	S_c^2	S_c^2 / S_w^2
ชั้น (L)	$nCR \sum (\bar{X}_{l..} - \bar{X}_{..})^2$	$L - 1$	S_l^2	S_l^2 / S_w^2
R×C	$nL \sum \sum (\bar{X}_{r.c..} - \bar{X}_{r..} - \bar{X}_{c..} + \bar{X}_{..})^2$	$(R - 1)(C - 1)$	S_{rc}^2	S_{rc}^2 / S_w^2
R×L	$nC \sum \sum (\bar{X}_{r.l.} - \bar{X}_{r..} - \bar{X}_{l..} + \bar{X}_{..})^2$	$(R - 1)(L - 1)$	S_{rl}^2	S_{rl}^2 / S_w^2
C×L	$nR \sum \sum (\bar{X}_{c.l.} - \bar{X}_{c..} - \bar{X}_{l..} + \bar{X}_{..})^2$	$(C - 1)(L - 1)$	S_{cl}^2	S_{cl}^2 / S_w^2
R×C×L	$n \sum \sum \sum (\bar{X}_{r.c.l.} - \bar{X}_{r.c..} - \bar{X}_{r.l.} - \bar{X}_{c.l.} + \bar{X}_{r..} + \bar{X}_{c..} + \bar{X}_{l..} - \bar{X}_{..})^2$	$(R - 1)(C - 1)(L - 1)$	S_{rcl}^2	S_{rcl}^2 / S_w^2
ภายในเซลล์	$\sum \sum \sum \sum (X_{rcli} - \bar{X}_{r.c.l.})^2$	$RCL(n - 1)$	S_w^2	
ทั้งหมด	$\sum \sum \sum \sum (X_{rcli} - \bar{X}_{....})^2$	$nRCL - 1$		

SS	แทน ผลรวมกำลังสอง
df	แทน ชั้นความเป็นอิสระ
MS	แทน ผลรวมกำลังสองเฉลี่ย

ทดสอบความแตกต่างระหว่างคะแนนด้วยวิธีของเซฟเฟ (Scheffe' S) จากสูตร (กานดา
พูนลาภทวิ. 2530 : 339)

$$s = \left[\sqrt{(k-1)F_{\alpha(k-1, N-k)}} \right] \left[\sqrt{MSw \left(\frac{1}{n_i} + \frac{1}{n_j} \right)} \right]$$

F	แทน	ค่า F ที่ระดับความมีนัยสำคัญ α ชั้นความเป็นอิสระ k-1 และ N-K
MSw	แทน	ค่าเฉลี่ยความแปรปรวนภายในกลุ่ม
N	แทน	จำนวนตัวอย่างทั้งหมด
n_i, n_j	แทน	ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ i และ j ตามลำดับ
k	แทน	จำนวนกลุ่ม

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลและศึกษาค้นคว้า

การศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมความปลอดภัยในการกีฬา ของนักเรียน โรงเรียนกีฬาจังหวัดสุพรรณบุรี มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอำนาจในการทำนายพฤติกรรมความปลอดภัยในการกีฬาของนักเรียน และเพื่อศึกษาเปรียบเทียบพฤติกรรมความปลอดภัยในการกีฬาของนักเรียน โดยมีตัวแปรอิสระ ได้แก่ เพศ ชนิดกีฬา สภาพของสนาม ความรู้เรื่องความปลอดภัยในการกีฬา และความเชื่อด้านสุขภาพซึ่งศึกษาจากการรับรู้ 4 ด้าน คือ การรับรู้โอกาสเสี่ยงต่อการเกิดอุบัติเหตุ การรับรู้ต่อความรุนแรงของการเกิดอุบัติเหตุ การรับรู้ประโยชน์ในการป้องกันอุบัติเหตุ การรับรู้อุปสรรคในการป้องกันอุบัติเหตุ ส่วนตัวแปรตาม ได้แก่ พฤติกรรมความปลอดภัยในการกีฬา

ข้อตกลงเกี่ยวกับการวิเคราะห์และแปลผล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้ เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกันในการแปลความหมาย ผู้วิจัยใช้สัญลักษณ์ที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย ดังนี้

n	แทน	จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง
$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ย
S	แทน	ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
F	แทน	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาใน F - distribution
SS	แทน	ผลรวมกำลังสองของคะแนน (Sum of Square)
df	แทน	ชั้นความเป็นอิสระ(Degree of Freedom)
MS	แทน	ค่าเฉลี่ยของผลรวมกำลังสอง (Mean of Square)
B	แทน	สัมประสิทธิ์ถดถอย (Regression Coefficient)
		จากคะแนนดิบ
SE B	แทน	ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของค่า B

Beta	แทน	สัมประสิทธิ์ถดถอย (Regression Coefficient) จากคะแนนมาตรฐาน ซึ่งบอกปริมาณความสำคัญของ ตัวแปร
R	แทน	สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ
R ²	แทน	สัมประสิทธิ์การพยากรณ์ของกลุ่มตัวอย่าง
R ² Adjust	แทน	สัมประสิทธิ์การพยากรณ์ของประชากร
R ² Change	แทน	สัมประสิทธิ์ที่เปลี่ยนไป
X ₁	แทน	ความเชื่อด้านสุขภาพ
X ₂	แทน	กีฬาปะทะ
X ₃	แทน	เพศชาย
*	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
**	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
***	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

การวิเคราะห์ข้อมูล

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล และการแปลความหมาย แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่าง ตามตัวแปรเพศ ชนิดกีฬา สภาพของสนาม ความรู้เรื่องความปลอดภัยในการกีฬา ความเชื่อด้านสุขภาพและพฤติกรรมความปลอดภัยในการกีฬา โดยใช้ค่าการแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่ามัธยฐาน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2. การวิเคราะห์ข้อมูลตามจุดมุ่งหมายของการศึกษากันคว้า

2.1 การวิเคราะห์เพื่อหาปัจจัยที่มีผลในการทำนาย พฤติกรรมความปลอดภัยในการกีฬา จากตัวแปรเพศ ชนิดกีฬา สภาพของสนาม ความรู้เรื่องความปลอดภัยในการกีฬา และความเชื่อด้านสุขภาพในการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) แบบขั้นตอน (Stepwise Method) ทดสอบสมมติฐานข้อที่ 1

2.2 การวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างตัวแปรต้นที่มากกว่า 2 กลุ่ม ใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทาง (Two-way Analysis of Variance) ในการทดสอบสมมติฐานข้อที่ 2-4 และทดสอบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยโดยใช้ วิธีของเชฟเฟ (Scheffe'S)

2.3 การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสามทาง (Three-way Analysis of Variance) ในการทดสอบสมมติฐานข้อที่ 5 และทดสอบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยโดยใช้ วิธีของเชฟเฟ (Scheffe'S)

ผลการศึกษากันคว้า

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐาน

การนำเสนอข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับลักษณะของกลุ่มตัวอย่างอธิบายด้วยค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนความรู้เกี่ยวกับความปลอดภัยในการกีฬา ความเชื่อด้านสุขภาพ และพฤติกรรมความปลอดภัยในการกีฬา ใช้อธิบายด้วยค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน นำเสนอในรูปตารางประกอบคำบรรยาย

ตาราง 4 ข้อมูลแสดงจำนวน และค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเพศ ชนิดกีฬา และสภาพของสนาม

ตัวแปร	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	155	72.09
หญิง	60	27.91
รวม	215	100.00
ชนิดของกีฬา		
ปะทะ	63	29.30
ไม่ปะทะ	152	70.70
รวม	215	100.00
สภาพของสนาม		
เหมาะสม	87	40.50
เหมาะสมปานกลาง	126	58.60
ไม่เหมาะสม	2	.90
รวม	215	100.00

จากตาราง 4 แสดงข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า จากกลุ่มตัวอย่าง 215 คน เป็นนักเรียนชาย 155 คน นักเรียนหญิง 60 คน คิดเป็นร้อยละ 72.09 และ 27.91 ตามลำดับ และศึกษากีฬาไม่ปะทะ 152 คน กีฬาปะทะ 63 คน คิดเป็นร้อยละ 70.70 และ 29.30 ตามลำดับ ในด้านสภาพของ

สนามพบว่ากลุ่มตัวอย่างมีความคิดว่าสภาพของสนามมีความเหมาะสมร้อยละ 40.50 เหมาะสมปานกลางร้อยละ 58.60 ไม่มีความเหมาะสมร้อยละ .90

ตาราง 5 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความรู้เรื่องความปลอดภัยในการกีฬาของกลุ่มตัวอย่าง

ระดับความรู้	จำนวน (คน)	ร้อยละ	$\bar{X}$	S
ความรู้ระดับดีมาก	158	73.50	90	.06
ความรู้ระดับดี	27	12.60	75	.00
ความรู้ระดับปานกลาง	17	7.90	68	.02
ความรู้ระดับผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำ	6	2.80	55	.03
ความรู้ระดับต่ำกว่าเกณฑ์ขั้นต่ำ	7	3.30	33	.07
รวม	215	100.00	84	.14

จากตาราง 5 เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของคะแนนความรู้เกี่ยวกับความปลอดภัยในการกีฬาของนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวน 215 คน พบว่า นักเรียนมีความรู้เกี่ยวกับความปลอดภัยในการกีฬาในระดับดีมาก คือมีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับร้อยละ 84 และเมื่อนำมาจัดกลุ่มตามระดับความรู้พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่มีความรู้เกี่ยวกับความปลอดภัยในการกีฬาอยู่ในระดับดีมาก คิดเป็นร้อยละ 73.50 มีความรู้ในระดับดี ปานกลาง ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำ และต่ำกว่าเกณฑ์ขั้นต่ำ คิดเป็นร้อยละ 12.60 ร้อยละ 7.90 ร้อยละ 2.80 และร้อยละ 3.30 ตามลำดับ

ตาราง 6 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความเชื่อด้านสุขภาพรวม และแยกเป็นการรับรู้ทั้ง 4 ด้านของกลุ่มตัวอย่าง

ตัวแปร	จำนวน (คน)	ร้อยละ	$\bar{X}$	S
1. ความเชื่อด้านสุขภาพ				
ความเชื่อด้านสุขภาพระดับสูงมาก	4	1.90	4.54	.04
ความเชื่อด้านสุขภาพระดับสูง	188	87.40	3.88	.21
ความเชื่อด้านสุขภาพระดับปานกลาง	23	10.70	3.36	.12
รวม	215	100.00	3.83	.27

ตาราง 6 (ต่อ)

ตัวแปร	จำนวน (คน)	ร้อยละ	$\bar{X}$	S
2. การรับรู้โอกาสเสี่ยงต่อการเกิดอุบัติเหตุในการกีฬา				
การรับรู้ระดับมาก	39	18.10	3.82	.22
การรับรู้ระดับปานกลาง	176	81.90	3.21	.21
รวม	215	100.00	3.71	.32
2. การรับรู้ความรุนแรงในการเกิดอุบัติเหตุในการกีฬา				
การรับรู้ระดับเพียงเล็กน้อย	5	2.30	3.75	.24
การรับรู้ระดับปานกลาง	87	40.50	3.07	.24
การรับรู้ระดับมาก	123	57.20	2.33	.20
รวม	215	100.00	3.44	.44
3. การรับรู้ประโยชน์ในการป้องกันอุบัติเหตุในการกีฬา				
การรับรู้ระดับปานกลาง	8	3.70	4.74	.18
การรับรู้ระดับมาก	150	69.80	4.10	.26
การรับรู้ระดับมากที่สุด	57	26.50	3.27	.12
รวม	215	100.00	4.24	.41
4. การรับรู้อุปสรรคในการป้องกันอุบัติเหตุในการกีฬา				
การรับรู้ระดับเพียงเล็กน้อย	1	.46	4.61	.15
การรับรู้ระดับปานกลาง	44	20.47	3.92	.25
การรับรู้ระดับมาก	126	58.60	3.07	.17
การรับรู้ระดับมากที่สุด	44	20.47	2.33	.16
รวม	215	100.00	3.88	.55

จากตาราง 6 แสดงค่าเฉลี่ยของความเชื่อด้านสุขภาพในภาพรวมและแยกเป็นรายด้าน
ดังนี้

1. ความเชื่อด้านสุขภาพในภาพรวม พบว่า นักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง มีความเชื่อด้านสุขภาพรวมอยู่ในระดับสูง คือมีค่าเฉลี่ยของคะแนนเท่ากับ 3.83 เมื่อเปรียบเทียบกับเกณฑ์ พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่ จะมีความเชื่อด้านสุขภาพอยู่ในระดับสูง คิดเป็นร้อยละ 87.40 รองลงมาคือมีความเชื่อด้านสุขภาพอยู่ในระดับสูงมาก คิดเป็นร้อยละ 1.90 และสุดท้ายคือมีความเชื่อด้านสุขภาพอยู่ในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 10.70

2. การรับรู้โอกาสเสี่ยงในการเกิดอุบัติเหตุ พบว่า นักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง มีการรับรู้โอกาสเสี่ยงในการเกิดอุบัติเหตุอยู่ในระดับมาก คือมีค่าเฉลี่ยของคะแนนเท่ากับ 3.71 เมื่อเปรียบเทียบกับเกณฑ์ พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่มีการรับรู้โอกาสเสี่ยงในการเกิดอุบัติเหตุอยู่ในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 81.90 รองลงมาคือมีการรับรู้โอกาสเสี่ยงในการเกิดอุบัติเหตุอยู่ในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 18.10

3. การรับรู้ความรุนแรงในการเกิดอุบัติเหตุ พบว่า นักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง มีการรับรู้ความรุนแรงในการเกิดอุบัติเหตุอยู่ในระดับปานกลาง คือมีค่าเฉลี่ยของคะแนนเท่ากับ 3.44 เมื่อเปรียบเทียบกับเกณฑ์ พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่มีการรับรู้ความรุนแรงในการเกิดอุบัติเหตุอยู่ในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 57.20 รองลงมาคือมีการรับรู้ความรุนแรงในการเกิดอุบัติเหตุอยู่ในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 40.50 และสุดท้ายคือมีการรับรู้ความรุนแรงในการเกิดอุบัติเหตุอยู่ในระดับเพียงเล็กน้อย คิดเป็นร้อยละ 2.30

4. การรับรู้ประโยชน์ในการป้องกันการเกิดอุบัติเหตุ พบว่านักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง มีอยู่ในระดับมาก คือมีค่าเฉลี่ยของคะแนนเท่ากับ 4.24 เมื่อเปรียบเทียบกับเกณฑ์ พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่มีการรับรู้ประโยชน์ในการป้องกันการเกิดอุบัติเหตุ อยู่ในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 69.80 รองลงมาคือมีการรับรู้ประโยชน์ในการป้องกันการเกิดอุบัติเหตุอยู่ในระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 26.50 และสุดท้ายคือมีการรับรู้ประโยชน์ในการป้องกันการเกิดอุบัติเหตุอยู่ในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 3.70

5. การรับรู้อุปสรรคในการป้องกันอุบัติเหตุ พบว่านักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง มีอยู่ในระดับมาก คือมีค่าเฉลี่ยของคะแนนเท่ากับ 3.88 เมื่อเปรียบเทียบกับเกณฑ์ พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่มีการรับรู้อุปสรรคในการป้องกันอุบัติเหตุ อยู่ในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 58.60 รองลงมาคือมีการรับรู้อุปสรรคในการป้องกันการเกิดอุบัติเหตุอยู่ในระดับมากที่สุดและปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 20.47 เท่ากัน และสุดท้ายคือมีการรับรู้อุปสรรคในการป้องกันการเกิดอุบัติเหตุอยู่ในระดับเพียงเล็กน้อย คิดเป็นร้อยละ .46

ตาราง 7 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน พฤติกรรมความปลอดภัยในการกีฬาของกลุ่มตัวอย่าง

ระดับพฤติกรรมความปลอดภัยในการกีฬา	จำนวน (คน)	ร้อยละ	$\bar{X}$	S
ระดับดี	148	68.80	1.56	.14
ระดับปานกลาง	67	31.20	1.18	.11
รวม	215	100.00	1.44	.22

จากตาราง 7 แสดงว่าในด้านพฤติกรรมความปลอดภัยในการกีฬานั้น นักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างมีพฤติกรรมความปลอดภัยในการกีฬาอยู่ในระดับดี คือมีค่าเฉลี่ยของคะแนนเท่ากับ 1.44 เมื่อเปรียบเทียบกับเกณฑ์ พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่มีพฤติกรรมความปลอดภัยในการกีฬาอยู่ในระดับดี คิดเป็นร้อยละ 68.80 รองลงมาคือมีพฤติกรรมความปลอดภัยในการกีฬาอยู่ในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 31.20

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลตามความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า และสมมติฐานการศึกษาค้นคว้า

สมมติฐานข้อที่ 1 เพศ ชนิดกีฬา สภาพของสนาม ความรู้เกี่ยวกับความปลอดภัยในการกีฬา ความเชื่อด้านสุขภาพ สามารถร่วมทำนายพฤติกรรมความปลอดภัยในการกีฬานักเรียนได้

ตาราง 8 การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอนหาปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมความปลอดภัยในการกีฬา

ขั้นที่	ตัวทำนาย	B	SE B	Beta	R ²	R ² Change	T	p
1	ความเชื่อด้านสุขภาพ	.3025	.0498	.3746	.1540		6.075	.0000
2	ชนิดกีฬา	-.1073	.0306	-.2231	.1863	.0323	-3.511	.0005
3	เพศ	.0789	.0311	.1624	.2103	.0240	2.537	.0119
	Constant	.2591	.1901				1.363	.1745
n = 215		R ² = .2103	R ² Adjust = .1991	SE B = .1964	F = 18.7340	p = .0000		

จากผลการวิเคราะห์ตามตาราง 8 พบว่า

ขั้นที่ 1 ปัจจัยที่ถูกเลือกเข้ามาพิจารณาในลำดับแรก คือ ความเชื่อด้านสุขภาพสามารถทำนายได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ซึ่งพบว่าความเชื่อด้านสุขภาพ มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมความปลอดภัยในการกีฬาของกลุ่มตัวอย่าง โดยมีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยเท่ากับ .30 ซึ่งหมายความว่า เมื่อคะแนนความเชื่อด้านสุขภาพเพิ่มขึ้น 1 หน่วย จะทำให้คะแนนพฤติกรรมความปลอดภัยในการกีฬาเพิ่มขึ้น .30 หน่วย ความเชื่อด้านสุขภาพเพียงปัจจัยเดียว สามารถทำนายพฤติกรรมความปลอดภัยในการกีฬาได้ร้อยละ 15.40

ขั้นที่ 2 ปัจจัยที่ถูกเลือกเข้ามาพิจารณาคือ ชนิดกีฬา สามารถทำนายได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ซึ่งพบว่าชนิดกีฬามีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมความปลอดภัยในการกีฬาของกลุ่มตัวอย่าง โดยมีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยเท่ากับ -.11 ซึ่งหมายความว่า กีฬาปะทะ จะทำให้คะแนนพฤติกรรมความปลอดภัยในการกีฬาลดลง .11 หน่วย ซึ่งทั้งชนิดกีฬา และความเชื่อด้านสุขภาพ สามารถร่วมกันทำนายพฤติกรรมความปลอดภัยในการกีฬาได้เพิ่มขึ้นเป็น ร้อยละ 18.63 ($R^2 = .1863$) โดยที่ชนิดกีฬาเพียงปัจจัยเดียว สามารถทำนายพฤติกรรมความปลอดภัยในการกีฬาได้ ร้อยละ 3.23 ($R^2 \text{ Change} = .0323$)

ขั้นที่ 3 ปัจจัยที่ถูกเลือกเข้ามาพิจารณาคือ เพศสามารถทำนายได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ซึ่งพบว่าเพศมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมความปลอดภัยในการกีฬาของกลุ่มตัวอย่าง โดยมีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยเท่ากับ .08 ซึ่งหมายความว่า เพศชายจะทำให้คะแนนพฤติกรรมความปลอดภัยในการกีฬาเพิ่มขึ้น .08 หน่วย ซึ่งทั้ง 3 ปัจจัยนี้ ได้แก่ เพศ ชนิดกีฬา และความเชื่อด้านสุขภาพ สามารถร่วมกันทำนายพฤติกรรมความปลอดภัยในการกีฬาได้เพิ่มขึ้นเป็น ร้อยละ 21.03 ($R^2 = .2103$) โดยที่เพศเพียงปัจจัยเดียว สามารถทำนายพฤติกรรมความปลอดภัยในการกีฬาได้ร้อยละ 2.40 ($R^2 \text{ Change} = .0240$)

ต่อจากนั้นไม่มีตัวแปรใดถูกเลือกเข้ามาในสมการทำนาย
สามารถเขียนเป็นสมการถดถอยได้ดังนี้

$$y = .2591 + 0.3025X_1 - 0.1073X_2 + 0.0789X_3$$

โดยที่

y	=	พฤติกรรมความปลอดภัยในการกีฬา
X ₁	=	ความเชื่อด้านสุขภาพ
X ₂	=	กีฬาปะทะ
X ₃	=	เพศชาย

สรุปผลการวิเคราะห์ตามสมมติฐานข้อที่ 1 พบว่าไม่สอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 1 คือ ความเชื่อด้านสุขภาพ ชนิดกีฬา และเพศ สามารถร่วมทำนายพฤติกรรมความปลอดภัยในการกีฬา ของนักเรียนได้ ส่วนสภาพของสนามและความรู้เรื่องความปลอดภัยในการกีฬาไม่ถูกคัดเลือกเข้าใน สมการ

สมมติฐานข้อที่ 2 คือ นักเรียนชายและหญิงที่มีการศึกษาชนิดกีฬาต่างกันจะมีพฤติกรรม ความปลอดภัยในการกีฬาแตกต่างกัน

ตาราง 9 การวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S) ของคะแนนพฤติกรรมความ ปลอดภัยในการกีฬาของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปร	พฤติกรรมความปลอดภัยในการกีฬา		
	N	$\bar{X}$	S
เพศ			
ชาย	154	1.46	.22
หญิง	61	1.39	.21
รวม	215	1.44	.22
ชนิดกีฬา			
ปะทะ	63	1.38	.18
ไม่ปะทะ	152	1.47	.23
รวม	215	1.44	.22

จากตาราง 9 แสดงค่าคะแนนพฤติกรรมความปลอดภัยในการกีฬาของนักเรียน โดย จำแนกตามตัวแปรเพศ คือ เพศชาย มีคะแนนเฉลี่ย 1.46 เพศหญิง มีคะแนนเฉลี่ย 1.39 และตัวแปร ชนิดกีฬา คือ กลุ่มที่ศึกษาชนิดกีฬาปะทะ มีคะแนนเฉลี่ย 1.38 กลุ่มที่ศึกษาชนิดกีฬาไม่ปะทะ มี คะแนนเฉลี่ย 1.47 แล้วนำไปวิเคราะห์ความแปรปรวน โดยมีตัวแปรตามคือ พฤติกรรมความ ปลอดภัยในการกีฬา ในสมมติฐานข้อที่ 2 ดังปรากฏตามตาราง 10

ตาราง 10 การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบ 2 ทาง ของพฤติกรรมความปลอดภัยในการกีฬา เมื่อพิจารณาตามเพศและชนิดกีฬา

แหล่งความแปรปรวน	ss	df	MS	F	p-Value
เพศ (ก)	0.226	1	0.226	5.002*	.026
ชนิดกีฬา (ข)	0.518	1	0.518	11.454***	.001
ก x ข	0.018	1	0.018	0.404	.526
ส่วนที่เหลือ	9.548	211	0.045		
รวม	10.311	214	0.048		

* นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 *** นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

จากตาราง 10 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล แสดงว่า เพศและชนิดกีฬาไม่มีอิทธิพลร่วมกันหรือไม่มีผลร่วมกันต่อพฤติกรรมความปลอดภัยในการกีฬา แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นักเรียนที่มีเพศต่างกันมีพฤติกรรมความปลอดภัยในการกีฬาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนักเรียนชายจะมีพฤติกรรมความปลอดภัยในการกีฬาสูงกว่านักเรียนหญิง ($\bar{X} = 1.46$, $\bar{X} = 1.39$) และนักเรียนที่ศึกษาชนิดกีฬาต่างกันมีพฤติกรรมความปลอดภัยในการกีฬาแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 โดยนักเรียนที่ศึกษากีฬาไม่ปะทะมีพฤติกรรมความปลอดภัยสูงกว่านักเรียนที่ศึกษากีฬาปะทะ ($\bar{X} = 1.47$, $\bar{X} = 1.38$)

ผลการวิเคราะห์ ตามสมมติฐานข้อ 2 สรุปได้ว่า ไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ คือ ตัวแปรเพศและชนิดกีฬาไม่มีอิทธิพลร่วมกันหรือไม่มีผลร่วมกันต่อพฤติกรรมความปลอดภัยในการกีฬา แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นักเรียนชายมีพฤติกรรมความปลอดภัยในการกีฬาสูงกว่านักเรียนหญิง และนักเรียนที่ศึกษากีฬาชนิดไม่ปะทะมีพฤติกรรมความปลอดภัยในการกีฬาสูงกว่านักเรียนที่ศึกษากีฬาชนิดปะทะ

สมมติฐานข้อที่ 3 นักเรียนชายและหญิงที่มีความรู้เรื่องความปลอดภัยในการกีฬาต่างกัน จะมีพฤติกรรมความปลอดภัยในการกีฬาแตกต่างกัน

ในการศึกษาส่วนนี้ แบ่งระดับความรู้เรื่องความปลอดภัยในการกีฬาออกเป็น 2 ระดับคือ ระดับสูง ระดับต่ำ โดยใช้ค่าเฉลี่ยความรู้เรื่องความปลอดภัยในการกีฬาของกลุ่มตัวอย่างเป็นเกณฑ์ ดังตาราง 11

ตาราง 11 พฤติกรรมความปลอดภัยในการกีฬาของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามระดับความรู้เรื่องความปลอดภัยในการกีฬา

กลุ่มระดับความรู้	พฤติกรรมความปลอดภัยในการกีฬา		
	n	$\bar{X}$	S
กลุ่มระดับสูง	125	1.46	.22
กลุ่มระดับต่ำ	90	1.43	.22
รวม	215	1.44	.22

จากตาราง 11 แสดงค่าคะแนนพฤติกรรมความปลอดภัยในการกีฬาของนักเรียน โดยจำแนกตามระดับความรู้เรื่องความปลอดภัยในการกีฬา 2 กลุ่ม คือ กลุ่มระดับสูง มีคะแนนเฉลี่ย 1.46 กลุ่มระดับต่ำ มีคะแนนเฉลี่ย 1.43 แล้วนำไปวิเคราะห์ความแปรปรวน โดยมีตัวแปรตามคือ พฤติกรรมความปลอดภัยในการกีฬา ในสมมติฐานข้อที่ 3 และสมมติฐานข้อที่ 5 ดังปรากฏตามตาราง 12 และตาราง 15

ตาราง 12 การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบ 2 ทาง ของ พฤติกรรมความปลอดภัยในการกีฬา เมื่อพิจารณาตามเพศและระดับความรู้เรื่องความปลอดภัยในการกีฬา

แหล่งความแปรปรวน	ss	df	MS	F	p-Value
เพศ (ก)	0.226	1	0.226	4.790*	.030
ความรู้ (ข)	0.067	1	0.067	1.422	.234
ก x ข	0.046	1	0.046	0.966	.327
ส่วนที่เหลือ	9.972	211	0.047		
รวม	10.311	214	0.048		

* นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 12 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า เพศและความรู้เรื่องความปลอดภัยในการกีฬา ไม่มีอิทธิพลร่วมกันหรือไม่มีผลร่วมกันต่อพฤติกรรมความปลอดภัยในการกีฬา แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นักเรียนที่มีเพศต่างกันมีพฤติกรรมความปลอดภัยในการกีฬาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนักเรียนชายจะมีพฤติกรรมความปลอดภัยในการกีฬาสูงกว่า

นักเรียนหญิง ($\bar{X} = 1.46$, $\bar{X} = 1.39$) และนักเรียนที่ความรู้เรื่องความปลอดภัยในการกีฬาต่างกันมีพฤติกรรมความปลอดภัยในการกีฬาไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ผลการวิเคราะห์ สรุปได้ว่า ไม่สอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 3 คือตัวแปรเพศและความรู้เรื่องความปลอดภัยในการกีฬาไม่มีอิทธิพลร่วมกันหรือไม่มีผลร่วมกันต่อพฤติกรรมความปลอดภัยในการกีฬา แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นักเรียนชายมีพฤติกรรมความปลอดภัยในการกีฬาสูงกว่านักเรียนหญิง

สมมติฐานข้อที่ 4 นักเรียนชายและหญิงที่มีความเชื่อด้านสุขภาพต่างกันจะมีพฤติกรรมความปลอดภัยในการกีฬาแตกต่างกัน

ในการศึกษาส่วนนี้ แบ่งระดับความเชื่อด้านสุขภาพออกเป็น 2 ระดับคือ ระดับสูง ระดับต่ำ โดยใช้ค่าเฉลี่ยความเชื่อด้านสุขภาพของกลุ่มตัวอย่างเป็นเกณฑ์ ดังตาราง 13

ตาราง 13 พฤติกรรมความปลอดภัยในการกีฬาของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามระดับความเชื่อด้านสุขภาพ

กลุ่มระดับความเชื่อด้านสุขภาพ	พฤติกรรมความปลอดภัยในการกีฬา		
	n	$\bar{X}$	S
กลุ่มระดับสูง	121	1.51	.20
กลุ่มระดับต่ำ	94	1.36	.21
รวม	215	1.44	.22

จากตาราง 13 แสดงค่าคะแนนพฤติกรรมความปลอดภัยในการกีฬาของนักเรียน โดยจำแนกตามระดับความเชื่อด้านสุขภาพ 2 กลุ่ม คือ กลุ่มระดับสูง มีคะแนนเฉลี่ย 1.51 กลุ่มระดับต่ำ มีคะแนนเฉลี่ย 1.36 แล้วนำไปวิเคราะห์ความแปรปรวน โดยมีตัวแปรตามคือ พฤติกรรมความปลอดภัยในการกีฬา ในสมมติฐานข้อที่ 4 และสมมติฐานข้อที่ 5 ดังปรากฏตามตาราง 14 และตาราง

ตาราง 14 การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบ 2 ทาง ของ พฤติกรรมความปลอดภัยในการกีฬา เมื่อพิจารณาตามเพศและความเชื่อด้านสุขภาพ

แหล่งความแปรปรวน	ss	df	MS	F	p-Value
เพศ (ก)	.226	1	.226	5.363*	.028
ความเชื่อด้านสุขภาพ (ข)	1.087	1	1.087	25.755***	.000
ก x ข	.092	1	.092	2.182	.067
ส่วนที่เหลือ	8.906	211	.042		
รวม	10.311	214	.048		

*นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 *** นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

จากตาราง 14 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า เพศและความเชื่อด้านสุขภาพไม่มีอิทธิพลร่วมกันหรือไม่มีผลร่วมกันต่อพฤติกรรมความปลอดภัยในการกีฬา แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นักเรียนที่มีเพศต่างกันมีพฤติกรรมความปลอดภัยในการกีฬา ต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนักเรียนชายจะมีพฤติกรรมความปลอดภัยในการกีฬาสูงกว่านักเรียนหญิง ($\bar{X} = 1.46$, $\bar{X} = 1.39$) และนักเรียนที่มีความเชื่อด้านสุขภาพต่างกันมีพฤติกรรมความปลอดภัยในการกีฬาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 โดยนักเรียนที่มีความเชื่อด้านสุขภาพในระดับสูงจะมีพฤติกรรมความปลอดภัยในการกีฬาสูงกว่านักเรียนที่มีความเชื่อด้านสุขภาพในระดับต่ำ ($\bar{X} = 1.51$, $\bar{X} = 1.36$)

ผลการวิเคราะห์ สรุปได้ว่า ไม่สอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 4 คือตัวแปรเพศและความเชื่อด้านสุขภาพไม่มีอิทธิพลร่วมกันหรือไม่มีผลร่วมกันต่อพฤติกรรมความปลอดภัยในการกีฬา แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นักเรียนชายมีพฤติกรรมความปลอดภัยในการกีฬาสูงกว่านักเรียนหญิง และนักเรียนที่มีความเชื่อด้านสุขภาพในระดับสูงจะมีพฤติกรรมความปลอดภัยในการกีฬาสูงกว่านักเรียนที่มีความเชื่อด้านสุขภาพในระดับต่ำ

สมมติฐานข้อที่ 5 นักเรียนที่ศึกษานิคีฬาต่างกัน ความรู้เรื่องความปลอดภัยในการกีฬาต่างกัน และมีความเชื่อด้านสุขภาพต่างกันจะมีพฤติกรรมความปลอดภัยในการกีฬาแตกต่างกัน

ในการศึกษาส่วนนี้ เป็นการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบ 3 ทาง (Three - way Analysis of Variance) โดยมีตัวแปรตามคือ พฤติกรรมความปลอดภัยในการกีฬา และนำเสนอดังนี้

ตาราง 15 การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบ 3 ทาง ของ พฤติกรรมความปลอดภัยในการกีฬา เมื่อพิจารณาตามชนิดกีฬา ความรู้และความเชื่อด้านสุขภาพ

แหล่งความแปรปรวน	ss	df	MS	F	p-Value
ชนิดกีฬา (ก)	.327	1	.327	8.246**	.005
ความรู้(ข)	.027	1	.027	.670	.414
ความเชื่อด้านสุขภาพ (ค)	.737	1	.737	18.553***	.000
ก x ข	.114	1	.114	2.871	.061
ก x ค	.136	1	.136	3.415	.092
ข x ค	.009	1	.009	.236	.066
ก x ข x ค	.012	1	.012	.290	.627
ส่วนที่เหลือ	8.221	207	.040		
รวม	10.311	214	.048		

** นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01*** นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

จากตาราง 15 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า ตัวแปร ชนิดกีฬา ความเชื่อด้านสุขภาพ และความรู้เรื่องความปลอดภัยในการกีฬา ไม่มีอิทธิพลหรือไม่มีผลร่วมกันต่อพฤติกรรมความปลอดภัยในการกีฬา ทั้งจากการพิจารณาตัวแปรทั้ง 3 ด้าน หรือ 2 ด้านพร้อม ๆ กัน แต่เมื่อพิจารณาแยกเป็นรายด้าน พบว่า นักเรียนที่ศึกษาชนิดกีฬาต่างกันมีพฤติกรรมความปลอดภัยในการกีฬาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยนักเรียนที่ศึกษากีฬาไม่ปะทะมีพฤติกรรมความปลอดภัยสูงกว่านักเรียนที่ศึกษากีฬาปะทะ ($\bar{X} = 1.47$, $\bar{X} = 1.38$) และนักเรียนที่มีความเชื่อด้านสุขภาพต่างกันมีพฤติกรรมความปลอดภัยในการกีฬาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 โดยนักเรียนที่มีความเชื่อด้านสุขภาพในระดับสูงจะมีพฤติกรรมความปลอดภัยในการกีฬาสูงกว่านักเรียนที่มีความเชื่อด้านสุขภาพในระดับต่ำ ($\bar{X} = 1.51$, $\bar{X} = 1.36$)

ผลการวิเคราะห์ สรุปได้ว่า ไม่สอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 5 คือตัวแปรชนิดกีฬา ความรู้เรื่องความปลอดภัยในการกีฬา และความเชื่อด้านสุขภาพไม่มีอิทธิพลร่วมกันหรือไม่มีผลร่วมกันต่อพฤติกรรมความปลอดภัยในการกีฬา แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นักเรียนที่ศึกษากีฬาไม่ปะทะมีพฤติกรรมความปลอดภัยสูงกว่านักเรียนที่ศึกษากีฬาปะทะ และนักเรียนที่มีความเชื่อด้าน

สุขภาพในระดับสูงจะมีพฤติกรรมความปลอดภัยในการกีฬาสูงกว่านักเรียนที่มีความเชื่อด้าน
สุขภาพในระดับต่ำ

บทย่อ สรุปผล อภิปราย และข้อเสนอแนะ

บทย่อ

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอำนาจในการทำนายพฤติกรรมความปลอดภัยในการกีฬาของนักเรียนโรงเรียนกีฬา จังหวัดสุพรรณบุรี
2. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบพฤติกรรมความปลอดภัยในการกีฬาของนักเรียนโรงเรียนกีฬา จังหวัดสุพรรณบุรีตามตัวแปรเพศ ชนิดกีฬา ความรู้เรื่องความปลอดภัยในการกีฬา และความเชื่อด้านสุขภาพ

วิธีดำเนินการวิจัย

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือ นักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 จำนวน 215 คน เป็นนักเรียนชาย 155 คน และนักเรียนหญิง 60 คน ได้มาจากการประมาณขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตาราง Krejcie และ Morgan (พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2538 : 303)

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 5 ตอน คือ

- ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลของนักเรียนตามตัวแปรที่ต้องการศึกษา ได้แก่ เพศ ชนิดกีฬา สภาพของสนาม
- ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับสภาพของสนามกีฬาในโรงเรียน
- ตอนที่ 3 เป็นแบบวัดความรู้เรื่องความปลอดภัยในการกีฬา ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบปรนัย ชนิดเลือกตอบ แต่ละข้อมี 4 ตัวเลือก ซึ่งจะมีคำตอบที่ถูกต้องข้อละ 1 คำตอบ
- ตอนที่ 4 เป็นแบบวัดความเชื่อด้านสุขภาพ แบ่งเป็นการรับรู้ 4 ด้าน
- 4.1 การรับรู้โอกาสเสี่ยงต่อการเกิดอุบัติเหตุ
 - 4.2 การรับรู้ต่อความรุนแรงของการเกิดอุบัติเหตุ
 - 4.3 การรับรู้ประโยชน์ในการป้องกันอุบัติเหตุ

4.4 การรับรู้อุปสรรคในการป้องกันอุบัติเหตุ

ลักษณะของแบบสอบถามวัดความเชื่อด้านสุขภาพนี้เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า ซึ่งประกอบด้วยข้อความที่มีทั้งด้านบวกและด้านลบ แบ่งออกเป็น 5 ระดับ ดังนี้ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง ไม่เห็นด้วย ไม่แน่ใจ เห็นด้วย เห็นด้วยอย่างยิ่ง

ตอนที่ 5 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมความปลอดภัยในการกีฬา ลักษณะแบบสอบถามวัดการปฏิบัติมีตัวเลือก 3 ตัว ปฏิบัติเป็นประจำ ปฏิบัติเป็นบางครั้ง ไม่เคยปฏิบัติเลย

การหาคุณภาพเครื่องมือ

นำแบบทดสอบและแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try-Out) กับนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 ของโรงเรียนกีฬาจังหวัดขอนแก่น จำนวน 100 คน และดำเนินการดังนี้

1. แบบทดสอบความรู้เกี่ยวกับความปลอดภัยในการกีฬาโดยนำคะแนนที่ได้มาหา
 - 1.1 ค่าความยากง่าย
 - 1.2 ค่าอำนาจจำแนกโดยใช้วิธีสหสัมพันธ์แบบพอยต์ไบซีเรียล
 - 1.3 ค่าความเชื่อมั่น โดยแบบทดสอบวัดความรู้ ใช้สูตร KR 20 ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .71

2. แบบวัดความเชื่อด้านสุขภาพและแบบสอบถามด้านพฤติกรรมความปลอดภัยในการกีฬา

- 2.1 หาค่าอำนาจจำแนกโดยวิธีวิเคราะห์สหสัมพันธ์ (Correlation Analysis) แบบการหาค่าสหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนแต่ละข้อกับคะแนนรวมทั้งฉบับ (Item To Total Correlation)
- 2.2 ค่าความเชื่อมั่นแบบวัดความเชื่อด้านสุขภาพทั้งหมด ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .78 และแบบสอบถามวัดพฤติกรรมความปลอดภัยในการกีฬาได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .84

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่างตามตัวแปรเพศ ชนิดกีฬา สภาพของสนาม ความรู้เรื่องความปลอดภัยในการกีฬา ความเชื่อด้านสุขภาพ และพฤติกรรมความปลอดภัยในการกีฬา โดยคำนวณ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
2. วิเคราะห์เพื่อวิเคราะห์เพื่อหาตัวแปรที่มีประสิทธิภาพในการทำนาย พฤติกรรมความปลอดภัยในการกีฬา โดยใช้การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน
3. วิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างตัวแปรเพศกับชนิดกีฬา ตัวแปรเพศกับความรู้เรื่องความปลอดภัยในการกีฬา และตัวแปรเพศกับความเชื่อด้านสุขภาพ โดยใช้การวิเคราะห์

ความแปรปรวนแบบ 2 ทาง (Two - Way Analysis of Variance) และระหว่างตัวแปรชนิดกีฬา ความรู้เรื่องความปลอดภัยในการกีฬา และความเชื่อด้านสุขภาพ โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสามทาง (Three-Way Analysis of Variance) และทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธีเชฟเฟ

สรุปผลการวิจัย

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่าง

นักเรียนมีความรู้เกี่ยวกับความปลอดภัยในการกีฬาอยู่ในระดับดีมาก คือมีค่าเฉลี่ยของคะแนนเท่ากับร้อยละ 84 ส่วนความเชื่อด้านสุขภาพนั้น พบว่า นักเรียนมีความเชื่อด้านสุขภาพรวมอยู่ในระดับสูงคือมีค่าเฉลี่ยของคะแนน 3.83 และเมื่อจำแนกตามการรับรู้ทั้ง 4 ด้าน พบว่า นักเรียนมีการรับรู้ประโยชน์ของการป้องกันการเกิดอุบัติเหตุ การรับรู้อุปสรรคในการป้องกันอุบัติเหตุ และการรับรู้โอกาสเสี่ยงในการเกิดอุบัติเหตุ อยู่ในระดับมาก คือมีค่าเฉลี่ยของคะแนนเท่ากับ 4.24 3.88 และ 3.71 ตามลำดับ ส่วนการรับรู้ความรุนแรงในการเกิดอุบัติเหตุ นั้นนักเรียนมีการรับรู้อยู่ในระดับปานกลาง คือมีค่าเฉลี่ยของคะแนนเท่ากับ 3.44 ในด้านพฤติกรรมความปลอดภัยในการกีฬานั้น พบว่า นักเรียนมีพฤติกรรมความปลอดภัยในการกีฬาอยู่ในระดับดี คือมีค่าเฉลี่ยของคะแนนเท่ากับ 1.44 จากคะแนนเต็ม 2

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลตามสมมติฐาน

2.1 สมมติฐานข้อที่ 1 ได้แก่ เพศ ชนิดกีฬา สภาพของสนาม ความรู้เรื่องความปลอดภัยในการกีฬา ความเชื่อด้านสุขภาพสามารถร่วมกันทำนายพฤติกรรมความปลอดภัยในการกีฬาของนักเรียนได้ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐานข้อที่ 1 พบว่า ไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ดังนี้ ความเชื่อด้านสุขภาพ ชนิดกีฬา และเพศ สามารถร่วมกันทำนายพฤติกรรมความปลอดภัยในการกีฬาของนักเรียนได้ ร้อยละ 21.03 ส่วนสภาพของสนาม ความรู้เรื่องความปลอดภัยในการกีฬาไม่ถูกคัดเลือกเข้าในสมการทำนาย

2.2 สมมติฐานข้อที่ 2 ได้แก่ นักเรียนชายและหญิง ที่ศึกษาชนิดกีฬาที่ต่างกันจะมีพฤติกรรมความปลอดภัยในการกีฬาแตกต่างกัน ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐานข้อที่ 2 พบว่า ไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ดังนี้ พฤติกรรมความปลอดภัยในการกีฬาของนักเรียนไม่แตกต่างกันเมื่อพิจารณาจากเพศ และชนิดกีฬา พร้อมกันทั้งสองด้าน และเมื่อพิจารณาจากตัวแปรทีละด้าน พบว่า

2.2.1 นักเรียนชายจะมีพฤติกรรมความปลอดภัยในการกีฬาสูงกว่านักเรียนหญิง

2.2.2 นักเรียนที่ศึกษากีฬาไม่ปะทะจะมีพฤติกรรมความปลอดภัยในการกีฬาสูงกว่านักเรียนที่ศึกษากีฬาปะทะ

2.3 สมมติฐานข้อที่ 3 ได้แก่ นักเรียนชายและหญิงมีความรู้เรื่องความปลอดภัยในการกีฬาต่างกันจะมีพฤติกรรมความปลอดภัยในการกีฬาแตกต่างกัน ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐานข้อที่ 3 พบว่าไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ดังนี้ พฤติกรรมความปลอดภัยในการกีฬาของนักเรียนไม่แตกต่างกันเมื่อพิจารณาจากเพศและความรู้เรื่องความปลอดภัยในการกีฬาพร้อมกันทั้งสองด้าน และเมื่อพิจารณาจากตัวแปรที่ละด้าน พบว่านักเรียนชายจะมีพฤติกรรมความปลอดภัยในการกีฬาสูงกว่านักเรียนหญิงเท่านั้น

2.4 สมมติฐานข้อที่ 4 ได้แก่ นักเรียนชายและหญิงที่มีความเชื่อด้านสุขภาพต่างกันจะมีพฤติกรรมความปลอดภัยในการกีฬาแตกต่างกัน ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐานข้อที่ 4 พบว่าไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ดังนี้ พฤติกรรมความปลอดภัยในการกีฬาของนักเรียนไม่แตกต่างกันเมื่อพิจารณาจากเพศและความเชื่อด้านสุขภาพพร้อมกันทั้งสองด้าน และเมื่อพิจารณาจากตัวแปรที่ละด้าน พบว่า

2.4.1 นักเรียนชายจะมีพฤติกรรมความปลอดภัยในการกีฬาสูงกว่านักเรียนหญิง

2.4.2 นักเรียนที่มีความเชื่อด้านสุขภาพสูงจะมีพฤติกรรมความปลอดภัยในการกีฬาสูงกว่านักเรียนที่มีความเชื่อด้านสุขภาพต่ำ

2.5 สมมติฐานข้อที่ 5 ได้แก่ นักเรียนที่ศึกษาชนิดกีฬาที่ต่างกัน ความรู้เรื่องความปลอดภัยในการกีฬาต่างกันและมีความเชื่อด้านสุขภาพต่างกันจะมีพฤติกรรมความปลอดภัยในการกีฬาแตกต่างกัน ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐานข้อที่ 5 พบว่าไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ดังนี้ พฤติกรรมความปลอดภัยในการกีฬาของนักเรียนไม่แตกต่างกันเมื่อพิจารณาตัวแปรพร้อมกันทุกด้าน ได้แก่ ชนิดกีฬา ความรู้เรื่องความปลอดภัยในการกีฬา และความเชื่อด้านสุขภาพ และเมื่อพิจารณาจากตัวแปรที่ละด้าน พบว่า

2.5.1 นักเรียนที่ศึกษากีฬาไม่ปะทะจะมีพฤติกรรมความปลอดภัยในการกีฬาสูงกว่านักเรียนที่ศึกษากีฬาปะทะ

2.5.2 นักเรียนที่มีความเชื่อด้านสุขภาพสูงจะมีพฤติกรรมความปลอดภัยในการกีฬาสูงกว่านักเรียนที่มีความเชื่อด้านสุขภาพต่ำ

อภิปรายผล

การศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมความปลอดภัยในการกีฬา ของนักเรียนโรงเรียนกีฬา จังหวัดสุพรรณบุรี จากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 215 คน ผลวิจัยสามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1. การศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมความปลอดภัยในการกีฬา ของนักเรียนโรงเรียนกีฬาจังหวัดสุพรรณบุรี โดยใช้ตัวแปรเพศ ชนิดกีฬา สภาพของสนาม ความรู้เรื่องความปลอดภัยในการกีฬา ความเชื่อด้านสุขภาพ ผลการศึกษา พบว่า ความเชื่อด้านสุขภาพ ชนิดกีฬา และเพศ เป็นตัวแปรที่สามารถทำนายพฤติกรรมความปลอดภัยในการกีฬาได้ ทั้งนี้ ความเชื่อด้านสุขภาพเป็นตัวแปรแรกที่ถูกคัดเลือกเข้าในสมการ เนื่องจาก ความเชื่อเป็นองค์ประกอบหนึ่งซึ่งก่อให้เกิดความร่วมมือในการจะกระทำการสิ่งใดสิ่งหนึ่ง และความเชื่อด้านสุขภาพจะเป็นการรับรู้ผลดี ผลเสีย ของการกระทำพฤติกรรมนั้น ๆ โดยการกระทำของบุคคลจะขึ้นกับความเชื่อว่า พฤติกรรมนั้นจะป้องกันความเจ็บป่วยได้และมีความต้องการที่จะมีสุขภาพดี โดยมีแรงจูงใจที่จะหลีกเลี่ยงความเจ็บป่วย จากผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับการศึกษาของ สุรินธร กลัมพากร (2538 : ก-ข) พบว่า ความเชื่อด้านสุขภาพสามารถทำนายพฤติกรรมการใช้เข็มขัดนิรภัยได้ เขาวรัตน์ สุภกรรม (2539 : 80) พบว่า ความเชื่อด้านสุขภาพ สามารถทำนายพฤติกรรมการปฏิบัติเกี่ยวกับการป้องกันโรคฟันผุและเหงือกอักเสบ อัลลาร์ด (Allard. 1989 : 448 - 452) พบว่า ความเชื่อด้านสุขภาพมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรม การป้องกันโรคเอดส์

ตัวแปรอันดับรองที่สามารถทำนายพฤติกรรมความปลอดภัยในการกีฬาได้ คือ ชนิดกีฬา ทั้งนี้เนื่องจาก กีฬาบางประเภทเป็นเกมส้นัก มีการปะทะกันเสมอ การป้องกันการเกิดอุบัติเหตุ จึงขึ้นอยู่กับตัวนักกีฬาเองที่จะต้องมีความเป็นนักกีฬา ไม่เล่นผิดกติกาหรือนอกกฎเกณฑ์การแข่งขัน (สมชาย รัตนทองคำ. 2537 :365) ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของสเตรสส์ (Strauss. 1991 : 441) ที่พบว่า ชนิดกีฬาที่มีความสัมพันธ์กับปัจจัยเสี่ยงต่อการเกิดอุบัติเหตุจากการกีฬา

ตัวแปรอันดับสุดท้ายที่สามารถทำนายพฤติกรรมความปลอดภัยในการกีฬาได้ คือ เพศ ซึ่งเป็นตัวแปรที่กำหนดบทบาททางสังคมของแต่ละบุคคลทำให้พฤติกรรมของบุคคลต่อกิจกรรมใด กิจกรรมหนึ่งแตกต่างกันออกไป และยังเป็นปัจจัยพื้นฐานที่มีผลต่อความสามารถในการดูแลตนเองของบุคคล โดยจะเป็นตัวกำหนดความต้องการการดูแลตนเองโดยทั่วไป เพื่อคงไว้ซึ่งการทำหน้าที่ และสวัสดิภาพของบุคคล (Orem. 1988 : 235-238) สอดคล้องกับการศึกษาของ เขาวรัตน์ สุภกรรม (2539 : 80) พบว่า เพศ สามารถทำนายพฤติกรรมการปฏิบัติเกี่ยวกับการป้องกันโรคฟันผุ และเหงือกอักเสบ

2. การศึกษาเพื่อหาปฏิสัมพันธ์หรือผลร่วมกันระหว่างตัวแปร ผลการวิเคราะห์ สมมติฐานข้อที่ 2-5 พบว่า ไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ กล่าวคือ ตัวแปรอิสระที่นำมาศึกษา ในครั้งนี้ประกอบด้วย ตัวแปรเพศกับชนิดกีฬา ตัวแปรเพศกับความรู้เรื่องความปลอดภัยในการกีฬา และตัวแปรเพศกับความเชื่อด้านสุขภาพ รวมทั้งตัวแปรชนิดกีฬา ความรู้เรื่องความปลอดภัยในการกีฬา และความเชื่อด้านสุขภาพ ไม่มีผลหรืออิทธิพลร่วมกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่ากลุ่มนักเรียนที่ ศึกษาในครั้งนี้ มีพฤติกรรมความปลอดภัยในการกีฬาแตกต่างกัน โดยเป็นผลของตัวแปรอื่น ๆ นอกเหนือไปจากปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรดังกล่าวข้างต้น

แต่จากการวิเคราะห์สมมติฐานข้อที่ 2-5 โดยพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า

2.1 นักเรียนชายจะมีพฤติกรรมความปลอดภัยในการกีฬาสูงกว่านักเรียนหญิง ($\bar{X} = 1.46$, $\bar{X} = 1.39$)

2.2 นักเรียนที่ศึกษากีฬาไม่ปะทะจะมีพฤติกรรมความปลอดภัยในการกีฬาสูงกว่านักเรียนที่ศึกษากีฬาปะทะ ($\bar{X} = 1.47$, $\bar{X} = 1.38$)

2.3 นักเรียนที่มีความเชื่อด้านสุขภาพสูงจะมีพฤติกรรมความปลอดภัยในการกีฬาสูงกว่านักเรียนที่มีความเชื่อด้านสุขภาพต่ำกว่า ($\bar{X} = 1.51$, $\bar{X} = 1.36$)

อภิปรายผลได้ดังนี้

1. จากการศึกษาที่พบว่านักเรียนชายจะมีพฤติกรรมความปลอดภัยในการกีฬาสูงกว่านักเรียนหญิง ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก โดยธรรมชาติแล้ว เพศชายกับเพศหญิง มีลักษณะแตกต่างกันทั้ง โครงสร้างทางกายและจิตใจ ซึ่งมีผลต่อบุคลิกภาพ แนวคิด และการปฏิบัติของเพศทั้งสอง ส่วนใหญ่เพศชายจะมีการตัดสินใจที่รวดเร็วและเด็ดขาด ถึงแม้ว่า กลุ่มนักเรียนชายและหญิงที่ศึกษาได้ รับความรู้และประสบการณ์ใกล้เคียงกันเนื่องจากอยู่ในโรงเรียนเดียวกัน ผลการศึกษาสอดคล้องกับ เสริมศักดิ์ วิศาลภรณ์และคนอื่น ๆ (2537 : ไม่มีเลขหน้า) ทำการศึกษาผู้ขับขีรถจักรยานยนต์ ส่วนบุคคล 15 จังหวัด 1,235 คน พบว่า ผู้ขับขีรถจักรยานยนต์ส่วนบุคคลที่ยอมรับการใช้เข็มขัดนิรภัยในระดับมาก ได้แก่ เพศชาย และ ปกิจ พรหมายน (2530 : ก-ข) ศึกษาความรู้และการปฏิบัติตนในการป้องกันอุบัติเหตุจากการจราจรของผู้ขับขีรถยนต์นั่งส่วนบุคคล พบว่า เพศชายมีการปฏิบัติตนในการป้องกันอุบัติเหตุจากการจราจรดีที่สุด แต่ไม่สอดคล้องกับการศึกษาของ มยุณา ช่างภิญโญ (2538 : 88) เกี่ยวกับความรู้ เจตคติและการปฏิบัติเกี่ยวกับการป้องกันการบาดเจ็บทางกีฬาของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น พบว่า การปฏิบัติเกี่ยวกับการป้องกันการบาดเจ็บทางกีฬานักเรียนชาย และนักเรียนหญิงไม่แตกต่างกัน และการศึกษาของสุรศักดิ์ ชื่นชมจารี (2540 : 84) เกี่ยวกับพฤติกรรมความปลอดภัยในการกีฬาของนักกีฬาที่เข้าร่วมในการแข่งขันกีฬาแห่งชาติ ครั้งที่

28 พ.ศ. 2539 ที่พบว่า การปฏิบัติเกี่ยวกับความปลอดภัยในการกีฬาของนักกีฬาชาย และนักกีฬาหญิงไม่แตกต่างกัน

2. นักเรียนที่ศึกษากีฬาไม่ปะทะจะมีพฤติกรรมความปลอดภัยในการกีฬาสูงกว่านักเรียนที่ศึกษากีฬาปะทะ ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะความแตกต่างของการแข่งขันกีฬาทั้งสองชนิด โดยกีฬาไม่ปะทะจะเป็นกีฬาที่ผู้แข่งขันพยายามใช้ความสามารถของตนเองเอาชนะคู่ต่อสู้โดยไม่ใช้กำลังเข้าปะทะ ขณะที่กีฬาปะทะเป็นกีฬาที่ผู้เล่นทั้งสองฝ่ายพยายามที่จะใช้กำลังเข้าปะทะกัน เพื่อให้ฝ่ายตนเองได้เปรียบการแข่งขัน (สมชาย รัตนทองคำ. 2537 : 358-359) ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ ชไนเดอร์และกรีนเบิร์ก เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมที่เสี่ยงต่ออันตรายกับการเลือกชนิดกีฬา พบว่า นักกีฬาวิ่ง, เคนเพื่อสุขภาพ และเทนนิส จะมีพฤติกรรมที่เสี่ยงน้อยกว่านักกีฬาประเภททีม และกีฬาชนิดอื่น ๆ (Schneider and Greenberg. 1992 : 231 - 237) แต่ไม่สอดคล้องกับการศึกษาของสุรศักดิ์ ชื่นชมจารี (2540 : 86) เกี่ยวกับพฤติกรรมความปลอดภัยในการกีฬาของนักกีฬาที่เข้าร่วมในการแข่งขันกีฬาแห่งชาติ ครั้งที่ 28 พ.ศ. 2539 ที่พบว่านักกีฬาที่ลงแข่งขันในประเภทกีฬาต่างกัน มีการปฏิบัติเกี่ยวกับความปลอดภัยในการกีฬาของไม่แตกต่างกัน

3. นักเรียนที่มีความเชื่อด้านสุขภาพสูงจะมีพฤติกรรมความปลอดภัยในการกีฬาสูงกว่านักเรียนที่มีความเชื่อด้านสุขภาพต่ำกว่า การที่บุคคลจะกระทำหรือไม่กระทำการสิ่งใด ความเชื่อจะเป็นตัวเสริมกำลังพฤติกรรมอย่างที่เขาได้ทำไปแล้ว ให้เกิดความคงทนยิ่งขึ้น (พันธุ์ทิพย์ รามสูตร. 2531 : 401) ความเชื่อทางสุขภาพของแต่ละบุคคล มีส่วนทำให้บุคคลหลีกเลี่ยงการเกิดอุบัติเหตุหรือการบาดเจ็บได้ (Florio and others. 1979 : 46) ซึ่งความเชื่อด้านสุขภาพ จะเกี่ยวข้องกับการรับรู้ผลดี ผลเสียของการกระทำพฤติกรรมสุขภาพนั้น ๆ โดยได้มีการประยุกต์แบบแผนความเชื่อด้านสุขภาพในการใช้อุปกรณ์ป้องกันหู และการงดสูบบุหรี่ (Glendon and McKenna. 1995 : 84-85) ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของรุ่งศรี ศศิธร (2536 : ก-ข) เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างแบบแผนความเชื่อด้านสุขภาพ ความเชื่ออำนาจควบคุมทางสุขภาพ กับ การปฏิบัติเพื่อป้องกันการเกิดอุบัติเหตุจากการทำงานของคณงานก่อสร้าง จำนวน 200 คน พบว่าแบบแผนความเชื่อด้านสุขภาพมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการปฏิบัติเพื่อป้องกันการเกิดอุบัติเหตุจากการทำงาน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเพื่อการศึกษา

1. จากผลการวิจัยครั้งนี้ พบว่า ความเชื่อด้านสุขภาพ ชนิดกีฬา และเพศเป็นตัวแปรที่มีความสำคัญต่อพฤติกรรมความปลอดภัยในการกีฬา โดยความเชื่อด้านสุขภาพ เป็นตัวแปรที่มีความสำคัญอันดับแรกในการอธิบายพฤติกรรมความปลอดภัยในการกีฬา ดังนั้นในการเรียนการสอนควรมุ่งให้ผู้เรียนเกิดความเชื่อด้านสุขภาพ โดยการสร้างการรับรู้ทั้ง 4 ด้าน ซึ่งประกอบด้วย การรับรู้โอกาสเสี่ยงต่อการเกิดอุบัติเหตุ การรับรู้ต่อความรุนแรงของการเกิดอุบัติเหตุ การรับรู้ประโยชน์ในการป้องกันอุบัติเหตุ และการรับรู้อุปสรรคในการป้องกันอุบัติเหตุ นอกจากนี้ในการเรียนการสอนผู้สอนควรตระหนัก และให้ความสำคัญต่อความแตกต่างของชนิดกีฬา และเพศ โดยผลการวิจัยที่พบว่า นักเรียนชายมีพฤติกรรมความปลอดภัยในการกีฬาสูงกว่านักเรียนหญิงและ นักเรียนที่ศึกษากีฬาไม่ปะทะจะมีพฤติกรรมความปลอดภัยในการกีฬาสูงกว่านักเรียนที่ศึกษากีฬาปะทะ ดังนั้น ในการจัดกระบวนการเรียนการสอน ควรให้ความสำคัญต่อความแตกต่างของเพศ และการแข่งขันกีฬาทั้งสองประเภท ซึ่งก่อให้เกิดพฤติกรรมความปลอดภัยในการกีฬาที่แตกต่างกันของนักเรียน

2. จากการศึกษาข้อมูลพื้นฐานของนักเรียน พบว่านักเรียนมีความรู้เกี่ยวกับความปลอดภัยในการกีฬาอยู่ในระดับดีมาก ความเชื่อด้านสุขภาพรวมอยู่ในระดับสูง และความเชื่อด้านสุขภาพแยกเป็นรายด้านโดยแบ่งเป็นการรับรู้ทั้ง 4 ด้าน พบว่า นักเรียนมีการรับรู้ประโยชน์ของการป้องกัน การเกิดอุบัติเหตุ การรับรู้อุปสรรคในการป้องกันอุบัติเหตุ และ การรับรู้โอกาสเสี่ยงในการเกิดอุบัติเหตุ อยู่ในระดับมาก ส่วนการรับรู้ความรุนแรงในการเกิดอุบัติเหตุอยู่ในระดับปานกลาง และมีพฤติกรรมความปลอดภัยในการกีฬาอยู่ในระดับดี แสดงให้เห็นถึงความสามารถของการจัดการเรียนการสอน ในหลักสูตรทางด้านกีฬาของโรงเรียนกีฬาจังหวัดสุพรรณบุรี ซึ่งควรได้มีการพัฒนาจัดทำเป็น โปรแกรมการสอนต้นแบบ สำหรับโรงเรียนกีฬาจังหวัดอื่น ๆ ที่สนใจจะได้นำไปใช้ได้

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยต่อไป

1. เสนอให้มีการนำรูปแบบพฤติกรรมสุขภาพร่วมกับแนวคิดในการควบคุมตนเองมาประยุกต์ใช้ในการวิจัยในเรื่องพฤติกรรมความปลอดภัยในการกีฬา และควรนำตัวแปรอื่น มาศึกษาค้นคว้า เช่น ความเชื่ออำนาจภายในและภายนอกคนทางด้านสุขภาพ ประสบการณ์การเกิดอุบัติเหตุในการเล่นกีฬา ความสามารถทางการกีฬา

2. ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมความปลอดภัยในการกีฬากับนักเรียนโรงเรียนกีฬาทั่วประเทศ เพื่อนำมาเปรียบเทียบกับผลการวิจัยเรื่องนี้ และนำข้อมูลมาใช้ประโยชน์ในการปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรวิชาการกีฬาต่อไป

3. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างตัวแปรเพศกับชนิดกีฬา เพศกับความรู้เรื่องความปลอดภัยในการกีฬา เพศกับความเชื่อด้านสุขภาพ และระหว่างตัวแปรชนิดกีฬา ความรู้เรื่องความปลอดภัยในการกีฬา และความเชื่อด้านสุขภาพ ควรใช้การวิเคราะห์จำแนกหมู่ (Multiple Classification Analysis) จะทำให้ผลการศึกษาค้นคว้ามีความสมบูรณ์และชัดเจนยิ่งขึ้น กว่าวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทาง และสามทางที่เป็นสถิติที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้

4. ควรมีการศึกษาในเชิงทดลอง เพื่อหาต้นแบบในการพัฒนาพฤติกรรมความปลอดภัยในการกีฬาของนักเรียนโรงเรียนกีฬาต่อไป

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กานดา พูนลาภทวี. สถิติเพื่อการวิจัย. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ : ฟิสิกส์เซนเตอร์การพิมพ์, 2530.
- กีฬาแห่งประเทศไทย, การ. แผนพัฒนาการกีฬาแห่งชาติ ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2540-2544). กรุงเทพฯ : ม.ป.ป., อัดสำเนา.
- โกวิท วงศ์สุวรรณ. รัฐวิทยา รัฐศาสตร์เบื้องต้น. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แพรววิทยา, 2522.
- คณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, สำนักงาน. แนวคิดและทิศทางการพัฒนาประเทศในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 8. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2538.
- จรินทร์ ธานีรัตน์. สวัสดิศึกษา. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์, 2525.
- จินตนา เหลืองสุวชัย. ความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้และเจตคติต่อโรคกับพฤติกรรมการป้องกัน การติดเชื้อโรคเอดส์ของวัยรุ่น ในชุมชนแออัดแห่งหนึ่งในกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ วท.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยมหิดล, 2534. อัดสำเนา.
- เจลา เพียรชอบ. การศึกษาการดูแลตนเองของนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 6 ในกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2529. อัดสำเนา.
- เฉลิมชัย ชัยกิตติภรณ์. “เอกสารการสอนหน่วยที่ 1,” การบริหารความปลอดภัย. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2533.
- ชัยยงค์ ผ่องแผ้ว. สวัสดิศึกษาในการขับขี่ยานยนต์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จังหวัดปราจีนบุรี. ปรียัญญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2532. อัดสำเนา.
- ชัยวัฒน์ เหล่าสืบสกุลไทย. การบาดเจ็บทางการกีฬา. ลำปาง : ศูนย์พลศึกษาและกีฬา จังหวัดลำปาง, 2535. อัดสำเนา.
- ชาญชัย โพธิ์คลัง. สวัสดิภาพในการเล่นกีฬา. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์, 2533.
- ชูศรี วงศ์รัตนะ. เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย. กรุงเทพฯ : ศูนย์หนังสือจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2537.
- ณรงค์ ฅ เชียงใหม่. อุบัติภัยวิทยา. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์, 2532.
- ธนวรรณ อัมสมบูรณ์. “การประเมินผลงานสุศึกษาในโรงเรียน:กระบวนการวิเคราะห์อย่างเป็นระบบ,” วารสารสุศึกษา. 8(29) : 24-26 ; เมษายน-พฤษภาคม, 2528.

ธีรวัฒน์ กุลทนันทน์ และนิสารัตน์ ใจดี. "การบาดเจ็บจากการกีฬา," สมาคมออร์โธปิดิกส์แห่งประเทศไทย. 11(1) : 3 -11 ; มีนาคม 2529.

ธีรวัฒน์ กุลทนันทน์. การปฐมพยาบาลเนื่องจากการบาดเจ็บทางการกีฬา. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2535.

นักรัศวรรณ อินประสิทธิ์. ความสัมพันธ์ระหว่าง ความเชื่อด้านสุขภาพกับพฤติกรรมสุขภาพ ในการป้องกันโรคชนิดโรคของแรงงาน โรงโม้หิน จังหวัดสระบุรี. วิทยานิพนธ์ วท.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยมหิดล, 2536. อัดสำเนา.

นิตยา เชนจำ. ความเชื่อด้านสุขภาพ และการปฏิบัติตนเพื่อดูแลสุขภาพของบุคลากรชายใน โรงพยาบาล. วิทยานิพนธ์ วท.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยมหิดล, 2535. อัดสำเนา.

นิภา มนูญปัจจุ. การวิจัยทางสุขศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : อักษรบัณฑิต, 2528.

นิรนาท วิทย์โชกิตติคุณ. ความสามารถในการดูแลตนเอง และสภาวะสุขภาพของผู้สูงอายุ. วิทยานิพนธ์ วท.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยมหิดล, 2534. อัดสำเนา.

บุญเยี่ยม ตระกูลวงศ์. "นวัตกรรมการให้สุศึกษาเรื่องพยาธิใบไม้ตับ," ใน โรคพยาธิใบไม้ตับบริโภค นิสัย กับแนวคิดและการแก้ไขทางสังคมศาสตร์และสุศึกษา. กรุงเทพฯ : กองบริการศึกษา มหาวิทยาลัยมหิดล, 2528.

บุญกร สุรรังสรรค์. แบบแผนความเชื่อด้านสุขภาพ กับการปฏิบัติเพื่อป้องกันอันตรายจาก มลพิษทางเสียงของตำรวจจราจร ที่ปฏิบัติงานในพื้นที่การจราจรหนาแน่น ในเขต กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์วท.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยมหิดล, 2536. อัดสำเนา.

ปกิจ พรหมายน. ความรู้และการปฏิบัติตนในการป้องกันอุบัติเหตุจากการจราจรของผู้ขับขี่รถยนต์ส่วนบุคคลในกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ ศค.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยมหิดล, 2530. อัดสำเนา.

ประทุม ม่วงมี. "บาดเจ็บจากการแข่งขันบาสเกตบอลบางแสนคลาสสิก," ศรีนครินทร์วิโรฒ วิจัย และพัฒนา. 1(3) : 39 - 45 ; สิงหาคม 2531.

ประภาเพ็ญ สุวรรณ. การสอนสุศึกษา;ทฤษฎีและการประยุกต์. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2523.

_____. ทัศนคติ การวัดการเปลี่ยนแปลง และพฤติกรรมอนามัย. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์, 2526.

ปัญญา สมบูรณ์ศิลป์. เอกสารประกอบการสอนวิชาสวัสดิศึกษา. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย ศรีนครินทร์วิโรฒ ประสานมิตร, 2527. อัดสำเนา.

พรสุข หุ่นรินันตร์. เอกสารประกอบการสอนวิชาการจัดและบริหารสวัสดิศึกษา. กรุงเทพฯ :

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2534. อัดสำเนา.

พริ้มเพรา ผลเจริญสุข. การวิเคราะห์การบาดเจ็บในการเรียนพลศึกษา. ภาคนิพนธ์วิชา

สวัสดิศึกษา. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พลศึกษา, 2515. อัดสำเนา.

พลศึกษา, กรม. การวิเคราะห์สาเหตุการเกิดอุบัติเหตุในวิทยาลัยพลศึกษา. กรุงเทพฯ : กองส่งเสริม

พลศึกษาและสุขภาพ, 2522. อัดสำเนา.

_____. การบาดเจ็บทางกีฬาและความต้องการบริการตรวจรักษา. กรุงเทพฯ : กองส่งเสริม

พลศึกษาและสุขภาพ, 2526. อัดสำเนา.

_____. ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมสุขภาพของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น. กรุงเทพฯ :

โรงพิมพ์ศาสนา, 2530.

_____. บาดเจ็บทางการกีฬา. กรุงเทพฯ : กองส่งเสริมพลศึกษาและสุขภาพ, 2532. อัดสำเนา.

_____. สรุปผลการดำเนินงานของ โรงเรียนกีฬาจังหวัดสุพรรณบุรี ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา

2538. สุพรรณบุรี : โรงเรียนกีฬาจังหวัดสุพรรณบุรี, ม.ป.ป. อัดสำเนา.

_____. ข้อมูลสารสนเทศการจัดการศึกษาโรงเรียนกีฬาสังกัดกรมพลศึกษา ปีการศึกษา

2539. กรุงเทพฯ : กองแผนงาน กรมพลศึกษา, ม.ป.ป. อัดสำเนา.

พวงรัตน์ ทวีรัตน์. วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพฯ :

ศูนย์หนังสือจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2538.

พันธุ์ทิพย์ รามสูตร. “ข้อเสนอสำหรับแนวทางการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพ,” วารสารกระทรวง

สาธารณสุข. 7(6) : 394-412 ; มิถุนายน 2531.

พิชิต ภูมิจันทร์. วิทยาศาสตร์การกีฬา. กรุงเทพฯ : แสงศิลป์การพิมพ์, 2533.

ภรณ์ สุศิริ. การปฏิบัติตนทางด้านความปลอดภัยของนักศึกษาในวิทยาลัยพลศึกษา.

ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2531.

อัดสำเนา.

มุกดา สุขสมาน. มนุษย์ : ภาวะทางกายและจิต. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2528.

มยุณา ช่างกัญญ. ความรู้ เจตคติและการปฏิบัติ เกี่ยวกับการป้องกันการบาดเจ็บทางการกีฬา ของ

นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ศาสนา, 2538.

เขาวรัตน์ สุภกรรม. ความสัมพันธ์ระหว่างความเชื่อด้านสุขภาพกับพฤติกรรมการปฏิบัติเกี่ยวกับการป้องกันโรคพิษและเห็บกิ้งกิ้งของเด็กนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 6 ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2535. อัดสำเนา.

รัตนา เสงส์สวัสดิ์. การป้องกันอันตรายจากกีฬา. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพฯ : กิ่งจันทร์, 2527.

ราชบัณฑิตยสถาน, สำนัก. พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2525. กรุงเทพฯ : อักษรเจริญทัศน์, 2525.

รุ่งศรี ศศิธร. ความสัมพันธ์ระหว่างความเชื่อด้านสุขภาพ ความเชื่ออำนาจควบคุมทางสุขภาพกับการปฏิบัติเพื่อป้องกันการเกิดอุบัติเหตุจากการทำงานของคนงานก่อสร้างในบริษัทรับเหมาก่อสร้างบางแห่ง จังหวัดราชบุรี. วิทยานิพนธ์ วท.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยมหิดล, 2536. อัดสำเนา.

วนิดา พันธุ์สอาด. พฤติกรรมความปลอดภัยด้านการจราจรทางบกของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2535. อัดสำเนา.

วิจิตร บุญยะโหดระ. สวัสดิศึกษาเพื่อสวัสดิภาพของประชาชน. กรุงเทพฯ : บริษัทวิคตอรีเพาเวอร์พอยท์จำกัด, 2527.

_____. รวมบทความเกี่ยวกับอุบัติเหตุ. กรุงเทพฯ : บริษัทวิคตอรีเพาเวอร์พอยท์จำกัด, 2531.

วิเชียร เกตุสิงห์. “คำเฉลี่ยกับการแปลความหมาย: เรื่องง่ายๆ ที่บางครั้งก็พลาดได้,” ข่าวสารการวิจัยการศึกษา. 18(3) : 9 ; กุมภาพันธ์-มีนาคม, 2538.

วีณา ทองวิเศษสุข. ผลของการใช้การเสริมแรงทางบวกต่อการเปลี่ยนแปลง พฤติกรรมสุขภาพนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 4. วิทยานิพนธ์ วท.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยมหิดล, 2528. อัดสำเนา.

วีรพงษ์ เฉลิมจิระรัตน์ และวิฑูรย์ สิมะโชคดี. วิศวกรรมและการบริหารความปลอดภัยในโรงงาน. กรุงเทพฯ : เอเชียเพรส, 2535.

เวชศาสตร์การกีฬา, ศูนย์ การกีฬาแห่งประเทศไทย. “อุบัติเหตุจากการเล่นกีฬา,” ใน อุบัติเหตุ. กรุงเทพฯ : นวกิจการพิมพ์, 2527.

ศิริชัย พงษ์วิชัย. การวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วยคอมพิวเตอร์. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2539.

สุรศักดิ์ ชื่นชมจารี. พฤติกรรมความปลอดภัยในการเล่นกีฬาของนักกีฬาที่เข้าร่วมในการแข่งขันกีฬาแห่งชาติ ครั้งที่ 28. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2540. อัดสำเนา.

สมจิตต์ สุพรรณทัศน์และคณะ. เอกสารการสอนชุดวิชาสุขศึกษา หน่วยที่ 1-7. พิมพ์ครั้งที่ 8. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2533.

สมชาย รัตนทองคำ. “การป้องกันการบาดเจ็บทางการกีฬา,” ใน กีฬาเวชศาสตร์. กรุงเทพฯ : พี.บี.ฟอเรนบุคส์เซนเตอร์, 2537.

สิทธิโชค วรานุสันติกุล. จิตวิทยาการจัดการพฤติกรรมมนุษย์. นครปฐม : มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2529
 สุกิจ แสงนิพัทธ์กุล. “หลักการจัดการบาดเจ็บทางกีฬา,” ใน กีฬาเวชศาสตร์. กรุงเทพฯ : พี.บี.ฟอเรนบุคส์เซนเตอร์, 2537.

สุโขทัยธรรมาธิราช, มหาวิทยาลัย. รายงานผลการศึกษาแนวทางการพัฒนาการกีฬาในแผนพัฒนาการกีฬาแห่งชาติ ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2540-2544). นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2539.

สุณี รักษาเกียรติศักดิ์. การวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วย SPSS. กรุงเทพฯ : สำนักคอมพิวเตอร์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2539.

สุมิตรา สร้อยอินทร์. ความรู้และการปฏิบัติตนของผู้ขับขีรถยนต์ส่วนบุคคลเพื่อป้องกันการเกิดมลพิษทางอากาศจากการจราจรในกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ สค.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยมหิดล, 2536. อัดสำเนา.

สุรินทร์ กลัมพากร. ความสัมพันธ์ระหว่างแบบแผนความเชื่อด้านสุขภาพ กับพฤติกรรมการใช้เข็มฉีดยาของผู้ขับขีรถยนต์สาธารณะในเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ วท.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยมหิดล, 2538. อัดสำเนา.

สุริย์ จันทรโมลี และคนอื่น ๆ. การศึกษาพฤติกรรมสุขภาพของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ปีที่ 6 และผู้จบประถมศึกษาปีที่ 6 ในจังหวัดบุรีรัมย์. วิทยานิพนธ์ วท.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยมหิดล, 2527. อัดสำเนา.

สุวรรณณี ปรีชาวรรณ. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการใช้อุปกรณ์ป้องกันหูของคนงานโรงงานทอผ้า. จ.สมุทรปราการ. วิทยานิพนธ์ วท.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยมหิดล, 2535. อัดสำเนา.

เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์ และคนอื่น ๆ. เข้มขันนินภัย ความเชื่อ ทศนคติและการใช้. กรุงเทพฯ :

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2537.

เอนอชณา วัฒนบูรณนท. "อับติเหตุจากการเล่นกีฬา," ใน ความปลอดภัยในการเล่นกีฬา. กรุงเทพฯ :

โรงพิมพ์ศาสนา, 2534.

_____. สวัสดิศึกษา. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร, 2539.

Ajzen, I. and M. Fishbein. Understanding Attitudes and Predicting Social Behavior.

New Jersey : Prentice-Hall, 1980.

Becker, M.H. and L.A. Maiman. "The Health Belief Model : Origins and Correlates in

Psychological Theory," Health Education Monographs. 2: 336-385 ; Winter, 1974.

Becker, M.H. "The Health Belief Model and Prediction of Dietary Compliance : A Field

Experiment," Journal of Health and Social Behavior. 18 : 348-366 ; December, 1977.

Bloom, B.S. Taxonomy of Education Objective Hand Book 1 : Cognitive Domain. New York :

David Mckey, 1975.

Bush, P.J. and R.J. Iannotti. "A Children's Health Belief Model," Medical Care. 28 : 69-86 ;

January, 1990.

Cook, Stephen D., Mark R. Brinker and Mahlon Poche. "Running Shoes: Their Relationship

to Running Injuries," Sports Medicine. 10(1) : 1-8 ; July, 1990.

Elkow, J. Duke. Sporty Safety :Accident Prevention and Injury Control in Physical Education

,Athletics and Recreation. Washington,D.C : U.S.Public Health Service, 1970.

Ferguson, A.G. Statistical Analysis In Psychology and Education. 5th ed. Tokyo : McGrew-

Hill, 1981.

Florio, A.E., W.F.Alles and G.T. Stafford. Safety Education. 4d ed. New York : Mc Graw-

Hill, 1979.

Gerberrich and others. "Concussion Incidences and Security in Secondary School Varsity

Football Player," The American Journal of Public Health. 73 : 1370-1374 ;

December, 1985.

Glendon, I.A. and F.E. Mckenna. Human Safety and Risk Management. London :

Chapman&Hall, 1995.

- ✓ Goldenson, Robert M. Longman Dictionary of Psychology and Psychiatry. New York : Longman, 1984.
- Griffin, L.Y. "Common Sports Injuries of the Foot and Ankle seen in Children and Adolescents," Orthopaedic Clinics of North America. 25(1) : 83-93 ; January, 1994.
- Hallal, J.C. "The Relationship of Health Belief, Health Locus of Control and Self Concept to the Practice of Breast Self Examination in Adult Woman," Nursing Research. 31 : 137-142 ; 1982.
- Kothandapani. A Psychological Approach to the Prediction of Contraceptive Behavior North Carolina : Carolina Population Center, 1971.
- Langlie, J.K. "Social Net Work, Health Belief and Preventive Health Behavior," Journal of Health and Social Behavior. 18 : 244-260 ; September, 1977.
- Lewin, L.S. "Self - Care in Health : Potential and Pitfalls," World Health Forum. 2(2) : 177-184 ; 1981.
- Malatchie, G.R. Essentials of Sports Medicine. Edinburgh : Churchill Livingstone, 1986.
- Orem, D.E. Nursing : Concepts of Practice. Missouri : Mossby-Year Book, 1988.
- Richard, Strauss H. Sports Medicine. 2 nd ed. Philadelphia : W.B. Saunders, 1991.
- Rokeach, Milton. Belief, Attitudes and Values. San Francisco : Jossey-Bass, 1970.
- Rosenstock, I.M. "The Health Belief Model and Preventive Health Behavior," in The Health Belief Model and Personal Health Behavior. New Jersey : Charles B. & Slack, 1974.
- Safran, Marc, Anthony V. Seaber and William E. Garrett, Jr. "Warm-up and Muscular Injury Prevention : An Update," Sports medicine. 8(4) : 239-249 ; 1989.
- Schneider, Dona and Greenberg R. Michael. "Choice of Exercise : A Predictor of Behavioral Risks," Research Quarterly For Exercise and Sport. 63(3) : 231-237 ; September, 1992.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก.
รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ

1. ผศ.ดร.เอมอัชฌา วัฒนบูรานนท์
คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
2. นางสาวสุภาพร จมาพร
อาจารย์ 2 ระดับ 7 ภาควิชาวิทยาศาสตร์การกีฬา สถาบันราชภัฏจันทรเกษม
3. นางเรณู สุวรรณภาค
อาจารย์ 2 ระดับ 7 ภาควิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ สถาบันราชภัฏพระนครศรีอยุธยา
4. นายพัฒน์ อุตตโมบล
ผู้อำนวยการส่วนพัฒนาการพลศึกษา
สำนักพัฒนาการพลศึกษา สุขภาพ และนันทนาการ กรมพลศึกษา
5. นายชลิต เขียวพุ่มพวง
ศึกษานิเทศก์ 8 กรมพลศึกษา
6. ดร.เทวัญ ผุงศิริ
ศึกษานิเทศก์ 5 กรมพลศึกษา

ภาคผนวก ข.

แบบสอบถาม

พฤติกรรมความปลอดภัยในการกีฬา
ของนักเรียน โรงเรียนกีฬาจังหวัดสุพรรณบุรี

แบบสอบถาม พฤติกรรมความปลอดภัยในการกีฬาของ นักเรียนโรงเรียนกีฬาจังหวัดสุพรรณบุรี

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามชุดนี้มี 5 ตอน
 - ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสภาพของนักเรียน
 - ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพของสนาม
 - ตอนที่ 3 แบบวัดความรู้เรื่องความปลอดภัยในการกีฬา
 - ตอนที่ 4 แบบวัดความเชื่อด้านสุขภาพ
 - 4.1 การรับรู้โอกาสเสี่ยงต่อการเกิดอุบัติเหตุในการกีฬา
 - 4.2 การรับรู้ความรุนแรงของการเกิดอุบัติเหตุในการกีฬา
 - 4.3 การรับรู้ประโยชน์ในการป้องกันอุบัติเหตุในการกีฬา
 - 4.4 การรับรู้อุปสรรคในการป้องกันอุบัติเหตุในการกีฬา
 - ตอนที่ 5 แบบสอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมความปลอดภัยในการกีฬา
2. โปรดอ่านคำสั่งในแต่ละตอนก่อนลงมือทำ และตอบคำถามให้ครบทุกข้อ
3. แบบสอบถามใช้สำหรับรวบรวมข้อมูลในการวิจัยเท่านั้น จะไม่มีผลเสียใด ๆ ต่อนักเรียน
ไม่ต้องเขียนชื่อลงในแบบสอบถามฉบับนี้

ขอขอบคุณนักเรียนทุกคนที่ให้ความร่วมมือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสภาพของนักเรียน

คำชี้แจง เขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ☐ หน้าข้อความหรือเขียนคำตอบลงในช่องว่างตามสภาพที่เป็นจริง

1. เพศ

☐ ชาย

☐ หญิง

3. ระดับการศึกษา

1. ☐ ม.1

2. ☐ ม.2

3. ☐ ม.3

4. ☐ ม.4

5. ☐ ม.5

6. ☐ ม.6

4. ชนิดกีฬาที่กำลังศึกษาอยู่

1. ☐ ยกน้ำหนัก

2. ☐ ยิมนาสติกสากล

3. ☐ ยิมนาสติกลีลา

4. ☐ เซปักตะกร้อ

5. ☐ เทนนิส

6. ☐ เทเบิลเทนนิส

7. ☐ แบดมินตัน

8. ☐ วอลเลย์บอล

9. ☐ มวยสากล

10. ☐ กรีฑา

11. ☐ กระโดดน้ำ

12. ☐ จักรยาน

13. ☐ ยูโด

14. ☐ ฟุตบอล

15. ☐ วูซู

16. ☐ ยิงปืน

17. ☐ แสนด์บอล

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพของสนามกีฬาในโรงเรียนที่ท่านศึกษาอยู่
 คำชี้แจง เขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ☐ หน้าข้อความหรือเขียนคำตอบลงในช่องว่างตามสภาพที่เป็นจริง

2.1 สนามภายในโรงฝึกพลศึกษา

2.1.1 พื้นผิวสนาม

1. ☐ เรียบ ไม่ขรุขระ

2. ☐ ขรุขระ

2.1.2 สิ่งกีดขวางภายในสนาม

1. ☐ มี

2. ☐ ไม่มี

2.1.3 แสงสว่าง

1. ☐ เพียงพอ

2. ☐ ไม่เพียงพอ

2.1.4 การระบายอากาศ

1. ☐ ดี

2. ☐ ไม่ดี

2.2 สนามกลางแจ้ง

2.2.1 พื้นผิวสนาม

1. ☐ เรียบ ไม่ขรุขระ

2. ☐ ขรุขระ

2.2.2 สิ่งกีดขวางภายในสนาม

1. ☐ มี

2. ☐ ไม่มี

2.2.3 พื้นที่ของสนาม

1. ☐ มีเพียงพอ

2. ☐ ไม่เพียงพอ

2.3 สระว่ายน้ำ

2.3.1 น้ำในสระ

1. ☐ สะอาด

2. ☐ ไม่สะอาด

2.3.2 บริเวณขอบสระ

1. ☐ พื้นลื่น

2. ☐ พื้นไม่ลื่น

2.3.3 สภาพรอบ ๆ สระ

1. ☐ เรียบร้อย

2. ☐ ไม่เรียบร้อย

ตอนที่ 2 แบบวัดความรู้เรื่องความปลอดภัยในการกีฬา

คำชี้แจง ให้ทำเครื่องหมายกากบาท (X) ทับตัวอักษรหน้าข้อความที่ถูกต้องที่สุด

1. ข้อใดเป็นสาเหตุของการเกิดอุบัติเหตุจากการกีฬาที่พบมากที่สุด
 - ก. ความประมาทของนักกีฬา
 - ข. คู่แข่งขันเล่นผิดกติกา
 - ค. สภาพดินฟ้าอากาศไม่เหมาะสม
 - ง. ความไม่พร้อมของนักกีฬา
2. ข้อใดแสดงถึงการกระทำที่ไม่ปลอดภัยในการกีฬา
 - ก. เบญจมาศนั่งสมาธิก่อนการแข่งขันทุกครั้ง ประมาณ 5 นาที
 - ข. เบญจรงค์คำนึงถึงชัยชนะในการแข่งขันเท่านั้น
 - ค. เบญจวรรณตั้งใจฝึกซ้อมกีฬาย่างสม่ำเสมอ
 - ง. เบญจต้องศึกษาอุปกรณ์การแข่งขันให้เข้าใจก่อนเสมอ
3. ข้อใดถูกที่สุด
 - ก. การเรียนรู้เกี่ยวกับสาเหตุของการเกิดอุบัติเหตุมีส่วนช่วยในการป้องกันอุบัติเหตุ
 - ข. การป้องกันอุบัติเหตุไม่สามารถกระทำได้
 - ค. การป้องกันอุบัติเหตุเป็นเรื่องของแต่ละบุคคล
 - ง. อุบัติเหตุจากการกีฬาเป็นเรื่องธรรมดาเกิดขึ้นได้เสมอ
4. ข้อใดถูกต้องที่สุด
 - ก. ก่อนการแข่งขัน 2 - 3 วัน ควรเร่งฝึกหนัก
 - ข. หลังออกกำลังกายอย่างหนักควรดื่มน้ำเกลือแร่ช่วยบำรุงร่างกาย
 - ค. การยืดกล้ามเนื้อเนื้อร่วมกับกายบริหารช่วยให้เกิดความพร้อมของร่างกาย
 - ง. การยืดกล้ามเนื้อโดยวิธีการนวดกล้ามเนื้อเป็นวิธีการที่ดีที่สุด
5. ข้อใดไม่ถูกต้องเกี่ยวกับการแข่งขันกีฬา
 - ก. นักกีฬาควรมีความรู้ถึงกติกาการแข่งขันเป็นอย่างดี
 - ข. ในขณะแข่งขัน ต้องรู้จักควบคุมอารมณ์
 - ค. ถ้าไม่พอใจคำตัดสินของกรรมการต้องประท้วงอย่างรุนแรงทันที
 - ง. ทักษะทางการกีฬาที่ดีช่วยให้เกิดความปลอดภัยในขณะแข่งขัน
6. สัญญาณเตือนที่บ่งบอกว่าท่านควรหยุดเล่นกีฬาทันทีคืออะไร?
 - ก. กระหายน้ำ
 - ข. เหงื่อออกมาก
 - ค. เหนื่อยจนหายใจไม่ทัน
 - ง. หัวใจเต้นแรงและเร็ว
7. ผลดีของการอบอุ่นร่างกายคืออะไร?
 - ก. เพิ่มความว่องไว
 - ข. ข้อต่อเคลื่อนไหวได้ดี
 - ค. กล้ามเนื้อและประสาทประสานงานกันดีขึ้น
 - ง. สร้างความพร้อมของทุกระบบของร่างกาย
8. ขั้นตอนใดสำคัญที่สุดของการเหยียดยืดกล้ามเนื้อเพื่อป้องกันการบาดเจ็บทางกีฬา
 - ก. การอบอุ่นร่างกายก่อนออกกำลังกายและคลายกล้ามเนื้อหลังออกกำลังกาย
 - ข. การคลายกล้ามเนื้อก่อนและหลังออกกำลังกาย
 - ค. การอบอุ่นร่างกายก่อนออกกำลังกายเสมอ
 - ง. ทำอย่างใดก็ได้แล้วแต่ความเหมาะสม
9. วิธีที่ถูกต้องที่สุดในการป้องกันการบาดเจ็บทางกีฬา คืออะไร
 - ก. สวมเครื่องป้องกันอันตรายในกีฬาที่บังคับ
 - ข. ฝึกสปรายในตำแหน่งที่อาจเกิดบาดเจ็บ
 - ค. เล่นกีฬาดด้วยความไม่ประมาท
 - ง. สวมใส่เครื่องแต่งกายอย่างรัดกุม
10. วัตถุประสงค์ของการปฐมพยาบาลคืออะไร
 - ก. เพื่อช่วยชีวิต
 - ข. ป้องกันมิให้สภาพเลวลง
 - ค. ช่วยให้ผู้ป่วยคืนสู่สภาพเดิมโดยเร็ว
 - ง. ถูกทุกข้อ

4.2 การรับรู้ความรุนแรงของการเกิดอุบัติเหตุในการกีฬา
ท่านเห็นด้วย หรือไม่เห็นด้วย กับข้อความต่อไปนี้มากน้อยเพียงใด

ข้อความ	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
1.อุบัติเหตุจากการกีฬาทำให้ต้องเสียค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาล					
2.การใส่อุปกรณ์ป้องกันตามที่กติกากำหนด ลดการบาดเจ็บและเสียชีวิตจากอุบัติเหตุ					
3.อุบัติเหตุจากการกีฬาเป็นเรื่องปกติที่เกิดขึ้นได้กับนักกีฬาทุกคน					
4.อุบัติเหตุจากการกีฬาก่อให้เกิดการบาดเจ็บที่เรื้อรังได้					
5.อุบัติเหตุจากการกีฬาสามารถก่อให้เกิดความพิการได้					
6.สาเหตุที่นักกีฬาไม่สามารถพัฒนาฝีมือให้ถึงระดับสูงสุดได้ เกิดจากการบาดเจ็บเรื้อรังจากการได้รับอุบัติเหตุ					

4.3 การรับรู้ประโยชน์ของการป้องกันอุบัติเหตุในการกีฬา
ท่านเห็นด้วย หรือไม่เห็นด้วย กับข้อความต่อไปนี้มากน้อยเพียงใด

ข้อความ	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
1.การใช้อุปกรณ์ป้องกันทำให้รู้สึกปลอดภัยหากเกิดอุบัติเหตุขึ้น					
2.ตรวจสอบสภาพอุปกรณ์กีฬาก่อนการฝึกซ้อมหรือแข่งขันกีฬา					
3.การผ่อนคลายกล้ามเนื้อจะช่วยป้องกันการบาดเจ็บได้					
4.การสวมใส่เครื่องแต่งกายที่เหมาะสมและรัดกุม ช่วยป้องกันอุบัติเหตุได้					
5.การหลีกเลี่ยงการใช้กำลังปะทะ สามารถลดอุบัติเหตุจากการกีฬาได้					
6.แข่งขันกีฬาตามกติกา ลดการเกิดอุบัติเหตุได้					
7.การปฏิบัติตามกติกการแข่งขันอย่างเคร่งครัด จะทำให้อุบัติเหตุจากการกีฬาลดลงได้					

4.4 การรับรู้อุปสรรคในการป้องกันอุบัติเหตุในการกีฬา

ท่านเห็นด้วย หรือไม่เห็นด้วย กับข้อความต่อไปนี้มากน้อยเพียงใด

ข้อความ	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
1.การใช้อุปกรณ์ป้องกันตามกติกาทำให้รู้สึกอึดอัด ไม่คล่องแคล่ว					
2.การปฏิบัติตามกติกากการแข่งขันทอย่างเคร่งครัด จะทำให้เป็นฝ่ายพ่ายแพ้ในการแข่งขัน					
3.ควรใช้อุปกรณ์ป้องกันเฉพาะเมื่อแข่งขันจริงเท่า นั้น					
4.ควรใช้อุปกรณ์ป้องกันขณะฝึกซ้อมเช่นเดียวกับ เวลาแข่งขันจริง					
5.การมีน้ำใจเป็นนักกีฬายจะช่วยลดการเกิด อุบัติเหตุในการแข่งขันได้					
6.ท่านสามารถควบคุมอารมณ์ได้ ถ้าถูกคู่แข่ง ยั่วยุ					

ตอนที่ 5 แบบสอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมความปลอดภัยในการกีฬา

คำชี้แจง โปรดใส่เครื่องหมาย ☒ ลงในช่อง ☐ ซึ่งตรงกับกรปฏิบัติของท่านตามความเป็นจริง

ข้อความ	ปฏิบัติ ประจำ	ปฏิบัติ บางครั้ง	ไม่เคย ปฏิบัติ
1.ท่านอ่านบทความเกี่ยวกับการป้องกันการเกิดอุบัติเหตุจากการกีฬา			
2.ท่านอบอุ่นร่างกายทุกครั้งก่อนแข่งขันกีฬา			
3.ท่านสอบถามผู้ฝึกสอนถ้าไม่เข้าใจกติกาการแข่งขัน			
4.ท่านติดตามกฎกติกาการแข่งขันใหม่ ๆ ตลอดเวลา			
5.ท่านปฏิบัติตามกติกากการแข่งขันทอย่างเคร่งครัด			
6.ท่านศึกษาวิธีใช้อุปกรณ์กีฬาก่อนแข่งขันกีฬา			
7.ท่านเลือกชนิดกีฬาที่เหมาะสมกับสภาพร่างกาย			
8.ท่านสวมเครื่องป้องกันการบาดเจ็บตามกีฬาชนิดนั้นกำหนดให้			
9.ท่านปฏิบัติตามคำแนะนำของผู้ฝึกสอนกีฬาอย่างเคร่งครัด			
10.ท่านตรวจสภาพอุปกรณ์กีฬาก่อนการเล่นกีฬา			
11.ท่านแจ้งให้ผู้ฝึกสอนทราบเมื่อพบอุปกรณ์ชำรุด			
12.ท่านตรวจสนามแข่งขันให้ปลอดภัยก่อนการแข่งขันกีฬา			
13.ท่านหลีกเลี่ยงการปะทะกับคู่แข่ง			
14.ท่านแจ้งให้ผู้ฝึกสอนทราบเมื่อร่างกายของท่านไม่พร้อมต่อการ แข่งขันกีฬา			
15.ท่านคลายกล้ามเนื้ออย่างน้อย 10 นาที เมื่อต้องการเลิกเล่นกีฬา			

ข้อความ	ปฏิบัติ ประจำ	ปฏิบัติ บางครั้ง	ไม่เคย ปฏิบัติ
16.ท่านพักผ่อนอย่างเพียงพอก่อนแข่งขันกีฬา			
17.ท่านฝึกฝนทักษะกีฬาจนเกิดความชำนาญก่อนการแข่งขัน			
18.ท่านมีความสมบูรณ์ทางกายเต็มที่ทุกครั้งในขณะที่แข่งขันกีฬา			
19.ท่านแต่งกายถูกต้องตามกติกาการแข่งขันทุกครั้ง			
20.ท่านระมัดระวังตลอดเวลาขณะฝึกซ้อมหรือแข่งขันกีฬา			
21.ท่านยอมรับคำตัดสินของกรรมการได้			
22.ท่านขยันฝึกซ้อมอย่างสม่ำเสมอ แม้แต่ในช่วงที่ไม่มีการแข่งขัน			
23.ท่านแจ้งให้ผู้ฝึกสอนทราบเมื่อเกิดการบาดเจ็บ			

เฉลยแบบสอบถาม

เฉลยแบบสอบถามวัดความรู้เรื่องความปลอดภัยในการกีฬา

1. ก 2. ข 3. ก 4. ค 5. ค 6. ค 7. ง 8. ก 9. ค
10. ง 11. ก 12. ค 13. ง 14. ข 15. ก 16. ง

เฉลยแบบสอบถามวัดความเชื่อด้านสุขภาพ

ตอนที่ 1 การรับรู้โอกาสเสี่ยงต่อการเกิดอุบัติเหตุในการกีฬา

ลักษณะข้อความทางบวก ได้แก่ ข้อ 1-6

ไม่มีลักษณะข้อความทางลบ

ตอนที่ 2 การรับรู้ความรุนแรงของการเกิดอุบัติเหตุในการกีฬา

ลักษณะข้อความทางบวก ได้แก่ ข้อ 1,2,4,5,6

ลักษณะข้อความทางลบ ได้แก่ ข้อ 3

ตอนที่ 3 การรับรู้ประโยชน์ของการป้องกันอุบัติเหตุในการกีฬา

ลักษณะข้อความทางบวก ได้แก่ ข้อ 1-7

ไม่มีลักษณะข้อความทางลบ

ตอนที่ 4 การรับรู้อุปสรรคของการป้องกันอุบัติเหตุในการกีฬา

ลักษณะข้อความทางบวก ได้แก่ ข้อ 4,5,6

ลักษณะข้อความทางลบ ได้แก่ ข้อ 1,2,3

เฉลยแบบสอบถามพฤติกรรมความปลอดภัยในการกีฬา

ลักษณะข้อความทางบวก ได้แก่ ข้อ 1-23

ไม่มีลักษณะข้อความทางลบ

ภาคผนวก ก.
การหาคุณภาพเครื่องมือ

ตาราง 16 แสดงค่าความยากง่าย (P) และค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบสอบถามวัดความรู้เรื่องความปลอดภัยในการกีฬา ค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบสอบถามวัดความเชื่อด้านสุขภาพและพฤติกรรมความปลอดภัยในการกีฬาของกลุ่มตัวอย่าง

ข้อ	แบบสอบถามวัดความรู้		ข้อ	แบบสอบถามวัด ความเชื่อด้านสุขภาพ		ข้อ	แบบสอบถามวัด พฤติกรรม	
	P	r		r			r	
1	.79	.31	4.1	1.	.23	1	.29	
2	.76	.46		2.	.22	2	.26	
3	.80	.34		3.	.24	3	.41	
4	.78	.40		4.	.21	4	.32	
5	.46	.20		5.	.27	5	.49	
6	.69	.30		6.	.22	6	.47	
7	.77	.46	4.2	1.	.38	7	.31	
8	.72	.31		2.	.31	8	.46	
9	.75	.21		3.	.21	9	.32	
10	.75	.29		4.	.35	10	.46	
11	.56	.33		5.	.35	11	.49	
12	.76	.21		6.	.22	12	.40	
13	.80	.38	4.3	1.	.44	13	.43	
14	.49	.31		2.	.53	14	.47	
15	.75	.28		3.	.30	15	.34	
16	.80	.41		4.	.47	16	.48	
				5.	.39	17	.30	
				6.	.44	18	.43	
				7.	.44	19	.37	
			4.4	1.	.23	20	.32	
				2.	.39	21	.34	
				3.	.22	22	.32	
				4.	.43	23	.50	
				5.	.27			
				6.	.33			

ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับของแบบสอบถามวัดความรู้ เท่ากับ .68

ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับของแบบสอบถามวัดความเชื่อด้านสุขภาพ เท่ากับ .78

ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับของแบบสอบถามวัดพฤติกรรม เท่ากับ .84

ภาคผนวก ง.
การวิเคราะห์ข้อมูล

ตาราง 17 การวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S) ของคะแนนความรู้รายข้อ
ของกลุ่มตัวอย่าง

ข้อคำถาม	$\bar{X}$	S.D
1	.63	.48
2	.93	.26
3	.75	.43
4	.88	.33
5	.93	.26
6	.80	.40
7	.92	.28
8	.76	.43
9	.66	.47
10	.87	.34
11	.76	.43
12	.95	.22
13	.85	.36
14	.86	.35
15	.89	.32
16	.95	.22
รวม	.84	.22

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ นางสาวดารณี ลิขิตวรศักดิ์

เกิดวันที่ 31 เดือน สิงหาคม พุทธศักราช 2506

สถานที่เกิด จังหวัดกรุงเทพมหานคร

สถานที่อยู่ปัจจุบัน บ้านเลขที่ 388/5 หมู่ 6 แขวงสายไหม เขตสายไหม จังหวัดกรุงเทพมหานคร 10220

สถานที่ทำงาน สำนักการกีฬา กรมพลศึกษา

ประวัติการศึกษา

พ.ศ.2529 วิทยาศาสตรบัณฑิต (กายภาพบำบัด) จากมหาวิทยาลัยมหิดล

พ.ศ.2542 การศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกสุขศึกษา จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร

ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมความปลอดภัยในการกีฬา
ของนักเรียนโรงเรียนกีฬาจังหวัดสุพรรณบุรี

บทคัดย่อ
ของ
คารณี ลิขิตวรศักดิ์

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกสุขศึกษา
พฤษภาคม 2542

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอำนาจในการทำนายพฤติกรรมความ
ปลอดภัยในการกีฬาของนักเรียน โรงเรียนกีฬา จังหวัดสุพรรณบุรีและเปรียบเทียบพฤติกรรมความ
ปลอดภัยในการกีฬาของนักเรียน โรงเรียนกีฬา จังหวัดสุพรรณบุรีตามตัวแปรเพศ ชนิดกีฬา ความรู้
เรื่องความปลอดภัยในการกีฬา และความเชื่อด้านสุขภาพ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนระดับมัธยม
ศึกษาปีที่ 1-6 จำนวน 215 คน เป็นนักเรียนชาย 155 คน และนักเรียนหญิง 60 คน ได้มาจากการ
ประมาณขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตาราง Krejcie และ Morgan เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบ
สอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ การวิเคราะห์ความ
แปรปรวนแบบ 2 ทาง และการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบ 3 ทาง

ผลการศึกษา พบว่า

1. ความเชื่อด้านสุขภาพ ชนิดกีฬา และเพศ สามารถร่วมกันทำนายพฤติกรรมความ
ปลอดภัยในการกีฬาของนักเรียน โรงเรียนกีฬาจังหวัดสุพรรณบุรีได้ร้อยละ 21.03 อย่างมีนัยสำคัญ
ทางสถิติที่ระดับ .001
2. ไม่พบปฏิสัมพันธ์ระหว่าง ตัวแปรเพศกับชนิดกีฬา เพศกับความรู้เรื่องความปลอดภัยใน
การกีฬา เพศกับความเชื่อด้านสุขภาพ รวมทั้งไม่มีปฏิสัมพันธ์ระหว่าง ชนิดกีฬา ความรู้เรื่องความ
ปลอดภัยในการกีฬา และความเชื่อด้านสุขภาพที่มีต่อพฤติกรรมความปลอดภัยในการกีฬา
3. นักเรียนชายมีพฤติกรรมความปลอดภัยในการกีฬาสีสูงกว่านักเรียนหญิง
4. นักเรียนที่ศึกษากีฬาไม่ปะทะมีพฤติกรรมความปลอดภัยสูงกว่านักเรียนที่ศึกษากีฬา
ปะทะ
5. นักเรียนที่มีความเชื่อด้านสุขภาพสูงมีพฤติกรรมความปลอดภัยในการกีฬาสูงกว่า
นักเรียนที่มีความเชื่อด้านสุขภาพต่ำ

FACTORS AFFECTING STUDENTS' SPORTS SAFETY BEHAVIOR
IN SUPANBURI SPORT SCHOOL

AN ABSTRACT

BY

DARANEE LIKHITWORASAK

Presented in partial fulfillment of the requirements for the
Master of Education degree in Health Education
at Srinakharinwirot University

May 1999

The purpose of the survey research was to study the factors affecting students' sports safety behavior. These factors included sexes, types of sports, condition of the facilities, knowledge of sports safety, health belief. The samples of this study were 215 students of Supanburi Sports School (155 males and 60 females) by using the estimate sampling table of Krejcie and Morgan. The instrument for collecting the data were the questionnaires. Multiple regression, two-way analysis of variance and three-way analysis of variance were used to analyze the data.

The result of this study revealed that :

1. Health belief, types of sports and sexes could predict sports safety behavior at 21.03%, and statistical significant at the 0.001 level.
2. There were no significant interaction between sexes and types of sports, sexes and knowledge of sports safety, sexes and health belief. Further more there were no significant interaction among types of sports, knowledge of sports safety and health belief, toward sports safety behavior.
3. Male students had higher sports safety behavior than female students.
4. Students who practiced contacted sports had higher sports safety behavior than the ones who practiced uncontacted sports.
5. Students who had high health belief showed higher sports safety behavior than the ones who had low health belief.